

NORDHORDLAND TINGBOK

nr. 10

1668

1668: 1

Hielp Gud Fader i Euighed til Lyche frembgang och Saligh/ed.

Anno 1668 den 26 Martj blef Retten betient paa Wallestrand Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz Foget Søfren Nielsen. Elling Burcheland Mogens Mieldstad Lensmend Niels Restad Laurs ibm: (Restad) Laurs Houge, Ole Borge Johans Restad Laugrettismend, sampt Torchel Aasem Niels Øfsthus Niels Hoele Halduor Øfsthus Fusse Fieldschaal och Ole Litland.

Da loed Fogden i Rette føre It quindfolch Ved Nafn Anne Andersdatter som sagde sig were fød i Kardsund paa en gaard Eye. Och beKiende hun nu frjuilligen for Retten at nu paa Løfuerdag førstkom/m/ende 3 Vger siden som war den 7 Martj føede hun barn i Hammers March, om efter Middag Klochen Ved 2 Slett, huilchet scheede udj dølsmaal saa ingen war hoes hende, och da barnet Var fød hørde hun det ligesom græde, dog Kon en gang, Saa Wræd hun Halsen der paa i stycher, Och sagde at en Ved Nafn Elling Murmester som er en Ombløber och har Egte Kone, er fader der til. Mogens Mieldstad Lensmand och Oluf Litland for Retten beKiende At nogle dage eftter at barnet schulle Verit fød, Ware de eftter Ko/nglig Ma/yestetz Fogets Befaling Wdschichet at erfare om barnet Kunde findes, Saa de Søgte eftter det i Quindfolchets egen Neruerelse och eftter hendis egen anuisning paa det sted som hun foregaf at hun det hafde Lagt, Men fant det iche, ej heller nogen Ligelse til at hun hafde fød barn, Saa de funde Kon en liden Halsdug och en strømpefoed, Ydermeere beKiende hun, at dend Serch hun war i da hun føede barnet, Reff hun i stycher, och Kaste det i Marchen som hun føede barnet, och lagde hun sig saa om Natten udj Hammers Lade. Sagde ydermeere at hun altid hafde giort Onde gierninger och bedrefuet baade Hoer, Mord och Ombgaaet met løgen, Oluf Pedersen i Steenstøe for Retten beKiende at for Vngefer 4 Vger siden Var hun i hans Hus i Steenstøe, och Iblant andet sagde da fo/rschreffn/e quindfolch At hun hafde fød 2 barn som ware døde, {til} Och at hun strax schulle Reigse indtil Hougs at staa Schrift der for, Och samme tid Klagede hun sig at hafue Ont af Moren, huorføre hun gaf hende noget ind i Warmt Øll, och Kunde da iche merche paa hende at hun Var met Barn. Och foregaf Ole at hun Nafngaf Tuende persoenner, som war fader til børnene, Hans Findman och Oluf Garman. Huorpaa Oluf gjorde hans æd met opRagte fingre, Men for/schreffn/e Quindfolch Hertil Suarede, at hun iche Kiender enten

1668: 1b

Hans Findmand eller Oluf Garman, saa at de er udj saadant Wschyldig. Sagde ellers at for It Aar tid siden føede hun barn I Her Lyches Prestegield, huilchet hun och sagde at hafue ombbragt och Kaste det Vd i It Wand. Siden sagde hun at det scheede i Her Anfinds Prestegield och at hun Kaste det i Søn. Och som for/schreff/ne Quindfolch hafr haftt Wlige beKiendelser om at hafue fød barn, da hafuer Fogden befalet at hun af Jorde Moederen och Dannequinder schulle besigtiges och Malchis(?), Och frembkomb Krestj Restad Maren Sørensdatter och for Retten beKiende, at Niende dagen eftter hun schulle hafue fød barn, Ware de eftter Befaling hoes hende, och Kunde da gandsche ingen KiendeTeigen af hende eftter flitig grandsching fornemme, at hun denne gang hafr fød barn, efttersom \hun/ och hafde gandsche intet Mielch, saa som Quinde der Nyilig fød det hafr. Da dette Var passerit sagde hun at hun denne gang ingen barn hafde faaet, Men at hun baade hafr løget for Presten och andre gott folch, och bad om Naade at

det hende motte forlades. Afsagt efterdj at efter flitig grandsching, iche befindis at for/schreffn/e Quindfolch har føed Barn, Men hun nu sielf Tuert Imoed hendis førige beretninger for Retten har benegtet, huis hun tilforne beKient hafuer at hun I Hammers March ej heller andre steder, ingen barn føed hafr, Men at hun hafr Løget, saa det lader sig ansee at hun iche er Ved hendis fulde fornuft. Da bør hun at Løs Ladis, Och hende forelagt at forføye Sig til de steder som hun er Kommen fra, efttersom hendis beKiendelser iche staar i noget til at Troe.

1668 den 13 April/is holtis **Waarting paa Frechov i Herløe schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Søfren Nielsen. Bunde Lensmanden Oluff Landtzuig, Anders Hauland Anders Hussebøe Laurs Oen, Gutormb Grasdal, Mogens Hielmen, Niels MoldeKleff Peter Herløuer, Gulich Hesdal Ole Frechov Anders Fosse Laugrettismend, sampt nogle af for/schreffn/e Schibreds Almue

Da blef nu lest och forKyndt hans Ko/nglig Ma/yestetz Naad/igste bref anlangende Princessin Styr (utstyr og medgift ved ei kongsdotter sitt giftarmål) til 4 Terminer at betalis, Saa och hans Ko/nglig Ma/yestetz Naad/ige forbud, at ingen hemmelig Werbing maa schee, som her

1668: 2

Efter ord fraa ord findis indført.

Welb/emelte Loduig RosenKrantz lod læse en schriftlig forbud at ingen maa hugge i hans gaarders schouffue her i Fogderiet

Peder Hansen Raadmand loed Krefue eftterschreffne Alhelgens Bønder Rettighed som de ham er schyldig for 1667. Jacob Toftt for 1 W/og fisch - 8 March Och paa førstebøxels Rest 4 Rdr HerløWer 16 S/lette March, Niels Dafuanger for 1 W/og fisch - 8 March. Men som de iche Ware stefnt, da Kunde iche noget derpaa dømmis.

Fogden stefnt Mogens och Gregorius Hielmen for noget goedtz de hafde opfischet af Søen her Kommende af det schib som forWLychedes Ved Marøen dette Neruerende Aar, och formeente Fogden at de burde at bøede for at de iche det strax fra sig hafde lefrit. For/schreffn/e Indstefnt møtte och sagde at de formedelst Storm och Ont Wejer iche Kunde saa strax Komme til dermed: sagde at huis de hafde opfischet det hafde de til Kiøbmanden Peter Jensen Lefrit, och iche beholden eller giort hamb schade der paa for 1 Schilling Werd, Och formeente at de burde for ald tiltale frj Vere, och at Kiøbmanden ej hafde Aarsage paa dem at Klage. For/schreffn/e Kiøbmand eller nogen paa hans Weigne møtte iche heller sig ofr dem at besuerge.

Fogden for Retten Befalede at Willem Turøen schall schaffe det Quindfolch fra sig, som hand haffuer besoffuet och iche at haffue hende lenger paa gaarden eller der i Neruerelsen hoes sig, at meenigheden iche der af schal hafue nogen forArgelse.

Abel Munte steffnt afgangen Else Arent Nagels børn och arfuinger for Resterende Landschyld och Tredie Tage af Bradtzhoug, som schal Vere i Aarlig Landschyld 3 Rdr 1 ort: formeeneende at de formedelst saadan Moetuilligh/ed bør at hafue gaarden efter Lougen forbrudt och dog at betale samme Resterende Landschyld och Tredie tage, efter stefningen och hendis nu i Rette lagde Indlegs widere formelding som Ved hendis Tienner Anders Roelandsen nu blef i Rette lagt. De Indstefnte Børn och Arfuinger blef paa Raabt, Men ingen møtte ej heller nogen paa deris Weigne til Sagen at Suare. Ko/nglig Ma/yestetz foget Søfren Nielsen gaf tilkiende, at af

sam/m/e gaard Resterer ald hans Ko/nglig Ma/yestetz paabuden schatt och ald anden Rettighed for 1667 Nemblig - 7 Rdr 15 Schilling, som hand formeente at burde først och førend Jordrotens Rettigh/ed at betalís. Anders begierte Wden lenger ophold domb i Sagen.

1668: 2b

Siden sagde Anders Rolandsen at det Var best at Sagen blev i 14 dage opsatt efterdj de indstefnte iche nu møtte. Huorfore den och blev optaget til den 25 April/is førstkommendis paa Bergen Raadstue at foretagis. Och schal de møede i Sagen at dømme Ole Landsuig, Anders Houglund, Laurs Oen, Niels MoldeKlef, Gulich Hesdal och Gutorm Grasdál.

Kaarit til Laugrettismend. Tomas Rong och Sifr Kiergaard.

Fogden tilspurde Almuen om nogen Wiste Huor Oluf Laursen Hendøe schulle Vere at finde som har besoffuet sin egen Kiødelige Søster, som hun har mist sit liff for. Huortil nogle suarede at hand maa Vere i Findmarchen. Ellers foreholte Fogden Almuen at om hand Kunde treffes, at de da hannem wille anholde, paa det hand for sine misgierninger tilbørligen Kand bliffue straffet.

Anno 1668 den 14 Apr/ilis holtis **Waarting paa Allenfit Tingstue**. Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Søfren Nielsen. Bunde Lensmanden Lauritz Mundal, Anders Øfstegaard Knud Mitgaard Arne Ryland Hans Feste Hans Fosse Brynild Quamme Anders Selleuold Hans Eicheland, Aschild Nebstad Børge Hielmetuett, sampt en deel af Almuen.

Da blev publicerit Ko/nglig Ma/yestet woris allernaad/igste Arfue Herris och Kongis Naad/igste brefue och befalinger Anlangende Princessin Styr: sampt at ingen Hemmelige Werbing maa schee, Huilche Høyanseelige Brefue her efter ord fra ord schal Indførís.

Peder Hansen Raadmand i Bergen fordrede Oluf och Niels Sell for 1 1/2 Rixdaler for 1667, som Oluff sagde med første at wille betale: Och som iche nu derpaa stefnt war, da Kunde iche heller derpaa dømmis.

Her Anders Garman stefnt en deel Bønder och for nemblig I Sembs Sogen formedelst de iche gifr hannem fische Tiende baade paa hans ærwerdigh/ed Bispens och hans egne Vegne, huor om Mats Klocher i Rette lagde hans schriftlig Indleg. Steffen Hopland och fleere møtte och sagde at de hafde bøedet Her Anders Garman penge for Tiendefischen saauit hand med Rette Kand tilKomme, och wille giøre æd at de derudj hannem Ingen WRett eller nogen Suig giort hafr. Derfor bleff de tilRaad straxen at forføye sig til Her Anders Garman och hannem for Tienden som billigt och Rett Vere Kand

1668: 3

At tilfridtzstille, Vnder widere tiltale.

Reinholt Jansen af Bergen stefnt Niels Schor formedelst hand hafuer Brudt endeel Bord af hans Lade Imoed hans willie sampt den ene dør derfor met Hengslerne, huilchen schade Lensmanden och Knud BerAas har Taxerit for 4 Rdr, som samme Besigtingsmend nu Vedstoed. Niels møtte och Vedstoed at hafue brut bordtaget och taget døren fra Laden som foresigis. Arne Ryland lofuede at wille betale Reinholt 2 Rdr for denne Sag til St. Hans dag førstkommendis som Reinholt Var tilfredtz med, Huor med Sagen er afhandlet.

Fogden gaf tilKiende at hand efter Anders BrudKnaps begier i Rette stefnt Anders Isdal, for/schreffn/e Isdal møtte. Iligemaade stefnt efter hans begiering Laurs Mundal, som och nu møtte. Men ingen møtte paa for/schreffn/e Anders BrudKnaps Weigne.

Karj Sør Aasse stefnt Oluf Mundal formedelst at hand schal hafue schieldt hende for at haffue stolltet It lamb fra hannem, huorfore hun formeente at hand burde lide som Vedbør. Oluf møtte och sagde at hand Var druchen, och der foruden Erchlerede for/schreffn/e Oluf Mundal hende nu for Retten at hand iche Wiste hende andet end som alt gott och huis en Erlig quinde Velsømmer at beschylde. Derfor bør Sagen iche heller at Komme dennem paa enten sider til nogen hinder eller schade i nogen maader.

Steffen Hilleland stefnt Siur ibm: (Hilleland) formedelst at hand hafr schieldt hannem for en Tiuff, huilchet Siur och nu for Retten tilstoed at hafue giort. Och sagde Siur at hand hafde sauffned(?) Korn som er blefuet hannem frastollen, och den fierde gang sagde Siur at hand saae at Steffen hafde Begge hans Arme til hans Axler I hans Kornstaal. Steffen møtte och sagde ingen Tiuffuerj at hafue giort i alle hans dage, och formeente at Siur burde saadant at beuise. Siur blef tilspurt om hand hafde nogen Widnisbiurd det med at beuise, Huortil hand suarede at hand hafde ingen Widner, Wden sig sielf hans Kone och hans \Søn/ Gudmund, som saae at Steffen hafde hans Arme i hand Lade Ved OrgeWeeden. Derfor Satte Fogden i Rette om Siur iche burde hans schielderj at beuise, eller lide som Vedbør. Huorppaa hand Var Domb begierende.

1668: 3b

Steffen gjorde hans æd paa met opRagte fingre at hand Aldrig hafde staalet noget fraa for/schreffn/e Siur Hilleland. Iligemaade hafde Steffen stefnt for/schreffn/e Gudmund Siursen (Hilleland) for at hand och har schieldt hannem for en Tiuff. Huilchet Gudmund och nu for Retten benegtet. Steffen beraabte sig paa prouff Hans Hilleland och Peder Wetaas. Hans Hildeland profuede at hand hørde at Gudmund Siurs/en schieldte Steffen for at hand schulle Vere en Korn Tiuff, indtil at hans fader steffnte hannem i Rette, Huilchet Peder Wetaas samme tid hørte, Huorppaa be/mel/te Hans gjorde hans æd met opRagte fingre. Sagen til neste Ting i betenchende optagen.

Anno 1668 den 15 Ap/rilis holtis **Waarting paa Radøe Tingstue I Radøe Schibred.**

Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Søffren Nielsen. Bunde Lensmanden Oluf Wetaas, Knud Olsuold, Knud Soltuett Joen Strømme, Mogens Hoele, Steffen Sæbøe, Erich Bøe, Ole Huidsteen Niels Olsuold, Ole Soltuett, Rasmus Giere, Hans Tougle, Knud Soelem Laugrettismend, saauelsom nogle fleere af for/schreffn/e Schibreds Almue.

Da blef forKyndt hans Ko/nglig Ma/yestet woris Allernaad/igste Arffue Herris och Kongis Naad/igste Breffue och befalinger Anlangende Princessin Styr, saauelsom at Ingen Hemmelige Werbing, maa schee, som her efter ord fra ord schal indførís.

Fogden befalede Lensmanden Oluf Wetaas sampt Laugrettetzmendene, med flid at efttersøege och paagribe Joesep Matisen Sebdal och Magdelj Haluorsdatter, at føre dem fengsligen och bunden til Fogdegaarden, at de formedelst deris begangne groffue forseelse met Trende lejermaal i de forbudne Led, tilbørligen Kand bliffue straffet.

Christian Miøs beKiende for Retten efter Indsteffnelse at hans Konne Komb noget for tilig i

BarselSeng, och formeente at hand derfor ingen bøeder burde gifue efttersom hand har Verit Soldatt, huilchet Wj dog iche Kunde følge. Men for samme forseelse blef hand tilKient at bøede eftter hans Ko/nglig Ma/yestetz Naad/igste Forordning = 9 Rix ort.

1668: 4

Fogden stefnt eftterschrefne formedelst Wrag af det Schib som Ved Marøen nest forleden Jule tide forWlychedes. Mogens Indstebøe Johans Soltued Lauritz ibm: (Soltued) Ole Melling Knud ibm: (Melling) Ole Soltued Niels Miøs Morten Rigestad och Knud Soltued, Och paa hans Ko/nglig Ma/yestetz och Rettens saauelsom paa Kiøbmandens Weigne formeente at de burde lide som Vedbør formedelst at endeel af det biergedede goedtz af dem er blefuet fordult. Mogens Indstebøe tilstoed at hand Ole och Knud Melling biergedede en Kage Sæbe 1 Sech peber och nogle adtschillige baand, som de førde til Her Peder Busch at hand wille lade det blifue hoes sig paa en Rett, Huilchet och forblef hoes Her Peder Ved Vngefer 8te dage, Saa tog de det igien, och førte det til Fogdegaarden, huor Kiøbmanden det sielf Annam/m/ede, meere sagde de sig iche at hafue bierget, och gandsche intet deraf forKomb i nogen maader. Fogden sagde at hans Ko/nglig Ma/yestetz Rett och tiltale til dem, haffdis forbeholden, enddog Kiøbmanden det igien annam/m/ede. Lauritz Soltued møtte och beKiende at *hans (Johans) och Lauritz ibm (Soltued) biergedede 3 stycher Sorte Silche Kniplinger som war Rørt paa fiele, 1 Sech peber 6 par Handscher och noget Sort Silche i en bundt, huilchet de hafde hoes sig Vngefehr Otte dage, Och sagde Hans Findmand Fogdens Tienner och Lensmanden Ole Wetaas at for/schreffn/e Lauritz hafde schiult for/schreffn/e baand Vnder Hans fielegulff, och for/schreffn/e Sech peber funde de Schiult i Halmen eller Vnder Kornet i for/schreffn/e Johans Soltueds Lade. Siden bleff sam/m/e goedtz och ført til Fogdegaarden, och Kiøbmanden sielf igien lefuerit. Johans Soltued møtte iche, Men ligger Siug. Oluf Magnesen Soltued \Niels Miøs/ och Morten Rigestad sagde at de iche hafde Verit med noget at bierge. Men at Mogens Indstebøe Ole och Knud Melling sagde, at for/schreffn/e goedtz som stoed hoes Ole Melling, Kunde blifue saa lenge bestaaende, at de Kunde see huor dermed wille afgaa, meere eller andet hafde de iche dermed at bestille. Knud Soltued sagde at hand Wiste iche om noget, Men hans datter fant nogle Ebler huilche blef Kiøbmanden igien lefrit.

1668: 4b

Rasmus Miøs sagde at hand fant en liden doch Silche i fieren huilchet hand sagde at hafue lefuerit til Jacob Rosnes som hand bøed hannem 8 March for, Men hand wille iche Selge hannem det, och iche heller Annam/m/ede nogen penge derfor. Och da hand fant det sagde hand iche andet Wiste, end det hafde Verit It lidet Lambschind. Fogden formeente at for/schreffn/e Persoenner hafde sig høyligen forseet i det at de iche i Rette tide Obenbarede Wraget och ført det enten til hannem som Ko/nglig Ma/yestetz foeget Lensmanden, eller til Kiøbmanden sielf, som hafde burdt, Men det saa lenge hoes sig fordult, Huorfore hand begierte domb huad de for saadan forseelse burde at lide. Fogden tilspurde for/schreffn/e Persoener til huad ende at de schichede hannem nogle dalers penge Imidler tid at dette passerede, Huortil de suarede at de scheede ej i anden meening, end at Sagen til deris Wschyldighed, motte forhøris och Komme til ende for hiemb Retten, och iche i Kiøbsteden. Kiøbmanden Peter Jensen som denne Sag Vedkommer, blef paaRaabt, Men møtte iche ej heller nogen paa hans Weigne, om hand hafuer noget til sagen at Suare, eller iche. Och formedelst iche nu Witis om Kiøbmanden som iche nu møtte, Kand hafue i Sagen noget at sige eller præbendere eller iche, derfor blef den i betenchende til neste Ting optaget.

Kaarit til Laugrettismend Jens Soelem och Johans Nøttuet.

Siur Aschelund stefnt Oluf Lunde formedelst hand iche wil betale hannem 1 t/ønne Korn och 1 Koefoester Aarligen i Trej Aar for at Vnderholde hans fader, huis gaard Ole igien beKom. Ole formeente iche at burde betale for meere end i 2 Aar, efttersom hand end derforuden betalte 9 March i Landschyld som faderen war Jordrotten schyldig. For Retten afsagt, at Oluf schal betale Siur 1 t/ønne Korn och 1 Nøeds foester til St: Michels dag førstkommendis, och Resten til St: Michels dag Anno 1669, eller det Ved Wurdering <lige saa megit> af hans goedtz at Vdsøegis.

1668: 5

1668 den 16 Ap/rilis holtis **Waarting paa Lindaas Tingstue I Lindaas schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Søfren Nielsen. Bunde Lensmanden Ifuer Fammestad, Knud Schouge Lauritz Fieldtzende Hans Qualuog Ifr Løfaas, Besse Rosnes Oluf Hopland, Omund Hunduen Steffen Hunduen Knud Holmaas Lauritz Hopland Ifr Wig, Christian Monsløb, Laugrettismend samt endeel af for/schreffn/e Schibreds Almue som Ting søgte.

Da blev nu forKyndt hans Ko/nglig Ma/yestet Voris Allernaadigste Arfue Herris och Kongis Naadigste Brefue och Befalinger, Anlangende Princessin Styr, och at ingen Hiemmeligen maa Werbe, huilche Kongelige Brefue Her eftter ord fra ord schal indførís.

Peder Hansen Raadmand i Bergen lod Krefue eftterschrefne Alhelgens Bønder for Landschyld och Rettighed som de hannem schyldig er for 1666 och 1667 som følger, Zacharias Wiche for 1/2 W/og fisch, 4 March, Rasmus Husmand 1 March Och for 1667 3 March, Anders Førland Tredietage 3 March 6 Schilling Peder Ifrs/en 1 Mele Malt 2 1/2 March, Erich AarAas landschyld 2 Rdr 7 Schilling Oluf och Niels Lechuold Tredie bøxel Knud Maraas landschyld 2 Rdr Enchen 2 1/2 March Noch Enchen 67, 1 Rdr, Ole Kongleuold 4 Aars Landschyld, samt første och Tredie bøxel derforuden 9 1/2 Rdr, Johans ibm: (Kongleuold) 3 1/2 Rdr, Helge Houge Landschyld 2 Rdr, Peder Hougsmyr 5 1/2 March Ole ibm (Hougsmyr) 5 ort, Ole Ols/en Fammestad Landschyld 1 Rdr 3 ort, Niels Olsen ibm (Fammestad) 3 ort. Men som de schyldige iche nu Vare steffnte, derfor Kunde iche noget derpaa dømmis.

Dend Sag emellem afgangen Johans Qualuogs Arfuinger och eftterlefuersche paa den ene, Och Joen Tychhelle paa den anden side, blev nu igien eftter førige opsettelse foretaget, Och møtte for/schreffn/e Joen Tychhelle for Retten, som formeente sig i hans døed gandsche Wschyldig at Vere, efttersom han aldrig slog eller gjorde hannem schade i nogen maader. For/schreffn/e afgang/ene Johans Qualuogs eftterlefuersche och arfuinger blev nu paaRaabt, Men ingen af dem, ej heller nogen paa deris Weigne møtte til Sagen at Suare, Och begierte fo/rschreffn/e Joen Tychhelle domb i Sagen, om hand iche *brj (bør?) at were frj for ald Mistanche och tiltale. Da blev for

1668: 5b

Retten afsagt, eftterdj at Joen Tychhelle iche er blefuen fuldkom/m/en Saget och beschylt, I for/schreffn/e Johans Qualuogs døed at haffue Verit Aarsage. Beuisis ej heller Nøyachtig, at hand hafr hannem slaget, *Erj ej heller nogen Widner frembkommen at Johans Qualuog hafuer hannem derfor Sag gifuet, Imidler tid at hand hafde hans fulde Wid, efttersom hand Roede sielf anden hiemb en Mil Weigs i en sterch AnRoe, eftter at hand falt om i baaden, och hand schiltis fraa Joen. Saa det ej beuisis at hand har giort hannem schade eller meen i nogen maader. Men

Tuertt Imoed af hans egen Høstruis och andre gotfolchis beretning for Retten erfaris, at Johans altid har Klaget sig af \egen/ Suaghed for hans Bryst. Formedelst saadanne och fleere Aarsager Kand Joen Tychhelle iche Kiendis i hans døed at Were Aarsage eller schyldig, Mens hand bør for denne Sag och mistanche at Vere frj.

Ole Hougen steffnt Tøris och Asbiørn Mogensløbs Sønner formedelst at de har slaget hannem. Samme Indstefnte negtede iche at de hafde slaget hannem It slag eller Toe met Wante paa haanden paa Hans Schulder. Derfor blefue de tilKient at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet huer 1/2 March Sølf.

Joen, Peter Førland, Christian Aaraas, Knud Østrim Niels Østrim Ingebrit Østrim, Mogens Østrim Rasmus Østrim, Magne Østrim, Noch Magne Østrim, Niels Hopland Ingebrit och Anders Sollemb Blefue tilKient at betale huer 10 Schilling til Niels Løs (Loss) for fløtnings løn som hand betalte til 6 Mend af Alffuestrøm der førte Her Commissarius och Maioren udj Vdschriufelse i deris sted, huilche 10 Schilling enhuer aff dem bør betale inden 14 dage eller Wed Würdering at Vdsøgis.

Kaarit til Laugrettismend Knud Hauflen och Mogens Tuett.

Her Tomas Gilbertsen Prest til Hospitalet i Bergen Lod publicere eftterschrefne Panttebreff som følger. Kiendis Jeg Søffren Søffrensen den yngre at Jeg aff RetWitterlig giæld \endnu/ schyldig, foruden de Toe Hundrede Rixdaler Jeg tilforn efter mit Vdgifne pantte Breff, schyldig er, Hæderlig och Wellærd Mand

1668: 6

Her Tomas Gilbertsen Thamson Sogneprest til Hospitals Kierche herVdj Bergen Tre Hundrede Rixdaler. Huorfore Jeg med min H/iertens Kiere Høstruis Maren Paaschis wille och sambtyche, for forskrefne 300 Rdr Pantsetter den Hederlige Mand Her Tomas Gilbertsen Thamson, hans høstru och begge deris Arfuinger foruden det førige goedtz hand efter førige forpantnings breff paa de 200 Rdr endnu, for disse 300 Rdr Pantsetter hannem det Odels goedtz, min K/iere Høstruis S/alige Brødere Christen och Niels Paasche beKomb: Telle med Bøxell fisch 3 Woger, Arbedspenge 4 orter, Bache met Bøxel fisch 2 Woger Arbedspenge 1/2 Rdr. KiereWog Wden bøxel fisch 1/2 Wog, Humelsund uden bøxell fisch 1/2 pund, Klefuold Smør 1 løb faar 1, Arbedspenge 3 ort, med Bøxel, Riise med Bøxell Smør 1 Løb faar 1. Huilchet forskrefne goedtz min K/iere Høstru Maren Paasche med Rette Arffueligen efter hendis S/alige Brødre Christen och Niels Paasche tilfalder: Huorfore ieg med min K/iere Høstru nu fuldkommeligen Pantsetter den Hederlige Mand Her Tomas Gilbertsen forskrefne goedtz, indtil Jeg hannem forskrefne 300 Rdr Reedeligen och shadesløes betaler, med sin tilbørlige interesse. Och lofuer Jeg Søffren Søffrensen imidler tid sielff at betale den Aarlige Schatt och Rettighed deraf gifuis, och at dette mit Vdgifne panttebreff udj alle maader for huer Mands tiltale, och af mig och min Høstru tilforn Wforpanttet, WRyggeligen och Wfeilbarligen shadesløes Holdis schal, hafuer Jeg Saauelsom min K/iere Høstru dette med begge Woris Hender Vnderschrefuit, Actum Bergen Anno 1666 den 7 July.

Søffren Søffrensen Maren Paasche
D/en Junger Eg/en h/aa/d Eg/en h/aa/d

Paa forskrefne Panttebref befantis at Vere afschrefuen och betalt den 22 April 1667 It Hundrede Rixdaler.

Anno 1668 den 17 Apr/ilis holtis **Waarting paa Halsuig i Gulen Schibred.** Neruerende

Ko/nglig Ma/yestetz foeget Søffren Nielsen. Bunde Lensmanden Oluf Øfstgulen Erich Risnes, Claus Molde Aslach Steene Ole Nappen Otte Øffstgulen Mogens Westeuig, Joen Høeuig, Jacob Opdal Laugrettismend, saauelsom nogle af for/schrefn/e Schibreds Almue.

Da bleff forKyndiget hans Ko/nglig Ma/yestet Voris Allernaadigste Arfue Herris och Kongis Naad/igste Brefue och befalinger Anlangende Princessin

1668: 6b

Styr, sampt at ingen hiemmeligen maa Werbe Etc. huilche Høyanseelige Ko/nglig Ma/yestetz Naad/igste Befalinger her effter ord fra ord schal indførís.

Johans Guldbrandsen paa hans Søster Karj Guldbrandsdatters Wegne stefnt Niels Vndal for hand schal beschylt hende at hafue ligget hoes en Hofmand Weyemesterens Tienner i Eide Nøst. Niels møtte och sagde at hand Kon hafde en gang sagt It ord met giecherj i baaden och meente intet ont dermed, och Wiste hende iche andet end Erligt och got at beschylde. Derfor blef Niels tilKient at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet 1 Rdr, Och Sagen saa ingen til hender (hinder) eller efftertale at Komme i nogen maader.

Niels Vndal stefnt Joen Wiche for at hand hafde forsømbt WedWarde Wagten, Men blef af Joen negtet, Och Kunde Niels iche saadant beuise.

Den Sag emellem Anders Furnes paa den ene och Hans Furnes paa den anden side, effter førige opsettelse foretaget, som nu begge for Retten møtte. Saa formedelst gotfolchis Vnderhandling effterloed Anders for/schrefn/e Hans Furnes, huis (det) hand Imoed hannem talt hafr, Och Sagen dermed iche at Komme dem paa enten sider til nogen hinder eller efftertale i nogen maader Men effter denne dag som grander och Naboer met hin anden at forligis Kierligen och wel. Och erbøed Hans at giffue til hans Ko/nglig Ma/yestet for denne Sag 1/2 Rdr.

Giermund Norgullen och Endre Pedersen ibm: (Norgullen) blefue tildømbt at bøede formedelst Lensmandens steffnemaals ofrhørelse huer 1 March Sølff.

Fogden ladet stefne effterschrefne som iche møtte til Vdschriфуelse paa Slottet, Joesep och Anbiørn Houge, Giermund Nordgulen, Oluf Hansen Tuett, Joesep och Anbiørn foregaf at de iche blefue loughlig tilsagt at møede. Men som Lensmanden met Almuen beuiste, at hand loed Her Commissarius Hans Hansens befaling derom trende gange paa Kierche Bachen oplese met Adtuarsel at de sig til Vdschriфуelse schulle indstille, som de dog iche effterKomb. Derfor blef de denne gang saauit paa Øffrighedens behaug allenne tilKient at bøede huer til Ko/nglig Ma/yestet 1/2 March Sølff.

1668: 7

Christen Søffrensen Fix stefnt Hans Rasmussen Røe formedelst at hand wil tilholde sig den pladtz Schierehafn huis paastaaende Krem/m/er Husse hand sig har tilKiøbt, och formeener sig dend vere nest berettiget for grundeleye at Nyde, effter Jordrotten Abel Muntis schrifttlig Erchlering paa Christens supplication anteignet. Huor Imoed Hans møtte och formeente at hand burde at Nyde pladtzen effter Abel Muntis derpaa forhuerffuede Sedel som hand nu i Rette lagde. Ko/nglig Ma/yestetz Foget Søffren Nielsen spurde tilstedeuerende Almue, om nogen Wiste at for/schrefn/e pladtz er Sær schilt fra Watzuig, at den der ofr Kunde agtis hans Ko/nglig Ma/yestet at tilkomme, huor om dog ingen noget egentligt eller effterretlig Wiste at suare. Saa

at Fogden wille sig widere derom erKyndige. Affsagt efterdj at Christen Søfrensen hafr sig de paa pladzen opsatte Kremmer Husse tilKiøbt, och iche Hans Rasmusen, Abel Munte som nu formeener sig til pladtzen grundherre at Vere, har sig och schriftlig Erchlerit, at hun iche Wiste at Christen Søfrensen haffde tilKiøbt sig Husset, da hun sin beuilling Sedel til Hans Rasmus/en Vdgaff. Da er Christen Søfrensen nermeere berettiget end Hans at Nyde pladtzen for Aarlig grundeleye, Saa at hand dend och efter denne dag af Hans Wformeent och Whindrit bør at Nyde saa lenge som Christens met Hans Christensen oprettede Kiøb om samme Huusse, Wsteffnt Ved macht staar, efttersom dend er berettiget at beholde pladtzen for grundeleye, som Ved Louglic Kiøb tilkommer de der opbygte Huusse. Christen Søffrensen och Hans Rasmusen begge for Retten tilstoed at de met hinanden hafde indgaet It louglic Kiøb om Hussene, At Hans Rasmusen schal betale hannem for Hussene paa for/schrefn/e Schierehaffn 80 Rixdaler och 1 t/ønde Kiøbmands Sild, dend første Termin til Paasche 1668 den anden til Jul, och dend 3 til Paasche 1669, lige meget i huer, met Reede penge, Met saadan forord at hand strax stiller hannem Trende Vederheftige Mend som wil Vere goed for betalingen, dog Christen iche at quitere Hussene førend St: Michels dag førstkommendis, huilchet de nu for Retten Ved haandstreckning begge met hinanden Indgich WRyggeligen at holdis.

1668: 7b

Erich Biørnebotten tilKient at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet formedelst at hans Konne Komb for Tilig i BarselSeng, for huilchen forseelse Lens/manden sagde at hand och haffde staait schriftt, Nemblig 2 Rdr 1 ort.

Rasmus Grinde stefnt af Knud WesteWig formedelst at hand schal Sultet en Koe ihiel som hand for ham schulle føede. Men Rasmus beuiste met hans grander at hand iche hafde Sultet den. Ej heller at den døde af anden forsømmelse, och at Knud hafde sielff taget Huden af dend. Rasmus bør at gifue Knud fire S/lette March til hielp, och der med Sagen at Vere afftalt.

Michel Miømen och Hans Grinnen Kaarit til Laugrettismend.

Anno 1668 den 18 Apr/ilis holtis **Waarting paa Eide i EichAnger Schibred**. Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz Foget Søfren Nielsen. Bunde Lens/manden Mogens Essem Ole Eide Aschild Ascheuig Siur Ascheland, V. Ole Ole, Anders Eide Laugrettismend sammesteds, samt nogle af for/schrefn/e Schibreds Almue.

Da blef forKyndiget hans Ko/nglig Ma/yestet Voris Allernaadigste Arfue Herris och Konges Naadigste Befalinger, Anlangende Princessin Styr, samt at ingen Hiemmelige Werbing maa schee, Huilche Ko/nglig Ma/yestetz Naad/igste Brefue Her efter ord fra ord schal Indførís.

Peder Hansen Raadmand loed Krefue eftterschrefne Alhelgens Landbønder som er hannem schyldig Landschyld och Bøxel som følger Nemblig for 66 och 67 och somme for fleere Aare. Oluf Høye 3 Rdr Ifr Olse/en ibm: (Høye) 1 1/2 Rdr, Niels Myr bøxel 3 March, 2 Aars Landschyld 3 1/2 Rdr Gutorm ibm: (Myr) 2 Rdr 1 1/2 ort, Torchel Suindal 2 Aar Landschyld och Tredie bøxel 2 Rdr 3 1/2 ort Niels Haluorsen 1 M/æle Malt - 1/2 Rdr Trediebøxel 2 March 4 Schilling Landschyld 5 ort, Laurs Erichsen Nesbøe 5 ort Anders Mogensen 5 ort, Sifr Olsen 6 1/2 Rixdaler Resterende Landschyld och Tredie bøxel 1 Rdr, Niels Gillisuig - 1 Rdr Mogens Knuds/en 3 ort Anders Tredie bøxel 5 March och Landschyld 2 Rdr 1 March, Gutorm och Steffen Landschyld 1 Rdr 8 Schilling, Steffen første bøxel 2 1/2 Rdr, Anders Padøen 1/2 Rdr Och Aschild ibm: (Padøen) 3 ort.

Men som iche nu derpaa Var stefnt, da Kunde iche heller nu noget derpaa dømmis.

Aschild Ascheuig goeduillig afsoenet och gaf til Hans Ko/nglig Ma/yestet formedelst at hand gjorde Tuende Børns Brølluper lenger end den beuilgede Tid - 3 Rixdaler.

1668: 8

Niels Hagset tilstoed, at hand gjorde hans Steffsøns brøllup lenger end den beuilgede tid, derfor blev hand eftter Lougen tilKient at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet 1 1/2 Rixdaler.

Knud Myr tilKient at bøede formedelst at hand gjorde hans Søns Brøllup ofr tiden - 1 1/2 Rdr.

Lauritz Egebotten stefnt formedelst at hand hafde taget Gutormb Gillisuigs Linner. Lauritz møtte och berettede at hand tog demb op af Søen, formedelst at de War satte som der fischis med Handsnøre at derofr ingen fisch Kand faas. Gutorm sagde at Laurs Negtede At hafue Linnerne, da hand spurde hannem derom. Derfor blev Lauritz tilKient at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet 1 ort. Och Gutorm Hans Linner igien, efttersom de iche var satte huor med Handsnøre fischis

Siur Aschelands Kaarit til at fare til Laugtinget, och Wemming Eye at giøre æd.

Anno 1668 den 20 Apr/ilis holtis **Waarting paa Hoshoffde Tingstue i Hosanger schibred.** Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Søfren Nielsen Bunde Lensmanden Mogens Mieldstad Gulich Noraas, Magne Hanistued Michel Røslund Peder Wahre, Haluor Blegelj, Peder Øfsthus, Niels Hoele, Anders Teppestad Ole Litland Erich Heldal, Magne Lonne Lars Øfsthus, Ole Hoffstued Laugrettismend och endeel aff for/schrefn/e Schibreds Almue.

Da blev forKyndt hans Ko/nglig Ma/yestet woris Allernaadigste Arfue Herris och Kongis Naad/igste Brefue Anlangende Princessin Styr, och at ingen Hiemmeligen maa Werbe nogen folch eller Mandshab, huilche Høyanseelige Kongelige befalinger her eftter ord fra ord schal indföris.

Peder Hansen Raadmand I Bergen lod Krefue eftterschrefne Alhelgens Landbønder for Resterende Landschyld och bøxel Etc. som de hannem schyldig er, Nemblig Laurs Fettie 8 March, Baste ibm (Fettie) 8 March, Lnud Kalland 5 March, Enchen Gammersuig 3 Aars Landschyld 4 1/2 Rdr, Jacob Johansen Grøsuig 5 ort, Johans Toschedal 5 ort 8 Schilling och for 2 t/ønder Ryfylche Korn 3 Rdr, Oluf ibm: (Toschedal) 5 ort, Och for 1 t/ønde Korn 1 1/2 Rdr. Men som iche nu derpaa War stefnt, da Kunde iche noget dømmis.

1668: 8b

Elling Sør Bysemb stefnt formedelst at hand hafde slaget Mogens Nonaas med en staff, som hand iche Kunde fragaa. Derfor bleff hand tilKient at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet 1/2 Rdr.

Haluor Blegelj stefnt Haauor ibm: (Blegelj) formedelst at hand schal hafue schielt hannem for en Tiuff. Haauor møtte och sagde at hand iche schielte hannem for en Tiuff, Men haffde sagt at hand tog It Trouefiel fra hans flor. Arne Blegelj och Rasmus Blegelj som herom at Widne Ware

Indstefnt proffuede, at de hørte at Haluor och Haauor Blegelj falt ord Imellem och paa det sidste begynte de at tale hinanden til af Onde, och sagde Haauor til Haluor at hand haffde i hans frauerelse Reffuet hans flor och stollet noget der aff. Huorpaa de gjorde deris æd. Anders Teppestad och Johans Nielsen Sandal som Haauor frembeschede at proffue, bekiende, At Haluor haffde slaget It Troefiel fast paa hans flor, huilchet Haauors Konne sig Vedkiende, derofr slog Haluor sielff samme Troufiel Løs igien, och bleff den saa slaget igien paa Haauors flor. Huor paa de gjorde deris æd. Fogden begierte først at motte indførís, at disse Tuende Haauors prouff iche ware steffnt at prouffe, Tilmed formeente hand at de ware Haauor beslegtet eller besuogret, och derforé deris prouff iche at burde ansees, indtil at derom widere Kand erfaris.

Haluor Blegelj Iligemaade steffnt Haauors Konne formedelst at hun hafr schielt hans Konne Sidtzele for en Tiuff. Haauor sagde at hand Wiste intet deromb. Tilmed sagde Haluor at hand iche nu haffde hans prouff derom tilstede, derforé beroer dermed til widere.

Peder Erichsen paa hans Principals Weigne stefnt Michel NordAas for 1 Rdr Resterende Rettighed. Ole FladAas møtte och sagde at Michel wille betale denne fordring. Da blef Michel tildømbt at betale sam/m/e Rixdaler inden 14 dage eller Wed Würdering at Vdsøeges.

Oluf Nor Byssem och Johans Hougstuett Kaarit til Laugrettismend.

Mogens Essemb Lensmand betalte Ko/nglig Ma/yestet's Foget Søffren Nielsen paa Her Niels Bugges Weigne 9 Rdr 4 March 12 Schilling, som eftter begiering her Indførís.

1668: 9

1668 den 21 Aprilis holtis **Waarting paa Wallestrand**. Neruerende Ko/nglig Ma/yestet's foget Søffren Nielsen. Bunde Lensmanden Elling Burcheland Lauritz Houge Simen Rønhoffde Ole Borge, Michel Blomb, Johannes Reestad Niels Daltued Ole Rønhoffde, Anders Riffuenes, Johans Øffste Mielde, Mogens Haffre, Mogens Lofttaas, Haluor Wallestrand Laugrettesmend Och nogle af **Mielde schibreds** Almue.

Da blef Lest och forKyndt hans Ko/nglig Ma/yestet's Voris Allernaadigste Arffue Herris och Kongis Naadigste Schatte breffue, Anlangende den Almindelige Landschatt och Princessin Styr, samt Sær Naadigste Befaling at ingen Hiemmeligen maa Werbe folch, Huilche Trende Høy Anseelige Kongl/ige Breffue her eftter ord fra ord findis indført, eller schal indførís.

Peder Hansen Raadmand i Bergen Lod Kreffue eftterschrefne Alhelgens Landbønder for Resterende Landschyld och Rettighed, Oluf Nielsen Sør Wesetter 2 Rdr 5 1/2 March Anders Mogensen første bøxel 4 1/2 Rdr, Mogens Nor Wesetter 8 March Aslach ibm: (Nor Wesetter) 4 March, Niels Windaas 1 ort, Iffuer TuederAas 3 Rdr, Ole Jensen ibm: (TuederAas) 1/2 Rdr, Noch Landschyld och Tredie bøxel 7 ortt, Michel Watle 1 Rdr 4 Schilling, Niels ibm: (Watile) 10 March, Ole Halstensen Hegebøe 4 March, Anders Pedersen ibm: (Hegebøe) 2 March, Laurs Niostad 1 Rdr 12 Schilling, Mogens Erichsen Hechland Resterende første bøxel 4 Rdr. Men som iche nu der paa Var stefnt, da Kunde ej heller noget derpaa dømmis.

Kaarit til Laugrettismend Lauritz Wichne och Niels Wesetter.

Anno 1668 den 22 Ap/rilis holtis **Waarting paa Mielcheraaen I Arne Schibred**. Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Søffren Nielsen. Bunde Lensmanden Johans Indre Arne, Anbiørn Jordal, Peder Indre Arne Mogens Espel, Halsten Rødland Knud Brueraas, Ole Semb Johans Haaruig Hans Jordal, Laugrettismend och en deel af sam/m/e schibreds Almue.

Da blef lest och forKyndt, hans Ko/nglig Ma/yestet woris Allernaad/igste Arfue Herris och Konges Naad/igste Schatte Breffue, Anlangende den Almindelige Landschatt, saa och om Princessin Styr, saauelsom Sær Naad/igste befaling, at ingen hiemmelige Wærbinger maa schee, Huilche Høyanseelige Kongelige Breffue her efter ord fra ord schall indførís.

Peder Hanssen Raadmand I Bergen lod Kreffue eftterschreffne Alhelgens Landbønder

1668: 9b

for efterstaaende Landschyld och Rettighed. Nemblig, g/amle Johannes Garnes 2 ort 6 Schilling Aasemb Haluor 2 Rdr, Jørgen Halsteensen 4 Rdr 3 ort for 1 t/ønde Korn 5 1/2 March, Jørgen Olsen 5 ort, Semb Steffen 2 March 10 Schilling, Rasmus Indre Bouge 7 March, Indre Arne Niels Erichsen Landschyld 4 1/4 Rdr Tredie bøxel 3 ort, paa Korn 2 Rdr, Johans Ifrs/en 2 Aars Landschyld 2 Rdr 5 March, Tredie bøxel 3 March for 1 t/ønde Korn 9 March, Johans Erichsen for 1 1/2 t/ønde Korn 2 1/4 Rdr, Oluf Siffrs/en Landschyld 2 Rdr 5 March, Joen Erichsen 3 March Ytre Bouge Johans - 1 1/2 Rdr Johans Johansen 1 1/2 Rdr, Langhelle Oluf 5 March, Noch Ole och Johans 3 Aars Landschyld 3 Rdr 1 1/2 ort Tredie bøxel 1 1/2 ort, Anders och Iffuer 2 Aars Landschyld 2 1/4 Rdr Tredie bøxel 18 Schilling. Men som de schyldige iche nu Var steffnt, da Kunde iche noget derpaa dømmis.

Fogden steffnt Jacob Horuig formedelst at hand iche haffde betalt Odelsschatt nest afwigte Aar af 1 pund Smør i Regeraas. Jacob møtte och Vndschyldte sig, at det iche Var scheid aff nogen Moetuillighed eller forsømmelse, Men allenne aff Aarsage at hand iche haffde faat Landschyld der aff, saa at hand derfor ej Wiste det at Vere nogen forseelse. Da bleff Jacob for denne Nachlessighed tilKient at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet 1 Rdr, Och at betale dobbelt Odelsschatt deraf i dette Aar, Och dermed saauit denne gang hans forseelse dog paa hans Ko/nglig Ma/yestetz Naad/igste Behaug, efterlatt.

Fogden steffnt Daniel Garnes formedelst at hand er Vdlagt at Vere Ellj Bastesdatters Barnefader. Indsteffnte Daniel møtte och sagde aldrig haffde haft legemlig Ombgiengelse med hende. Ingeborg Mogensdatter och Ingeborg Nielsdatter som haffde betient Quindfolch da hun føede sitt foester och Var i sin barsel Nøed beKiende, at førend hun Kom i barsell Nøed och Imidler tid hun Var Helbred, beKiende hun for dem at en Ombløbende Schoelmester Var hendis barnefader. Men da hun Var i hendis Barsell Nøed, beKiende hun at Daniell Garnes Var hendis Rette barnefader, Lensmanden Johans Indre Arne Johans Garnes och Elling Mielden beKiende, at Quindfolchet

1668: 10

blef af dem i beschichelse Wiis tilspurt, samme dag før hun døde, huem der Var hendis Rette barnefader, da sagde hun at Daniel Garnes Var det, huilchen beKiendelse scheidde i Daniels egen faderBroder Peder Indre Arnes Neruerelse, som hand och nu tilstoed. Thj blef for Retten affsagt at Daniel Garnes iche Kand for denne Sag frj Kiendis.

Johans Ytre Bruduig stefnt formedelst hand er mistencht for at hafue taget en Smalle. Han blef nu paaRaabt, Men møtte iche, ej heller nogen paa hans Weigne. Lensmanden tilstoed at hand er

Louglig steffnt. Da blef hand formedelst Vdeblifueelse tilKient at bøede steffnefald 1/2 Rixdaler.

Her Peder Harboe stefnt eftterschrefne for Resterende Tiende och fee Leye. Niels Erichs/en Indre Arne 2 1/2 March Koe leye och Korn Tiende 3 March 6 Schilling, møtte iche. Peder Indre Arne Vedgich at Jørgen Aasem er schyldig 2 Aars Koe leye 2 1/2 March, 2 Aars Smallelej af 2 Smaller 1 March. Ole Semb sagde at Jørgen Halsteensen Aasem er schyldig 20 Schilling.

Johans Garnes sagde at Haluor Aasem er schyldig 12 Schilling, Mogens Songstad Vedgich at hand er schyldig 2 March 2 Schilling, det øfrige 2 1/2 March Kand hand ej tilKiendis formedelst at hand hafr Opyngt en Kierche Koe. De Indsteffnte blef tilKient, forskrefne Vedgangen gielt at betale inden 14 dage eller Ved Wurdering at Vdsøeges. Johans och Niels Westerlj, efter deris egen Vedgaaelse blefue tilKient at betale til {Joh} Laurs Haastad(?) Børnepenge 3 Rdr 28 Schilling Och i Rente 2 March, Och det at schee inden 14 dage eller Ved Wurdering at Vdsøegis.

Hans Findmand efter foregaaende steffnemaal paa Britte Nebstads Weigne tiltale Anbiørn Jordal for 1 Rdr Tiende som hans S/alig fader schal schyldig Verit. Anbiørn Negtede gielden. De Mend som Var ofr schifttet efter Rasmus, benegtede at den iche blef fordret paa schifttet, som schal Vere scheed Ved Vngefer 10 Aar siden, och Iche beuisis at den Imidler tid er Krefuet, ej heller nu derom nogen Widnisbiurd ført. Da Kand Anbiørn Imidler tid iche tilKiendis at betale.

Efter Fogdens i Rettesettelse blef for/schref/ne Daniel Garnes tilKient at betale hans Lejermaals Bøeder efter Reccesen.

1668: 10b

Gulich Nor Mielcheraaen tilKient at betale Gregoris Olsen til opRetning for 1 Koe, som hoes hannem blef døed 1 1/2 Rdr, Och det inden St: Michels dag førstKommendis, eller Ved Wurdering at Vdsøegis. Huor med Sagen er afftalt.

Halsteen Blindem och Oluf Bouge Kaarit til Laugrettismend.

Anno 1668 den 23 Ap/rilis holtis **Waarting paa Kychelug I Schiold schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foeget Søffren Nielsen. Bunde Lens/mand Per SmørAas Fredrich Steen Ole Schiold Ole Eide Steffen Grimbseid, Gieble Steen, Oluf Schage Simen Schiold, Ole Totland Lauritz Heldal, Laugrettismend, samt en deel af Almuen samme stedtz.

Da blef publ/icerit hans Ko/nglig Ma/yestetz Naad/igste breffue Anlangende den Almindelige Landschatt och Princessin Styr, saa och Sær Ko/nglig Ma/yestetz Naad/igste forbud at ingen hiemmelige Werbinger maa schee. Huilche Kongl/ige Breffue her efter ord fra ord schal indførís.

Her Tomas Gilbertsen indlagde stefning ofr Aarestads Sogens Sognemend, formedelst at de iche efter hans Ko/nglig Ma/yestetz Naad/igste Breff Søger Hospitals Kierche, Och ej heller hannem hans Prestelige Rettighed giffuet, met widere. Och i Rette lagde hand hans Ko/nglig Ma/yestetz Naad/igste Breff. Her Samuel Hanssen som hafr Tuende gaarder der i Sognet, Niels Ørbech Ibbe Jacobsen Johans Tuett Mogens ibm: (Tuett) Michel och Niels Fyllinge samt Michel ibm: (Fyllinge) Michel Ole och Niels Sæle Niels och Baste Nattland och fleere, møtte och

Vnderdanigst begierte Dilation (utsetjing), at de Ved <supplic/ation> (bøne-/klageskriv) Kunde denne Leiglighed Vnderdanigst for hans Ko/nglig Ma/yestet Andrage, eftersom de haffde deris graffsteder hoes de Kiercher som de hidindtil Søgt haffuer, Sampt och for at de forhaabede Vnderdanigst at blifue frj for at Søge Kierche met HosPitals Lemmerne, Saa och til den ende at nu Rychtis at hans Ko/nglig Ma/yestet Naad/igst schal behage Sagen til Commissarier at remittere. Men Her Tomas begierte domb i Sagen. Da blef afsagt, efterdj at hans Ko/nglig Ma/yestet Naad/igste breff met Klare ord formelder och befaler samptlige Sognemend

1668: 11

Och Sognefolch paa de steder som forschrefne Aarestad Kald tilforn Vnderligget hafr, Store Hospitals Kierche at Søge och dessen Prest som nu er, eller her efter Kommendis worder, for deris Rette Sogneprest at holde och agte, sampt at giffue Kierchen och Presten huis Rettighed dertil met Rette bør, saaledis som Aarestad Kierche och Prest tilforn Seduaanligen Nyt och haft haffuer. Thj bør samptlige Indsteffnte Aarestads Sognemend, Wden nogen Ombsoeb eller Vndschylding sig høystbe/melte hans Ko/nglig Ma/yestet Naad/igste Breff och befaling udj ald Vnderdanighed \med/ {och} ald tilbørlige Respect och Lydighed, efterretligen at holde udj alle maader, Men om de efter denne dag Kunde befindis eller dem ofrbeuisis der Imoed at giøre, da Kand ofr demb domb hendis, huad straff de formedelst saadan groff formastelse Lide bør, paa det at høystbemelte hans Ko/nglig Ma/yestet Naad/igste Bref, Kand udj Ald Vnderdanighed tilbørligen blifue efterleffuit.

Hans Wilchensen Hospitalsforstander, steffnt Niels Lonne anlanggende bøxelen, som hand formeener at Vere bøxell, och i Rette lagde Mogens Lauritzens bref at HosPitalet tilkommer. Niels i Rette lagde *lagde hans adKombst breff, och formeente at hand burde Nyde bøxel aff saauit hannem tilKommer. Niels EsPeland schal føre Rigtig beuis til neste Ting, at Mogens Lauritzen iche tilKomb meere i Lonne end en fierde partt, Saa schal i Sagen blifue Kient huis Rett er.

Ko/nglig Ma/yestet foget met schriftlig stefning stefnt Jacob Jacobsen Møldal formedelst at hand Imoed staait Wurdering som efter foregaaende domb Nemblig 1 Rdr stefnefald hoes hannem Søgtis, och hans Tiener Hans Findmand ofrfalden. Poul Wilhelm møtte och i Rette lagde hans schriftlig Indleg, huorudinden Jacob sielff Vedgaar at Hand toeg och greb til en Bøsse Imoed for/schrefn/e Fogdens Tiener. Halsteen Giemeland (i Skjold sk.r.) och Johans Baardsen Want Wed æd och opRagte fingre, at {hand} de saae at Hans Findmands Tienner toeg en Bøsse fra Jacob Møllers Tienner

1668: 11b

Peder SmørAas Lensmand Proffuede Ved æd och opRagte fingre, at Hans Findmand Anmoedede Jacob Møeller met goede at betale den tildømbte steffnefald, Men som hand iche met goede wille betale, sagde Hans Findmand at hand da efter Hans Hosbonds betaling och foregaaende domb, fich at tage det af Hans Huus Ved Wurdering. Derofr greb Jacob aff Wreed Hue til en bøsse til moedstand Imoed Hans Findmand, Wurderingen met at afWerge. Saa at de der ofr iche fich nogen Vdleg, men motte met Wforrettet Sag affwige. Affsagt efterdj at Jacob Møller haffuer grebet til Werge och giort moedstand och den forehaftte Wurdering forhindrit som iche burtis, da bør hand derfor at bøde til hans Ko/nglig Ma/yestet 8te Ørtuger och 13 March Søloff efter Lougen R LB: 3 Cap/itel och Hans Broeder Hans Jacobsen 1 March Søloff, som de strax bør at betale, eller Ved Wurdering aff deris goetz at Vdsøegis.

Hans Ørbech Raadmand stefnt Lauritz Mitun for 55 Rdr och 1 Wog Hamp for 5 Rdr, som hand

hafuer beKommit aff hannem for Biugning som schulle Vere ferdig giort for lenge siden efter deris nu i Rette lagde Contract Och dog iche efterkommit, Huorfore Niels Ørbech Eschede domb til betaling. Oluff Schage broeder til Lars møtte och Vedgich at hand haffde beKommit for/schrefn/e penge Och Hamp, och sagde at med første wille gjøre Biugningen ferdig, och wille strax were om at forschaffe Tømmer. Affsagt, eftterdj at Lauritz Mittun iche hafuer fyllist giort hans oprettede Contract som det sig billigen haffde Burdt, Thj bør hand inden 14 dage hernest eftter at betale for/schrefn/e 55 Rdr och den Wog Hamp, schadisløs eller Hans Ørbech macht haffue det Ved Wurdering af Hans hoedtz at Vdsøege.

Anne Clausdatters Schouge Stoere och Lille Milde bleff fredliuste.

1668: 12

Oluff Pedersen SmørAas \steffnt Mogens Tuett/ formedelst at hand haffr stuchet hannem Tuende Knifsting. Huilchet Mogens nu for Retten Vedgich at hafue giort, Poul Nielsen Sanduen proffuede Ved æd och opRagte fingre, At hand hørte at Mogens Tuett sagde til Oluf Pedersen, At hand schulle faa scham i hans Haarde Hals, Och met det samme tog hand Tuende steene och Kaste dermed eftter Oluf, Och som hand enda tog fleere steen och wille Kaste hannem med, da Kom Mogens och Ole sammen och slogs med \bare/ henderne, I det sam/m/e blef hand war at Mogens hafde Kniff i haanden. Derofr Raabte Poul til Morten Sell Olufs broeder at hand wille Wahre hans broeder at hand iche schulle faa schade aff Mogens, siden foer de Weyen lenger fremb, och paa det sidste møtte {Mogens} Albrecht Fantoftt dem paa Weyen, da sagde Mogens til hannem Albrecht lad os betale desse Kar, huilchet Var meent Ole Pedersen, som hand sagde haffde slaget Hannem, saa de da Kom sammen at slaas paa Nye igien, Men som Pouls Hest gich forud i Weyen, gich Poul eftter den, och i det samme hørte hand Ole Pedersen Raabte, at hand haffde faait schade. Hørte ellers Mogens sige at hand lenge siden hafde Agtet Oluff det. Anders Tuett profuede, at hand iche war Hoes da Mogens och Oluf først sloges, Men som Mogens Kom eftter dem och Noede dem paa Weyen, met det samme begynte de at slaas paa Nye, Huor Albrecht Fantoftt och Mortten *Sel (Selle) och war sammen at slaas, Huorpaa hand gjorde sin æd med opRagte fingre, Niels Nattland beKiende at hand iche wiste meere i Sagen end at hand hørte Ole Raabe da hand hafde faait schade. Ellers Anstille Mogens sig megit Moetuillig och trodtzig for Retten huilchet iche alt her eftter som hans forhold war, *iche alt som hans forhold war*, her indførís.

1668: 12b

Affsagt at Mogens Tuett bør at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet 8te Ørtuger och 13 March Søloff, Och for hans adtschillige Wliud paa Tinget en (1) March Søloff, som strax bør af hans goedtz at Vdsøeges.

Ole Børndal och Ole Tittelstad Kaarit til Laugrettismend.

Peder Hanssen Raadmand fordrede eftterschrefne Alhelgens Bønder for Resterende Rettighed. Setterdal Ole 2 1/2 ort for 66, och for 67 2 1/2 Rdr - 12 Schilling Niels Bøxel 4 Rdr, Landschyld 67 3 1/2 Rdr 4 Schilling och for 1 t/ønde Korn 10 March. Men som iche nu derpaa war stefnt, Kunde ej heller derpaa dømmis

Anno 1668 den 24 Apr/ilis holtis **Waarting paa Sartor Tingstue i Sartor schibred.**

Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Søfren Nielsen. Bunde Lensm/and Ole Bielcherøen
Mogens Worland Niels Løchen (Låkøy?) Willem Worland Ole och Ole Echerhoffde Laurs
Schouge Niels Humelsund Anders Bildøen Laugrettesmend och nogle af Almuen

Da blef lest hans Ko/nglig Ma/yestetz Naad/igste Brefue Anlangende den Almindelige
Landschatt, sampt Princessin Styr, Och at ingen Hiemmelige Werbinge maa schee, Huilche
Høyanseelige Breffue her eftter findis Indført.

Peder Hansen Raadmand I Bergen Lod Krefue Johans Ner Golten Resterende førstebøxel 4 Rdr
och Landschyld for 1/3 t/ønde fisch - 1 Rdr, som Johans tilstoed schyldig at Vere.

Høyestbe/mel/te Hans Ko/nglig Ma/yestetz Naad/igst publicerede Brefue formelder som følger
Wii Friderich Den Tredie af Guds Naade Danmarckis Norgis Wendis och Gottis Koning
Hertug udj Slesuig, Holsten Stormarn och Dytmerschen Greffue udj Oldenburg och
Delmenhorst. Giøre Witterligt for alle Vore Kiere och Troe Vndersaatter som Bygger Boer
och tilholder udj Vore Riger Danmarch och Norge, At som Wij formedelst den emellem Voris
Elschelige Kiere datter, den dørchløchtige Princessin, Friderica Amalia, Danmarkis, Norgis
Wendis och Gottis Baarne Arfue Princessin, Hertuginde til Slesuig Holsten Stormarn och
Dytmerschen Grefinde udj Oldenburg och Delmenhorst, Och den Høywerdige dørchløchtige
Første, Voris Elschelige Kiere Fetter och Søn

1668: 13

Her Christian Albrecht Postulerede Coadjvbor til Lybech Stigt, Arfuing til Norge, Hertug til
Slesuig, Holsten Stormarn och Dytmerschen Grefue udj Oldenburg och Delmenhorst, Eftter
Guds Sønderlige forsiun och Hendelse, Nyelig her aftalte Echtrepachter hafuer Stadfestet
Nermere fortroelighed och Wenschab, Huilchet Ved den Høye frembturende Naadige Bistand
och Velsignelse, iche anderledes Kand geraade, end til Voris Kongelige Arfue Hussis
Bestyrchkelse Flor och Høye Velstand, deris Kierligheder sielff til glede och goede, Saauelsom
Vore Arfue Riger och Lande, sampt alle desen Indbyggere samptlige Voris Kiere Troe
Vndersaatter til meere Sicherhed, gafn och beste; Saa Tuifler wij ej heller end at det som Voris
W-afladende Kongelige Ombhyggeligheds effect, saa meer Hellig tilKiende gifuer, Joe alle och
en Huer af Stand och Condition de och maa Vere, nest den Allerhøyestis schyldige Loff och
Tachsiggelse, Serdelis och til stoer glede och Devotions tiltagelse, Høyiligen Opwecher. Och om
schjønt er Befunden, at til saadant Høyt machtpaaliggende CHristelige Werch, Kongeligen och
tilbørligen at fuldføre, ej Nær Kunde tilstrece den Lidelige Princessin Styr paabud, som udj
Lige saadan fald Nyeligen er blefuen forAarsaged oppebaaren, Saa Wij da er blefuen
forAarsaget, WANseet, os derforuden Langt Høyere Besuer paaHengende formedelst den da
foregaaende, och nu Ved Guds bistand och Voris Kongelige Ifuer til Vore Vndersaaters Nærings
Merchelige Sicherhed och forbedring, Nedlagde Søekrig, dog de Øfrige VdKrefuende middeler
med ej Ringe Voris in commoditet udj andre maader at Erstatte, som nu och samme Princessin
Styr forHøyelse Nochsom hafuer Kundet forAarsage: Dog paa det Voris Kiere Vndersaatter
Kunde Wide, Huorledis wj deris Vdj Andre maader forspørrende Contribuerende Schyldigste
willighed, Vdj Kongelige Naade Considererer, hafuer Wij Naadigst Verit betencht, Huorledis
den til ofuen bemelte Ende, nu VdKrefuende och Alders tid, udj dise Vore Arfue Riger och
Lande, Seduanlige Princessin Styr, denne gang endnu Kunde Settis och forblifue Ved førige
Lidelige paabud, baade Vdj Vdgifternis Taxst, Saauelsom des bequemme Terminers betaling,
saa at samptlig Voris Kiere Vndersaatter med

1668: 13b

Med mindre besuer och meeste bequemmelighed desto bedre dermed Kunde afstedkomme. Thj biuder och befaler Vj hermed Naadigst at alle Vore Kiere Troe Vndersaatter och Tiennere ofuer alle Vore KongeRiger Danmarch och Norge, ingen Vndtagen enten Geistlige eller Verslige, Vere sig huem det och Vere maa, ofuer och foruden huis Allereede udj en eller anden maade, er paabuden, endnu schal gifue och betale deris nu schyldige och forestaaende Princessin Styr udj alle maader, lige som Voris Sub Dato d/en 1 Julij Anno 1664 Vdganne Princessin Styrs Brefue indeholder, och det udj Vort Rige Norge, paa disse eftterschrefne fire Terminer Nemblig den første Termin til nestkommende Paasche udj her eftter følgende 1668 Aar, en fierdepart; den anden Termin til St: Michelis udj samme 1668 Aar Iligemaade en fierdepart; den Tredie Termin atter til Paasche 1669, endnu en fierdepart; Och den fierde och sidste part til St: Michelis udj forberørte 1669 Aar. Och alt saadant eftter den Taxt deel och maade, saa och paa de steder, samt andre samptlige Omstender, af alle och en huer uden forskiel, Imoedsigelse eller forhaal, Rigtigen och V-feilbar, betimeligen til forfalden Tider præcisse at Lefueris, saa och af de Vedkommende tilbørligen at indKrefuis opbergis, udj alle andre maader som be/mel/te Voris Kongl/ige Obne Breffue om Princessin Styr Videre omformelder, Huilche och til den ende uden nogen Exeption tilbørligen schulle eftterkommis, saa som de her ord fra ord Var Indført, Och Wj dennem nu udj dette Vor Obne Breffs Krafft, hermed forNyer, och des Effect fuldkommen paabiuder, samt medfølgende Aduarsel, for eftter Vformoedentlig eftterladenhed paahengende straf, som meer be/mel/te førige Princessin Styr, saa och andre Schattebrefue, och derom Vdganne Forordninger tilsiger. Huor eftter alle och enHuer sig Vnderdanigst hafr at Rette och for schade at tage Wahre, giffuett paa Vort Kongl/ige Slott LyEsborig den 23 8br: (Octobris) 1667. Vnder wort Signett Friderich. Rigtig Copie af Originalen Testerer Gregers Hanssen.

1668: 14

Wii Friderich Den Tredie med Guds Naade, Danmarckis Norges Wendis och Gottis Koning Hertug udj Slesuig, Holsten Stormarn och Dytmerschen, Grefue udj Oldenborg och Delmenhorst, Giøre alle Witterligt, at efttersom Wj Naad/igst Kommer i erfaring herudj Wore Riger och Lande Atschillige Wærbinger hiemmeligen uden woris forloff at Anstillis. Da som wj sielf til woris egen Tienistis fornøedenhed Woris Mandschab ere behøffuende, Hafuer Wj Naadigst for gott Anseet at forbiude, som Wj och hermed Strengeligen forbyder at ingen her eftter indtil paa widere Naadigst Anordning udj nogen af woris Riger Danmarch eller Norge, maa lade Wærbe Huor Imoed, om sig nogen forseer och forbryder, schal den saaledis med hiemmelige Værbing Omgaais, for huer persoen hand Wærber och antagendis worder, gifue femb Hundrede Rixdaler til straff, Och den sig lader antage, straffis som woris Mandaters Moetwillige ofuertrædere, Huor med woris Amptmend, Amptsforwaltere Borgemestere och Raad, Toldere och ellers i almindelighed alle och en huer, som paa Wore Weigne hafuer at giøre och lade, flitig och goed indseende schal hafue. Der eftter alle och enhuer Vedkommende sig Vnderdanigst hafuer at Rette och for schade at tage Wahre, Gifuet paa wort Slott Kiøbenhafn dend 14 February Anno 1668. Vnder Wort Signett. Friderich
Concordatum originalj. Test: Johan Badenhaupt.

Wii Friderich Den Tredie med Guds Naade Danmarckis Norges Wenders och Gottes Koning Hertug udj Slesuig Holsten Stormarn och Dytmerschen Greffue udj OldenBorg och Delmenhorst, Giøre Witterligt for alle Vore Kiere \och/ Troe Vndersaatter af Adel Sampt Geistlige och Verdtzlige, med meenige Bønder och Almue, som bygger boer och tilholder udj Bergenhus Ampt, udj wort Rige Norge, at wj til woris och wore Vndersaatters Conservation, Saa och wore Rigers och Landers Høy machtpaaliggende Defention udj disse Wanschelige Tider, Naad/igst hafuer for gott anseet, dend

1668: 14b

ordinarie Schatt for Neruerende Aar at lade paabiude paa denne maade, Nemblig udj Norhor, Sundfiord, Norfior, och Sundmøre Fogderier, at schatte Leylending schatt, af en løb eller Trej bismerpund Smør, Trej Rixdaler, en Hud halfanden (1 1/2) Rixdaler, En Wog fisch halfanden Rixdaler. Udj Sundhor, Halsnøe Closter och Haranger, Wos, yttre Sogens Fogderie Wden for Quamsøen disligeste BremAnger, Kind och Wilnes Sogen i Sundfior Sampt Selløe giæld i Nordfior, at schatte i lejending schatt, af en Løb Toe Rixdaler, en Hud en Rixdaler, En wog fisch en Rixdr. Mens af Sogen indenfor Quamsøen, sampt Indre Soegen eller Lerdal Vnder Fillefield, at schatte af en Løb halfanden Rixdr, af en hud Trej ort, af en wog fisch Trej ort, och ellers eftter Trej Løber, Sex Huder, Sex woger fisch paa en fuldgaard, at schatte halfft Imoed andre fulde gaarder I Schydtzferd schatt Princessin Styr eller deslige paabud. Vdj Odels Schatt af huer schippund Tunge, en Løb eller en Spand, Att gifue en Rixdaler, en Hud en half Rixdaler och Halftiende schilling, en wog fisch halfanden ort, ald anden Landschyld all advenant (Norsk Hist. Leksikon: "à l'advenant" = i forhold til dei andre gard- eller skatteklassene, full- og halvgårder), dog huer Jordrott som boer paa sin egen Jord, at schatte som en Leylending, och were frj for Odelschatt. Huer Saugmester at schatte af huer Tusinde dehler hand schier, paa alle privilegerede Saauelsom W-privilegerede Sauger, en half Rixdaler, och ellers af huer hundrede femb schilling; En Husmand som bruger sitt Handuerch Toe Rixdaler, och ellers ichon en half Rixdaler. Disligeste en Strandsider, som iche Suarer til nogen Kiøbsted och bruger Tapperie och anden Næring, gifue Toe Rixdaler, och ellers ichon en half Rixdaler. Mens den som bruger Jord, Vere sig handtuerchsmand, Husmand eller Strandsiddere at schatte derforuden eftter Jordens schyld, som en anden Bunde, PebberSuenne som ere ledige Karle, och huerchen ere Bunde eller Tienner i Aars Tienniste, gifue Toe Rixdr, Huer fuldwoxen Karl eller dreng, som iche ere Vdschrefuen eller hafuer tient Vnder Militien eller paa Flaaden i Trej Aars tid, at gifue en Rixdaler. Och samme Schatt at Clareris i fire Terminer, Nemblig den første

1668: 15

Och en fierde part til Pindtzdag, den anden til Olaj, den Tredie til Michælis, och den fierde til Jul, Och maa ingen Tienistdreng eller Karl, eftter Schattebrefuenis publication, Vden loughlig forfald, begifue sig ifra den sted, hand enten tiener eller hafuer sin Verelse, før hand Lefuerer sin schatt samme steds fra sig, saa frembt Bunden eller anden, ej sielf wil Suare och Clarere derfor, Och schal ingen Øde och forArmede gaarder eller pladtzer til afgang i Schatten passere, Mens Fogden betale Schatten af Kongens, Och Jorddrotten af hans eget goedtz, Och Fogden ellers der Imoed niude Jordens afgrøde, som hand Wden Almuens hielp Ved egen beKosting Sæd och Arbeide Kand til Weye bringe, Och schatten frembfor ald anden Landschyld at betalís. Ingen af Adel at frj holde nogen gaard eller gaardepart, ej heller Vge dags Bønder, Strandsidere eller andre Tienere for forskrefne schatt, Disligeste huer Prest allenne at niude frj sin Prestegaard och ey widere. Item huer foget eller Soerenschrifr, Saa och en Kongens Bunde Lensmand udj huer Prestegiæld, at Niude hans Gaard schatt frj. Postbønderne at Vere frj for Vdschrifning och schydtzferd, Mens ellers Schatte lige Ved andre. Och Statholderen at giøre den Anordning, at ingen meere Postbønder tillades och frj holdis, end endelig fornøeden er. Och schal ellers aldélis ingen i huem och Vnder huad prætext det och Vere maa, prætere eller hafue nogen frjhed udj samptlige forskrefne paabudne Schatter, Wden de som herudj ere indførte, som Ofuen bemelt. Biudendis och befalendis wore Befalingsmend, Fogder och huem som helst paa wore Weigne nogen Befaling hafuer, at de Saaledis som forskrefuit staar, Schatterne til bemelte Terminer Rigtigen IndKrefuer, och paa behørige steder Wden nogen eftterladende Restandtz, Rigtigen Lefuerer, Saa och strax forferdiger och inden Maanetz forløb fra dette woris Brefs Dato, udj woris Schatt Cammer IndLefuerer Rigtig Extract paa huad huer af forsk/refne Slags Schatter och Oppebørseler, Nemblig Leylending, dreng og deslige

1668: 15b

Schatter huer á partt for sig, Odelsschatten for sig, disligeste Princessin Styr, Schydtzferd och Rytterschatt, huer for sig, fuldkommen bedrager, Och gienpartten deraf paa woris Schatt Cammer och Slott Aggershus at Lefuere. Tagendis derudj ingen forsømmelse, saa frembt de ej til woris derudj machtpaaliggende Tienistis befordring wil Suare. Huor efter en huer Vedkommende sig Vnderdanigst hafr at Rette. Gifuet paa wores Kongl/ige Residentz udj Kiøbenhaffn den 28 Martj Anno 1668. Vnder Wort Signett Friderich Rigtig Copie efter Originalen, Huilchen Ko/nglig Ma/yestetz Foget Søffren Nielsen wille i alle maader holde sig efterretlig Bergen den 20 April/is 1668 Hans Hanssen,

1668 den 25 (April) blef den Sag Anlangende Bradtzhoug igien efter Opsettelsen foretaget, Och møtte Abell Muntis Tienner Anders Roelandsen paa den ene, Och Peder Rasmusen Raadsmand som sagde sig Vere fuldmegtig paa Else Arent Nagels døtre Karen Elsebe och Heylke Arentsdøtris Veigne, paa den anden side, Och i Rette lagde Peder paa deris Vegne Høyloflig Ihuekommelse C4 (Christian 4) Obne Breff Dat/erit 21 Ap/rilis 1648, som blef lest, Och berettede Peder, at for/schrefn/e Else Arent Nagels Børn will med goede afstaa och quitere gaarden Bradtzhoug for for/schrefn/e Abel Munte, med saadan Wilkor, at hun wil efterlade dem huis Landschyld som af gaarden for 4 Aars tid Resterer, sampt och lade dem beholde de husse som derpaa bygt er, och iche gaardsens Husse Vedkommer. For/schrefn/e Peder Rasmusen beKiende for Retten, at Else Arent Nagels eller hendis Arfuinger iche hafr bødet Abel Munte Landschyld af gaarden i fire Aars tid. Peder beKiende at af gaarden gaar Aarlig Landschyld 1/2 løb Smør 1/2 t/ønde Korn och 1/2 Wog fisch. Och begierte for/schrefn/e Anders Roelandsen domb i Sagen

1668: 16

Och formeente at be/mel/te Nagels Arfuinger burde hafue gaarden forbrut, och dog betale ald efterstaaende Landschyld Tredie tage och Jule march, saauelsom at giøre gaarden Lougfør. Afsagt, efterdj at Indstefnte Else Arent Nagels \børn och/ Arfuinger iche hafuer betalt nogen Rettighed eller Landschyld af gaarden siden Anno 1663, som de efter nu i Rette lagde Høyanseelige Kongelige Benaading {och} saa och efter Lougen hafde burdt, Meget mindre den efter Moederens død i førstebøxel taget, eftersom hun Ved Tou Aars tid siden er Ved døeden afgang. Da bør de efter Lougen L: L: B: 1 Cap/itel at hafue gaarden forbrut, Och dog at betale huis Landschyld och Tredie tage som deraf siden Anno 1663 Wbetalt Resterer, eller det Ved Wurdering af deris goedt at Vdsøeges.

1668 den 17 Juny for Retten paa Bergen Raadstue,

Bendix Møchelbust stefnt Hans Clausen Sorenschifr och hans meddombsmænd formedelst de schal felt forhaand domb ofr hannem Anlangende det lejermaal hand met hans Høstruis SødschindBarn Begaaet hafr, Huilchet lejermaal Bendix nu Wedstoed met samme hans Høstruis SødschindBarn Ragnille Olsdatter at hafue begaaet, Den paastefnte domb blef och i Rette lagt, Afsagt, efterdj at Bendix Larsen Møchelbust sielf frjuilligen tilstaar, at hafue Auflet Barn met Hans Høstruis SydschindBarn, da Weed Jeg iche Sorenschifueren och dombsmendenis domb at fragaa, Men den bør Ved magt blifue, {Mens} Och Bendix efter Ko/nglig Ma/yestetz Naad/igste Forordning Dat/erit 24 Febr/uaris 1654, at begifue sig paa Andenes (eller) Boe Fischelejer I Tou Aars Tid, Och naar hand det har efterKommet och fører met sig efter

Forordningens indhold, Geistlige och Werdtzlige Øfrigheds beuis, at hand sig der Imidler tid schicheligen har forholdt, sampt It Christeligt Liff och Leffuet ført, da er hand Perdonerit, Siden at Bygge och Boe Huor Hannem Lyster.

Cornelis Sanduig af Nordfiord stefnt Søfren Christensen Sorenschfrif och hans Meddombsmend formedelst de iche har tildømbt hamb 15 March leje Odelsgoedtz i Fossnes, som hand schal

1668: 16b

were nest Odelsboren til at indløsse. Søfren Tomasen I Rette lagde paastefnte domb, Huor Imoed Christen Abelsen møtte och i Rette lagdes Ved Hans Procurator Hans Gramb, hans Kiøbebref och Indleg. Paa Sorenschfrifrens Weigne møtte ingen. Afsagt efterdj at Cornelius Sanduig iche hafuer Sagen anlangende det Ombtuistende Odelsgoedtz i Fosnes for hiemb Retten Louglig steffnt och procederit paa tilbørlig tid och sted, efter Lougen O: B: 5 Cap/itel som bør at schee paa Aasteden Huor udj af Tolf Mend och burde werit dømbt, som iche heller er scheed, Hand hafr och iche med Odels Widne Breffue eller schifftte Register beuist, enten for Hiemb Retten eller nu for mig, Huor meget hand Kunde Vere berettiget at indløse, met widere som forbj gaais at Omb Røre, Thj Kand ieg iche denne process och domb følge, Mens saa frembt Cornelius Sanduig widere paa schader, da bør Sagen til Aasteden Lougligen steffnis, Och der efter af Soerenschfrifueren och Behørige Mend at paa Kiendis, huis Retten gemes Vere Kand.

1668 den 18 Juny for Retten paa Bergen Raadstue,

Jens Andersen Toldbetient i Sundhorlehn Indlagde stefning ofr Poul Troelsen Sorenschfrif och hans meddombsmend, til domb at lide, anlangende en deel Meel huede och Win, som Jan Egelsfelt schal hafue for Sueget, efter de gotfolchis Testification, som samme Wahre schal hafue Kiøbt, Huor om Indlagdis Christen Reffs och 6 Mendis Beschriufelse, Anlangende Widnisbiurd i Sagen, Afsagt efterdj at de gotfolch som de forsuegene Wahre schal hafue Kiøbt, deris Testification och Widnisbiurd, er iche efter førige Laugtings afscheen til Tinge Louglig Tagen och Wundet wed æd som efter Lougen T: J: B: 4 sampt R: B: 2 och 12 Cap/itel Buerdis, Och som denne Sag angaar hans Ko/nglig Ma/yestetz interesse Da bør Saadant endnu forderligst at schee, paa det at der efter i Sagen Kand dømmis huis Rett er,

Och {?} omb Widnisbiurdene iche hafuer willet efter Louglig Indstefning møede, deris Widne for dommerne at aflegge, som Lougen och Retten Befaler, at en huer som

1668: 17

I nogen Sag Krefuis til at bære Widre, pligtig och schyldig er, da naar de derfor af Ko/nglig Ma/yestetz foget i Sær sampt och af Visiteuren (stilling innan tollvesenet) Jens Andersen søegis och tiltalis, efter foregaaende stefnemaal Saa Kand af tilbørlige dommere paaKiendis huad de derfor efter Lougen bør bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet sampt och huad de pligtig er Vissiteuren I OmbKostning at erstatte.

Welb/emelte frue Karen Mouat stefnt Poul Troelsen Sorenschfrif och hans meddombsmend, formedelst at de har Wurderit Ornings gaard for høytt som hun formeener at were Odelsmand til igien at Indløse, Med widere Stefningens indhold, Søfren Tomasen fruens fuldmegtig Erchlerit sig for Retten at hand hafde ingen domb eller Wurdering som nu paastefnt er at fremblegge. Erich Andersen som af Mette Sal/ig Hans Jensens er ofuerdraget gaarden i betaling, møtte och i Rette lagde Laugmandens dom som Wed magt Kiender den paa gaarden giorde Wurdering, huilchen och Remitterer til Hiembting huis tiltale som fruene til gaarden Hafue Kand, Afsagt,

eftterdj at Laugmandens domb forhen i Sagen gangen er Imellem Welb/emelte Bernt Orning paa dend ene, och Mette Poulsdatter paa den anden side, som Wed magt Kiender den nu paaAnchende Wurdering paa Ornings gaard, da faar de WedKommende sig eftter Laugmandens domb at forholde, eller den for sin ofuerdømmere stefne, Huis hun sig eftter samme domb hafr forbeholden til Hiembting at indstefne, det staa hende frit for, tillige med huis widere Rett, som hun nu paastefnt hafr, och iche heller \beuisis/ for hiembRetten {?} at were scheid eller Vdført.

Jesper Van de Velde och med Confort stefnt Her Præsident Borgemester och Raads domb til Confirmation, Anlangende at dem tilKiendis schadisløes betaling for deris Resterende Arfuepart hoes deris formynder S/alig Jacob Jansens Arfuinger och Vetter AlfKen, Paasteffnt domb blef och i Rette lagt, Vetter AlfKen møtte, och berettede at Jens Christensen och Jochum Rogge som hans med interesserede, iche ere i Byen tilstede, Men formoedet dem i Byen igien inden 4 Vger, och begierte

1668: 17b

Dilation til deris HiembKombst. Derfor Sagen optagen til parterne Adtuaris igien at møede.

Gotfred Christensen Bang stefnt Her Præsident Borgemester och Raads domb formeene sig iche pligtig were at betale noget til Claus Bobbesj for Sal/ig Claus Jochumsens schibs part, efttersom hans Høstru och Steffbørn iche har befattet sig med hans formands Boe, eller noget Arfuet, Huor eftter hand Kunde tilKiendis at betale. Paastefnte domb blef och i Rette lagt Christoffr Hansen och Claus Bobbesj møtte och i Rette lagde nogle Documenter som blef lest. Ifuer Christensen Raadmand møtte, och begierte at Gotfred wille fremblegge den Ordre hand beraaber sig paa, at hans formands Boe blef Retteligen for Creditorerne Opdraget som hand formeente ej er scheid, Men deris domb at burde Wed magt blifue. Gotfred beKiende for Retten at hand hafde betalt 10 Rdr paa huis Claus nu fordrer, som hand foregaf scheidte eftter Øfrigh/edens Ordre, Afsagt, enddog at Gotfrid Bang foregifuer at hans Høstru intet har Arfuet eller sig widere met Boet Befattet, end allenne huis Øfrighedens Ordre tilholdte, Men som befindis at hand tillige med Samptlige Reedere Ved en Borgemestere och Raads afscheen den 27 May 1662 er tilKient \Claus Bobbjsj/ at betale, huilchen afscheen hannem och {den} er blefuen Anuist, och sig erbødet at betale, Huilchet Laugmandens domb 1665 dømbt och samptlige Reedere tilHolder, Huilche dombe \alle/ endnu Wsteffnt Ved och W-Suechet wed magt staa, da wed ieg iche Her Præsident Borgemestere och Raads domb at fragaa, Men den bør Ved macht blifue.

Bernt Nagel stefnt Præsident Borgemestere och Raads domb, formedelst at de iche har willet hannem tilKiende, en grund som Suerder Guldsmed nu paaBoer, efttersom hand formeener sig den eftter S/alig Joen Haars Bref, berettiget

1668: 18

Ble fremblagt paastefnte domb sampt hans schrifttlig Indleg. Niels Malers och Christen Søffrensen Fix deris Høstruer sampt Suerder Meyer Møtte, och formeente at det Ved dommen burde forblifue. Ifuer Christensen Raadmand formeente at der med dommen ingen WRett waar giort. Bernt Nagel paalagt at forschaffe beuis huorledis och paa huad maade hans Broeder Arnt Nagel har faait grunden af Cort Jensen som {war} hafde S/alig Peder Frostis datter, om grunden I sig sielf tillige med grundeleyen, hannem tilhørde, Och huad adKombst Bernt har dertil af hans med Arfuinger, Derfor Sagen til widere optaget.

Poul Wilhelm paa Tage Lambertsens Weigne i Rette lagde stefning ofuer Præsidenten

Borgemestere och Raads domb emellem hannem och Cornelis Rydtser til Confirmation Anlangende Husse Kiøb. Hafdis ingen forseiglet domb som nu er paastefnt, Indlagde ellers en anden Præsidenten Borgemestere och Raads I samme Sag afsagde domb. Strange Mule møtte paa Cornelj Weigne, och foregaf at hans med interesserede Laurs Jensen (Hansen?) och Jørgen Doss ere forReigst, begierte derfor Dilation til deris HiembKombst foregaf och at Cornelis for den Aarsage schyld fich at lade hans til den 22 Juny Vdtagen stefning, Iligemaade til deris AnKombst beroe. Poul Wilhelm begierte at motte Teignis at hand paa Tages Weigne hafde tilbøedet Cornelis Nøglerne til Hussene den 17 Febr/uaris I meening at hand motte sig Hussene tilholde och Nøttig giøre efter dommens indhold, huilchet hand och nu igien for Retten tilbøed och anuiste Nøglen om nogen wille den paa Cornelis wegne Annamme, paa det iche schulle sigis at Tagge forholder eller sig med Hussene befatter. Parterne blef paalagt at i Rette forschaffe til den 22 Juny førstKommendis Contracter och Kiøbe Breff, Anlangende det paasteffnte Oprettede {Kiøb} Husse Kiøb, at der efter

1668: 18b

Kand Kiendis huis Rett er, Och parterne da igien at møede.

1668 den 22 Juny for Retten paa Bergen Raadstue,

Cornelis Rytzer fremblagde stefning ofr Præsidenten Borgemestere och Raads domb Dend 17 Febr/uaris nest forleden dømbt, Anlangende det Husse Kiøb met Tagge Lambertsen, formeene at Tagge pligtig er at betale hannem efter deris Kiøb och forligelse, och hand ej at bør lide nogen schade. Den paasteffnte domb fremblagt. Parterne Cornelis Rytzer och Poul Wilhelm paa Tagge Lambertsens Weigne blef for Retten tilspurd om de hafde sig offuer Præsidenten Borgemestere och Raads første i samme Sag om Husse Kiøbet ga.en(?) loulig(?) dømbt som nu blef i Rette lagt, at besuerge, Huor til de suarede Nej, Men at de ware dermed paa begge sider fornøyet och tilfridtz. Ifuer Christensen Raadmand formeente at Borgemestere och Raadz paastefnte domb burde Ved magt blifue. Hans Zirling møtte och forschøed sig paa egen och med Wurderings Mends Weigne, til deris Vnder forseigling Vdstede Werch, som nu for Retten blef lest. Poul Wilhelm formeente at Præsidenten Borgemestere och Raads domb burde staa Ved magt, och Tagge der efter at Nyde sin Betaling. Poul Wilhelm for Retten Protesterede, efterdj at Cornelis Rydtser begier at Sagen i Sex Vger maa beroe, da formeente hand at Hussene burde at staa paa Rydtsers Effuentyr, och iche paa Tagges Effuentyr, huilchet hand och foregaff nogle gange tilforne protesterit hafr, Sagen I Sex Vger Opsatt, och parterne da igien at møede domb at Erwartte.

1668 den 27 Juny for Retten paa Bergen Raadstue.

Blef Publicerit hans Ko/nglig Ma/yestet woris Allernaadigste Arfue Herris och Kongis Naadigste Obne Proclama Dat/erit Kiøbenhafn den 23 February 1667, at huem som noget efter afgangen Her Sigwort Vrne enten for forløfte eller i andre maader met Rette Kand hafue at fordre, da schulle de det inden Aar och dag Hans Von Allefeldt, Ved tilbørlige breffue och Documenter tilKiende gifue. Och opsigis dem som nogen giæld efter ha/nnem Kand hafue at fordre, at de det inden Aar och dag hans Arfuinger tilKiende gifuer, huis det ej scheer da deris Krauff siden efter Høyst be/mel/te Proclama indhold

1668: 19

At Vere døed och magtisløes.

Poul Wilhelm paa Toer Olsens Weigne i Rette lagde stefning ofuer W: W: Her Præsident och Borgemestere och Raads domb eller henwisning, sampt ofuer 12 Mendis Kiendelse eftter samme henuisning sceed, formeene sig derwed at were forWRettet, och hand ej pligtig der eftter nogen Bøeder eller penge til Anne Castensdatter Fiche for det met hende begangne Lejermaal at betale, Men formeener at bør for hendis tiltale frj were. Anne Castensdatter och hendis Moeder Maren Fichis med deris Procurator Christoffer Hansen møtte och i Rette lagde de paasteffnte domme som blef lest Paa Her Præsident och Borgemestere och Raads Weigne møtte ingen. De fleeste af de indstefnte 12 Mend møtte, och formeente met deris Kiendelse ingen WRett giort, Men burde Ved magt blifue. Poul Wilhelm møtte och i Rette lagde Her Samuel Hansens schriftlig Testification, at Anne Carstensdatter er Wed Capittels domb schilt Ved hendis Mand den Decembr/is 1667, Och at hendis barn som hun met Toer Olsen har auflet, er Christnet den 13 May nest forleden, Blef och i Rette lagt Toers schriftlig Indleg som blef lest Anne Carstensdatter Fiche frjuilligen for Retten beKiende, at hun hafde haft Legemblig Ombgiengelse met Toer Olsen førend Capittels domb gich, at hun blef hendis Egteschab met hendis Egte Mand Endtlediget, huilchet Poul Wilhelm begierde at motte Indschrifuis. Anne beKiende ydermeere for Retten at hun hafuer en Søn Ved Nafn Casten som nu er i Liffue, Ved hendis førige Echte Mand Anders Luchasen, Afsagt, At ieg Iche Kand befinde at W: W: Her Præsident och Borgemestere och Raad, har haft føye, Sagen fra dennem och til Mendis Kiendelse at henwiise, Men de sielff som forordnede Dommere, med saa mange af Laugrettet til Tolff tilsammen eftter Lougens Anledning, burde haffue dømbt. Lougen M: H: B: 25 Cap/itel tilholder at Mandspersoer som er neste Arfuinge til den quinde sig Lader beligge, eller hans

1668: 19b

Werge, Vedkommer saadan Sag at søege, och iche en Quinde. Thj wed Jeg iche deris henwiisning, eller de 12 Mendis derpaa forretning at følge. Mens eftterdj at Anne Carstensdatter har sig forseet och haft Legemblig Ombgiengelse met Toer Olsen, før hun Wed Capittels domb blef fra hendis Egteschab befriett, Saa staar det de Wedkommende frj for, deris formeente præntion for tilbørlige Dommere at Vdføre.

Anno 1668 dend 24 Juli for retten paa Bergen Raadstue,

Dend Sag Imellum Jesper Von der Velde paa dend eene och hans formønder paa dend anden side, Anlangende dend giold Hoes Toer Hansen i Sogn foretaget, Och møtte Jesper Von der Velde med sin procurator Christoffer Hansen paa dend eene, Vetter Alfken paa egen och med interesseredes wegne paa dend anden side, Iligemaade indlagde steffning ofr Tewes Jensen i samme Sag, Paa huis Wegne møtte hans procurator och fuldmegtig Søren Tomesen Och indlagde Toer Hansens obligation til Tewes Jensen Vdgiffuit, lydende paa 1245 Sdr (Speciedaler) 2 March 12 Schilling, huilchen handschrift Befindes paa Bergen Raadstue at were Lest och i pantebogen Indført d/end 12 Febr/uary 1661, Som nu Bleff oplest, Søren Tomesen Indlagde Præsidenten Borgemestere och Raads domb, Imellum Tewes Jansen och Jesper Von der Velde, och Sagde at hafue ingen anden domb ofr Toer Hansen - Søren Tomesen Bleff tilspurt, om Tewes Jans/en iche Haftte Søgt Toer Hans/ens Boe til Vdleg och Betaling eftter hans forpantnings tilhold, huortil hand suarede, nej, Jesper Von der Veldes Supplication til h/ans Excell/ense Gen/eral Major Reichwin, och hans Excell/enses Resolution neden paateignet, Anlangende dend Konnglig Ma/yestetz Byefogtz arrest paa ded Vdlagde goeds som Von der Velde war Vdlagt hoes Toer Hans/en i Sogn, Som Bleff lest och paaschrefuit. Jesper Von der Velde Indlagde Sorensch/rifuer Anders Sørensen och Sex Mendis Beseigled

Wurdering Och Vdleg aff Toer Hans/ens Boe til 119 Rdr 3 1/2 ort, huilchet goeds Jesper nu for retten tilstoed, endnu hoes sig at hafue - Parterne Bleffue tilspurde, om de noget widere i retten Hafde at Indlegge, dertil de suarede, {Jae}, Nej. Afsagt, Eftterdj at Anders Søfrensen Sorenschriuer

1668: 20

och Sex Mend, eftter Byefogdens foregaaende domb, och derpaa Ambtmandens Vdgifne schriftlig Befaling, Hafuer dend 21 Novembr/is 1666 giort Jesper Von der Velde Vdleg och wurdering, aff Toer Hansens Boe for 119 Rdr, huilchen Sorenschriueren och Sex Mendes Vdlegs Beschriufelse, endnu W-stefnt och W-suecket Wed magt staar, Toer Hansens paa gielden Vdgifuen obligation, Befindes och {saauit} formedelst samme giorde Vdleg, \saauit/ paaschrefuit, Casserit - eftter Recessen, Welb/emelte Georg Reichwin Ambtmandz paa for/schrefn/e Wurdering Vdgifne Resolution, anden gang, Hiembler Jesper Von der Velde, same goedz at nyde, som hand eftter foregaaende domb och wurdering i possession faaet hafuer, huilchet goetz Tewes Jansen sig tilholder, formedelst een Hans, hoes for/schrefn/e Toer hafuende Kraff och forpantning, end doch hand ej Beuiser, endnu paa Tredie Aars tiid, siden Byefogdens domb gick, nogen Betalings domb, offuer hoffuitmanden som gielden schyldig er, forhuerffuit hafuer, meget mindre Hans Boe Søgt, Eller Beuist, at hand hoes hannem er Kommen til forkort, Thj dersom ded motte Hafue gienge, at huo som formedelst pants forkyndelse til tinge, først fich, huis Løsøre som nogen eigende Bleff, (Jord, hus, och gaard, saa som faste goedz herwed W-meent) i pant, och motte siden lade Slig Løs pant, som iche i pantebreffuet eftter recessen wed Nafn war Indført, W-søgt henstaaer, Saalenge dend Elste forpanter Løstede, Da Kunde Joe ingen af de andre Creditorer imidlertid Komme til deris Betaling, førend dend Eldste ded Behagede, huilchet iche forstaaes, Recessens meening och maade at were, men dend Eldste forpanter Bør strax at Søge saadan Løs pant, Wed domb och Excecution, naar de andre Creditorer wil tiltræde, Saa frembt hand ellers for dem, will nyde betaling. Tewes Jansens forpantning Befindes iche heller eftter Recessen Pag/ina 274 forkyndt til Tinge, huor Debitoren Toer Hansen boer, och ded Jesper Van de Velde tilwurderit hus och goeds beroede, men alleene paa Bergen Raadstue forkyndt, som er wed 18 Miile Imellum, Thj bør Jesper Van de Velde, nyde betaling i ded goedz som hand {sig} i Toer Hansens boe, {self hafr ladet} er blefuett

1668: 20b

til wurdere, saauit ded recker, och Tewes Jansen sig dermed iche \at/ befatte, De Resterende 34 Rd som Jesper Von de Velde, iche Hafr faaet Vdleg for, med dend der af forfalden rente, Siden Sorenschriueren och de = 6. Mendz Wurdering Scheede, tillige med huis billig ombkostning, domb och breff penge som hand formedelst Toer Hansens obligation, er bleffuet foraarsaget at giøre och betale, ded bør Hans formønder eller deres Arffuinger, eftter her præsent och Borgemestere och Raads domb, hannem inden 14 dager hernest eftter igien at restituere schadisløs, formedelst de iche deres W-myndige med bedre afflagde och de igien at hafue regres hoes dend, som dertil med rette suare bør.

1668 den 27 Julj for Retten paa Bergen Raadstue,

den Sag emellem Bernt Nagel paa den ene, Sueder Meyer Guldsmed et (og) Consortis(?) paa den anden side foretaget, Och møtte Bernt Nagel sampt Sweder, Aff Præs/dent och Borgemestere och Raads middel war tilstede (?) Peter Trojel och Hans Munte. Bernt Nagel Weigrit sig schifftte Registerit eftter hans S/alig Høstru emellem hannem paa den ene och hans

Børn och Stefbørn for faa Aar siden passerit, at i Rette ligge, och sagde at derudj ingen Vnderretning derom findis. Bernt Nagel efter tilspørgelse sagde at hans S/alig fader fich grunden af Cort Jensen i gields betaling, och hand och hans med Arfuinger fich den igien af deris S/alig Broeder Arent Nagel. Siden ofuerdrog hans med Arfuinger hamb deris andeel derudj. Afsagt efterdj Joen Haars 1611 Vdgifne Kiøbebreff lyder paa Peder Frost och hans Arfuinger at schal Nyde bruge och beholde grunden til euindelig Eyendomb och den Aarlig grundeleye deraf at Annamme. Bernt Nagell iche nu med nogen forklarlighed beuise, med huad Wilkor at Cort Jensen som hafde Peder Frostis datter til Egte, 1630, grunden ofuerdrog, Megit mindre med huad Condition hans Broeder Arent Nagel efter hans S/alig fader Bernt Nagel, den til hannem och hans med Arfuinger udj gields betaling afstoed, hand ej heller beuise hurledis hans med Arfuinger

1668: 21

deris Andeel derudj atter igien, til hannem ofuerdraget eller Soldt hafuer, efttersom hand foregifuer at \grunden/ saaledis fra den ene och til dend anden, schal her Kommen Vere, Hand har och Weigrit sig, schifte Registerit efter hans S/alig Høstru, for faa Aar siden emellem hannem paa den ene, och hans børn och Stefbørn paa den anden side passerit, om grundens beschaffenHed, at i Rette ligge, Thj Wed ieg {iche} efter huis som for mig har i Rette werit, iche Her Præsidenten och Borgemestere och Raads domb at fragaa, Men bør Ved magt blifue.

Anno 1668 dend Augustj, For retten paa Bergen Raadstue,

Dend Sag Imellum Tage Lambertsen paa dend eene, och møtte Cornelis Rydtser och medinteressendis Weigne, {p} och Paufl Wilhelm paa Tage Lambertsens weigne, paa dend anden side. Men aff Magistratens middel, ingen, Poffl Wilhelm Bleff for retten tilspurt, om hand hafde fleere Breffue och Documenter paa Tage Lambertsens weigne at i rette legge, eller noget widere i Sagen at føre, hans Principal til hielp, huortil hand suarede, Nej, Cornelis Rydtser i rette lagde Itt Kiøbebreff til for/schrefn/e Tage Lambertzen Vdgiffuen, och sagde, derhoes, at hand hafde iche widere at i rette legge, endsom allereede scheid er, Saa Eschede Parterne Domb i Sagen Affsagt. Eftterdi Tage Lambertsens høstru, och fuldmechtig hafuer ladet steffne til Confirmation i meening at Cornelis Rydtser och hans med interesserede, Bør at Betale hannem Toe hundrede Sexti och toe Rdr, som de huse hand dem affkiøbte er bleffuet høyere Wurderit, end som deres retmesig tilkiendte gield, - 987 Rdr importerer For/schrefn/e Lambertsens fuldmechtig Poffl Wilhelm paa dend eene, och Cornelis Rydtser paa dend anden side, hafr och nu siden i Sagen dend 22 Junj 1668 efter tilspørgelse sig begge for retten erklæret, Att de med her Præsidenten och Borgemestere och Raads første i denne Sag Vdstedde domb tilfreeds er - huilchen domb och endnu W-steffnt och W-suecket wed magt staar, som tilkiender Tage Lambertsen at Bliffue Wed sit Husekiøb, och at hand schall fornøye Selgerne, efter deres forligelse, och hans egen tilbydelse for retten, Befindes och at bem/el/te Poffl Wilhelm, som med schriftlig fuldmagt er beschicket, saa fuldkommen i Sagen At giøre och lade, lige som Tage Lambertsen sielf war tilstede, haffuer dend 24 Septembr/is 1667

1668: 21b

for retten paa for/schrefn/e Lambertsens Weigne sielff tilbødit Selgerne Be/mel/te Cornelis Rydtser och hans med interesserede at de motte Bekomme, deres paastefnte Betaling Wdi huserne, huorfra gielden her rører, Thi er nu for retten affsagt, efter huis som for mig hafr weret i rette, Att parterne bør sig efter her Præsidenten och Borgemestere och Raadz første domb /:som de sielff paa begge sider med nøyes:/ at rette, och Selgerne der efter først at niude

deres Betaling udi huserne och Tage Lambertsen /:som Debitoren:/ Resten at tilHøre, Doch saaledis, at om husene iche Kand Selgis saa Høit, som de Sex Mendz Wurdering er, Da derefter at mistes Pro quota, efterdi at Cornelis Rydtser Hafr sig efter her Præsidenten och Borgemestere och Raads dombs Indhold, for retten erklærit, att were tilfreeds med de Sex Mendz Forretning, Saa och for at ingen efterretlighed fremblagt er, naar eller huorledis Betalingen følge schulle, Widere end Lambertsens och hans fuldmechtiges Egen erbiudelse for retten ut supra meldt, och bør Tage Lambertsen at suare til all resterende grundeleye i hans tiid, indtil wurderingen scheede,

Anno 1668 dend 8 Septembr/is War Oluf Østgulen Lensmand, Jens Østgulen, Lauridtz Løtuett, Jacob Oppedal, Knud Hantuett, Otte Østgulen, Oluf Kioldbiue, och Ifver Norgulen, Laugrettismend, I Gulen Schibred paa Tuett Retten at Betienne,

Huor da blev i Rette ført en fange Wed Naffn Niels Johansen Tuett, som i egen person friwilligen for Retten bekiende, at Wngeferd 9 Vger siden, gich Hand en Morgen Tilig, Ned til Søen at fische, Och da samme Tid fischet hand en Liden Øret i Elfwen Wed Søebreden, Huor Kom til Hannem hans Steffader Johannes Joensen Tuett, och tog samme fisch at Wilde Bære den i Nøstet strax der hoes, Huilchet Niels iche Wilde Hannem tilstede, der ofver Tog Faderen fischen, och slog hannem med den Tou slag ofver hans Hofuedt, Der ofver blev Niels Wred, och Tog imoed for/schref/ne Hans Steffader, at hand deraf faldt I Elffven, och drucknede, Saa førde Elfven hannem It Lidet styche Weigs Neder I en Wig der Tog Niels hannem och bandt en Steen om hans Wenstre Haand, med It styche Baste Toug, och førde hannem saa med en Baad Vd paa Dybet, och Siuncket hannem Neder, huor hand Laa Nedersiunchen Indtil i gaar Otte dage siden, da blev hand funden af Colben Tuett, med Steenen om hans Haand Bunden.

1668: 22

For/schref/ne Niels Johansen blev for Retten tilspurdt, om hans Moeder eller Andre, Wiste at hand hafde Ombragt hans Steffader, huilchet hand Høyiligen Negtede, at Huerchen hun, ey heller Andre, Wiste noget derom, før hand blev funden. Magdelj Hendrichsdatter profuede Wed æd och opragte Fingre, at den neste Natt, før Sal/ig Johannes Joensen om dagen nest efter bortte blev, da hørde hun, som hun laae I hendis Seng i en Boe, at paa Lofttet ofuer samme Boe, Sagde for/schref/ne S/alig Johannes Tuett til be/mel/te hans Stefsøn, Du bruger endnu din Gamble Waane, Och som hun Tøgte, Ware de i Klammeri tilsammen, Huilchet hun dog ey fuldkommen sige Kunde, Sagde och at Steffaderen lige som gaf sig Tuende gange, I det samme Lagde hun sig igien til at Sofve. Colben Tuett for Retten bekiende, at hand fant for/schref/ne Sal/ig Johannes Joensen, liggende døed I Søen, med en Steen, bunden om hans Wenstre Haand, med It Styche Baste Toug, saa hand War saauit I Land, at steenen som om hans Haand Bunden War, Laae i Søens Fløemaal, Der efter Roede hand til hans Grander, Iffuer Norgulen, Jens Norgulen, Anders Norgulen, Lasse Tuett, Endre Norgulen, och Hendrich Nesse, och gaf dem det tilkiende, Saa fulte De hannem strax och Flaadet hannem Til Nøstet, Huilchet for/schref/ne Iffuer och Jens Norgulen, samt Lasse Tuett, nu for Retten tilstod, sandt at Were, at hand blev Døed funden met en Steen om hans Haand bunden, som forschrefuit staar. Oluf Østgulen Lensmand, Jens ibm: (Østgulen) Josep Østgulen, Østen Houge, Hans Haferland och Peder Norgulen, som hafde besigtet den Døede, anden Dag efter at hand blev funden, bekiende, at de iche Kunde see paa hannem, nogen Tegen til hans Baane, efftersom hans Lig war Gandsche forandret och opsuullen. Och om hand end hafde haftt nogen Baane Saar, saa Kunde de det dog iche hafve fornomet, formedelst Ligets Store forandring. Blef nu for Retten anwist en Wamels Wldenschiort, som be/mel/te S/alig Johanes Joensen fandtis Døed I, Wdj Huilchen War Stuchet Trende Knifsting, igiennem dend Wenstre Axel, huilche sting, Oluf Hansen foregaf, at hand fandt paa dend, da hand den hafde Wduaschet. For/schref/ne Siuns Mend blef tilspurdt, om de iche fornamb

samme sting paa Wlden Skiortten, da de besigtede dend Døede, huor til de Suarede Ney, at det da iche Kunde sees, Formedelst Slj och Skaren, som hans Kleder War fuld at, och med begroed, til med Wedstoed Niels Johansen da samme Tid, Faderen at hafue Ombragt,

1668: 22b

Dend Steen som om dend Døedis Haand bunden War, blev nu for Retten Anwist, och Weyede den Half Tridie Bismberpund. Och eftter tilspørgelse bekiende for/schref/ne fange Niels Johansen, at den war samme Steen, som hand hans Steffader med Nedsunchet hafde.

1668 dend 10 Septembr/is War Oluf Østgulen Lensmand, I Gulen Schibred Elling Burcheland Lensmand i Mielde Schibred, Mogens Lofttaas, Mogens Reestad, Simen Rønhofde, Lauridtz Reestad <Johannes ibm: (Reestad) Ole Borge, Ole Rønhofde,> Niels Daltuett, och Halduor Blegelj Laugrettismend i for/schref/ne Mielde Schibred forsamlede paa Walestrand Fogde gaard I Mielde Schibred Retten at betienne.

Da Lod Ko/nglig May/este/tz Fouget Welfor/schref/ne Søren Nielsen i Rette føre for/schref/ne fange Niels Johansen Tuett som nu atter at hand frjwilligen for Retten tilstoed och bekiende, at hand hans Steffader for/schref/ne Johannes Joensen Tuett, Ombragt hafr som forskreffuit staar, samt at hand Bantt en steen Wed hans Wenstre Haand och Siunchet hannem Need, med I Søn dend tid hand war druchnet, Huorfore Fogden paa Ko/nglig May/este/tz Weigne Satte i Rette, och formeentte at be/mel/te Niels Johansen for Denne begangne Groffve Sag och forseelse, burde paa hans Lif, at straffis, Hans Haand hannem Lefuendis at afhuggis, hans Høfuedt at Settis paa en stage, och hans Krop at Liggis paa Stejle, samt hans Goedtz och Formue løst och fast Til hans Ko/nglig May/este/t at Were forbrutt, huor paa hannd Begierde Domb. Da eftter tiltale Giensuar och denne Sags Lejlighed, Blef der paa for Retten afsagt, Eftterdj Att for/schref/ne Niels Johansen, hafver hans egen Steffader, Johannes Joensen Tuett, Wschyldigen Ombragt, da bør hannem der for, hans Høyre Haand, Lefuendis at afhuggis, Och der eftter at straffis paa hans Hals, hans Hofuedt at settis paa en stage, och hans Krop at Liggis paa Stejle, Och huis goedtz och Formue som hand Eyendis er, Til hans Ko/nglig May/este/tez i at Were forbrutt,

Anno 1668 den 19 7br (Septembris) blef holden **Høsteting paa Frechou Tingstue i Herløe Schibred**. Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz Foeget Søren Nielsen, Oluf Landtzuig Lensmand, Matis Røslan, Niels Stj, Moegens och Jeremias Wig, Knud Schurtuett, Steffen Tuett, Tøris Herleuer, Laurs Oen, Knud Dale, Petter Herleuer, Anders Dafuanger, *Gulichsen Hesdal, Niels Alføen, Johans och Tomas Rong, Niels MoldeKlef, Ole

1668: 23

Landtzuig, Peder Ryland, Poul Nesse, Mogens Hielmen, Laugrettismend, samt en deel af Almuen samme steds.

Foegden Loed paa Ko/nglig Ma/yestetz Weigne I Rette føre Anders Olsen Hegøen som har Verit met Suerche Suerchesen Husmand eftter Brende Weed i Hegernes march Ved St: Hans dags tid nest forleden, Och Imidler tid er Suerche druchnet i Søn paa Hiemb Reigsen, Huor om i Rette lagdis en beschrifuelse eftter Lensmanden Ole Landtzuigs beretning, som saadant for Foegden Angifuet hafuer. Disligeste Anders Olsens, egen beKiendelse huorledis tilgaaet er, Nemblig at dend tid hand och Suerche hafde hugget baaden fuld af Brende Weed och Roede paa Hiemb Wejen til Hofmands Helle, huor de lagde i Land at wille lige sige noget at huille (kvile) och sofue, efttersom det bleste noget, som de och gjorde, Och da Anders igien opuognede, War

Suerche borte, huor ofuer hand søgte eftter hannem, och Løb Ned til som de lagde i Land, da war baaden dreffuen Løs och Laa noget fra Land, och Suerchis Lig strax derhoes Liggendis gandsche Nøgen, Och hans Kleder liggendis paa Landet gandsche Tørre, som hand Kunde efttertenche, Suerche at hafue Kled sig sielf af, at wille hente Baaden i Land, som War Løs dreffuen fra Landet, Och war It brat (brot/bratt berg) for Land som hans Lig Laa, at hand iche har Kundet Komme I Land. Och erbøed at wille gjøre æd at hand i hans døed gandsche Vschuldig er, Och at hand blef bortte dend tid de hafde lagt dem til att Soffue. Jørgen Eicheland profuede Wed æd och opRagte fingre, at som hand Kom Roendis af Byen Ved Hofmands Helle, da Raabte Anders Olsen Hannem at wille Komme til hannem at hielpe, da war baaden drefuen fra Land, och Suerche Laa døed och gandsche Nøegen Wed It brat for Land, Och Kunde iche sees ellers fornemmes nogen Tegen paa hannem til hans døed at hafue werit Aarsag, Men hans Legeme gandsche W-beschadet i alle maader, Och hans schiorte och Kleder liggende gandsche Tøre paa Landet strax derhoes, Och berette Anders Olsen sam/m/e tid for hannem at were passerit som hand sielf beKient hafr.

1668: 23b

Niels och Mogens Alføen, som eftter Anders Olsens begiering hafde besigtet den døde samme dag som hand Roede hannem hiem til Hegøen \beKiende/ at der fanttis gandsche ingen Tegen eller schade paa hans Legeme i nogen maader, Huor paa de gjorde deris æd met opRagte fingre. Blef berettet at for/schrefn/e S/alig Suerche schal Kunde hafue Suemmet I Søen, Huor af de gjorde Tanche, at hand maa willet Wde Werit, at hente Baaden i Land. Lensmanden beKiende och at hafue hørt af hans eftterlatte Høstru at hand Kunde Suemme, Och at hun ligger Anders ingen Sag til i hans døed at Vere schyldig, Men Setter Sagen til Retten. Foegden formeente at Anders Olsen burde beuise huorledis Suerche Suerchesen er Kommen af dage, eller lide derfor som Vedburde. Disligeste huad besigtelse Mendene och de der hafde befattet sig med dend døedis Lig at begraffue, burde at lide, efttersom at de saadant gandsche Wden hans Widenschab giort hafr. Blef berettet af Tøris Herleuer och fleere, at for/schrefn/e S/alig Suerche Suerchesen war en Suag Mand och ofuer 50 Aar gam/m/el, hafr ellers her omKring ingen Slegtninge som nogen nu Wiste. Eftter tilspørgelse suarede tilstedeuerende Almue at de aldrig enten hafde hørt eller Wist, S/alig Suerche och Anders at hafue haftt nogen Vdstand met huer andre. Afsagt, eftterdj at enddog den besigtelse som paa Suerche Suerchesens Lig scheed er, ej er saa Louglig med Ombgaaet som det sig hafde burt, Saa erfaris dog af deris ædtlige beKiendelse, saauelsom af Jørgen Eichelands Winde, at paa dend døedis Legeme gandsche ingen schade eller Meen war, som Kand gifuet mistanche til hans døed i nogen maade. Da Kand Wj iche Wden bedre Opliusning i Sagen, Kiende Anders Olsen i hans døed schyldig at were. Men eftterdj at Anders iche hafuer I tide gifuet tilbørlig Øfrighed Sagen tilKiende, Mens dermed ofr 2 Maaneders Tid Taugd stille, da bør hand derfor at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet 3 Rdr, Och Niels Alføen som den døde Wden Øfrighedens befaling besigtete och be-

1668: 24

grafuede, at bøede 2 Rdr, och Mogens Alføen som met hannem War 1 Rdr. Mens Om eftter dags anden eller Louglig beuising forschaffis Kand, den døde at Were Ombragt, da stande Sagen Anders Olsen Aaben.

Iblant andre Ko/nglig Ma/yestetz schatter och Rettigheder, fordrede Foegden af Almuen tilligemed, Her General Wejmesters Løn, och begierde at de den nu tillige Wed anden Kongelige Rettighed betale wille, saa wille hand den Annamme och hannem eller WedKommende derfor Regenschab gjøre. Huor til nu tilstedeVerende Almue och Laugrettismendene suarede, at deris Midel och formue iche nu Var der til, Men ynschede, at de

Kunde bringe saa megit til Weye, at de andre Hans Ko/nglig Ma/yestetz egne Rettigheder, Kunde blifue betalt, saauelsom den Nye Madschatt, som nu paa Nye igjen paabuden er, saa at deris Moetuillighed iche i noget er, Men deris Armoed saadant forAarsager. Tilmed formoedet \de/ met Aller forderligst, hans Ko/nglig Ma/yestetz Naad/igste Suar och forschaansel for samme General Wejmesters Løn, efttersom de deromb i ald Vnderdanighed supplicerit hafr, Och hans Ko/nglig Ma/yestet ald desen beschaffenhed Andraget hafr. Huilchet Foegden begierte at motte Indföris, och gifuis hannem beschrefuen.

Oluf Jørgensen Toschen blef tilKiendt at bøede for Wliud paa Tinget 2 March Sølff.

Blef lest och forKyndt Welb/emelte Axsel Sehested til Belteberg, hans til Jan Witt i Bergen Vdgifne pergements Schiøde Dat/erit Kiøbenhafn den 8 May nest forleden at hand til hannem har Soldt och afhendt den gaard Hielmen her i Schibredet liggende schylder 2 W/oge 1 pd (pund) fisch, som Witt och hans Arfuinger schal Nyde til Euig Eyendomb, Och om den bliffr hannem eller hans Arfuinger Afwunden, da bepligter Sehested sig och sine Arfuinger at igjen gifue ha/nnem och hans Arfuinger, lige saa got och Welbelejligt goetz inden 6 Vger nest efter derom Adtuaris.

1668: 24b

Iligemaade blef lest Axel Sehesteds til Lauritz Lauritsen Rossenberg och Claus Pedersen Toldbetient Vdgifne Pergementz Schiøde Dat/erit 8 May 1668 paa en deel goetz her I Fogderiet, Och der Iblant Selgis dem dend gaard Herleuer schylder 2 W/oge fisch, til Odel och Eyendomb, eftter Schiødets widere indhold.

1668 den 22 7br (Septembris) holtis **Høsteting paa Allenfit Tingstue I Allenfit Schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz Foeget Søfren Nielsen, BundeLensmand Lauritz Mundal, Ole Fischesett, Hans Feste, Mogens Grøtuett Aschild Nebstad Knud Beraas, Willemb Tuett, Brynild och Arne Quamme, Anders Isdal Niels Gieruig, Laugrettismend samt en deel af for/schref/ne Schibreds Almue.

Steffen och Siur Helleland møtte iche om deris emellem hafuende Sag och schielderj efter førige Afscheen, derfor Kunde nu iche der I Dømmis, Men beroer til Nye stefnemaal eller til de sig igjen for Retten derom Comparerer.

Lauritz Mundal paa Her Capitain Leut/nant Poul Jensens Vegne stefnt Hans Assignerede gaarders besidere, formedelst de iche wil betale hannem de 6 Rdr som de schal lofuet hannem I HusHyre Aarligen, Och Rester for 2 Aar. Christen Helleland Christian Hopland och deris medbrødre møtte, och sagde at de iche hafde Lofuet at gifue Capitainen Husleye meere end It Aar, som de har betalt hannem 6 Rdr for. Saa de Ware hannem nu iche meere gestendig for Hushyre at betale. Blef ingen Widnisbiurd, eller noget schriftligt frembført, dend paaberaabte forligelse om Husleyen met at beuise. Bønderne sagde at de gifuer Her Capitainen 19 Rdr Aarligen foruden den wisse Schatt som de ham Aarligen betaler efter Reglementetitz tilhold, Och i Rette lagde Her Commissarj Resolution deromb, Och erbøed sig at wille gifue hannem huis dend tilholder. Laurs Mundal begierte domb i Sagen. Afsagt efterdj at Her Commisarij Resolution Anlangende Officergaardernis Rettighed formelder, At en Capitain

1668: 25

schal Nyde Tuende gaarder \aff huer 20 Rdr./ Och eftterdj Ko/nglig Ma/yestetz Naadigste Anordning beuilger Bunden at Nyde Schatten saa som den war 1662 Item frjhed for Schydtz, Rytter schatt Vdschrifning, med meere, Da naar de det Nyder, saa bør de udj dend sted were udj Capitainens minde, saaledis som andre herudj lehnit, for saadan frjhed gifuer, som meenis er 19 Rdr af huer gaard, Och at Capitainen dem wel iche derofuer besuerger, Eftter Welbe/mel/te Her Commisarj Resolutions widere indhold. Thj Weed Wj iche eftter huis (det) som nu for os har i Rette werit, Anderledis at Kiende, end at partterne bør sig der eftter at Rette.

Aschild Nebstad stefnt Laurs och Jacob Sembs Arfuinger for 12 Rdr bøxel eftter en schriftlig forligelse, Ole Frechou Willem Tuett Steffen Hopland och Ole Larsen, samt Omund Jacobsen Loffuede at betale Aschild der af til Jul førstkommendis 6 Rdr. De Resterende 6 Rdr bør Aschild samt de interesserede samptlig at søege hoes Bunden som dem schyldig er, at Aschild dem eftter forligelsen Kand beKomme, eftterdj at forligelsen siger, at hans Moeder schal Nyde dem af Bøxelen, Men iche at nogen schal dem af sit eget forud betale.

Oluf Haauorsen Soldatt Krefuede 9 March af hans Legmend (legdsmenn) for Resterende Wagte Penge. Legmendene møtte och foregaf, at Forordningen iche dend tid war paa Kommen, Men noget der eftter bleff den forholdet eftter. Tilmed hafde ingen af de andre Soldatter faait eller Krefuet noget for dend tid, derfor Kunde Olufs i Rettesettelse iche Wden andre beuis følges.

Sirj Olsdatter stefnt Knud Feste for 2 1/2 Woger Korn. Knud møtte och foregaf at hun førte alt hendis goedts hiem til hannem i den meening at hun eftter hendis løfte wille Egte hannem, som hun siden iche holde wille, Knud tilKient at igien gifue hende 1 1/2 W/og Korn, och Sagen dermed forligt.

1668: 25b

Joen, Magne och Baste Watnø møtte for Retten sagde sig af Hæderlig och Wellærd Mand Her Anders Garman for Resterende Landschyld och Rettighed at were stefnt, Men som ingen paa Her Andersis Weigne møtte med fuldmagt dem at tiltale, da Kunde inted Ved Sagen VdRettis.

Iblant andre Ko/nglig Ma/yestetz Schatter och Rettigheder som Foegden nu paa Tinget fordrede och oppebar, Krefuede hand af dem tillige med Gen/eral Wejmesters Løn, och begierte at de dend och nu til hannem betale wille, saa wille hand den Annamme och derfor paa tilbørlig steder Regenschab giøre. Huortil Laugrettet och Almuen som nu tilstede ware, suarede, At deris middel och formue iche er, samme Her Gene/ral Wejmesters Løn at betale, Men ynsched at de hans Ko/nglig Ma/yestetz paabudne Schatter och Rettigheder, (huor af en stoer deel Wbetalt Resterer) Kunde til Weye bringe, saa at hoes dennem gandsche ingen Moetuilligh/ed findis, Mens deris ArMoed det forAarsaget. Tilmed foregafs, at de derom Vnderdanigst supplicerit hafr, och wille med første formoede en Naadig Resolution til forschaansell for samme penge, efttersom de foregaff at saadant iche er enten hans Ko/nglig Ma/yestet eller Landet her Ved Søe Kantten til nogen gafn eller tieniste, Men de wille gerne eftter deris Vnderd/anigste schyldigh/ed met deris folch och baade were ferdige at schydtze til Ko/nglig Ma/yestetz Tienniste, naar behoffuis, Huilchet Foegden begierte at motte gifuis hannem beschrefuen.

1668 den 23 7br: (Septembris) holtis **Høsteting paa Radøe Tingstue I Radøe Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foeget Søren Nielsen, Lensmanden Ole Wetaas, Joen Strøm/m/e Knud Soltuett, Lasse Hucheland, Hans Tougle, Johans Helleland Niels Olsuold, Mogens Ystebøe, Østen Fieldtzende, Ingebrit Qualem Anders Hougland Ole Huidsteen,

Mogens Strøm/m/e Niels Risnes, Johans Nøttuet Jens Soelemn, saauelsom en deel af for/schrefn/e Schibreds Almue.

Mogens Indstebøe Johannis Soltuett Lauritz ibm: (Soltuett) Ole Myching

1668: 26

Knud ibm (Myching) Oluf Soltuett Niels Miøs Morten Rigestad och Knud Soltuett, blefue tildømbte huer at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet 1 March Sølff formedelst at de iche i Tide Aabenbarede noget Ringe Wrag goedtz, som Kiøbmanden Petter Jensen dog Igien tilstillet er, Och gaff Ko/nglig Ma/yestetz foeget Søffren Nielsen nu for Retten til Kiende at Kiøbmanden har faait goedtzet igien, och har derfor hans quitering,

Marite Tuett stefnt Jacob Bircheland for hand schal schielt hende for en Vdyd, sampt gifuet hende en Ørfigen. Jacob møtte och Vndschylte sig iche at hafue slaget eller schielt hende. Men som met Prestens \Ingeborg tienistpige/ och andris Testification blef beuist, at hun har Verit blaa slaget i sit Ansigt. Derfor blef Jacob tildømbt at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet 1 March Sølff.

Niels Risnes stefnt Ole WilAnger for hand schal schielt hannem for at giøre Regenschab for de mange daler hand hafde stollet, Ole Møtte och negted at hand iche hafuer schielt Niels, och at hand det iche schal beuise. For det andet besuergede Niels sig at {Jacob} Oluf WilAnger schielte hannem for en Hoer Jager. Huilchet Ole for Retten tilstoed at hafue schielt hamb for. Michel Huicsen(?) beKiende at hand hørte Ole WilAnger schielte Niels Risnes for at hand skulle giøre Regenschab for de mange daler hand hafde stollet. Magdelj Michelsdatter møtte och sagde at hun aldrig hafde schielt Niels Risnes for Hoer Jager, och wiste iche andet med hannem end gott. Afsagt efterdj at Ole WilAnger hafuer schielt Niels Risnes som en Egtemand for Hoer Jager och det iche Kand beuise, da bør hand der for at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet Trej Rixdr, Och samme schielderj iche at Komme Niels Risnes paa hans Erlig Nafn och Røgte til hinder eller eftertale efter denne dag i nogen maade. Och saa frembt at Niels efterdags Nøyachtig Kand beuise nogen penge at hafue stollen, da stande dend Sag Oluff WilAnger Aaben.

1668: 26b

Ole Magnesen Soelem stefnt Joen ibm: (Soelem) for hand har slaget hannem och schielt hannem och hans fader for Marche och Tange Tiuff. Joen møtte och beKiende at hand slog Ole It slag met en Busche. Men hand Erchlerede iche anderledis at hafue schielt for Tiuff, end naar hand wille forsuare sit, da bagtaler de hannem paa hans Rygh. Joen sagde hand hafde iche sielf hørt at de har bagtalt hannem, Men hans Tienistdrenge Hans Jansen hafde sagt hannem det. Derfor bleff Joen tildømbt at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet 1 March Sølff, Och Ole at bøede 1/2 March Sølff. Joen Soelem tildømbt at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet 1/2 March Sølff, for hand slog Hans Soelembs Koe.

Iblant Andre Ko/nglig Ma/yestetz Schatter och Rettigheder, fordrede Føegden Her General Wejmesterens Løn, och begierte at de dend nu til hannem wille betale, saa wille hand den Annamme och derfor paa tilbørlig sted Rigtighed giøre. Huortil nu tilstedewerende Laugrett och Almue suarede at de det iche formaar eftersom den største deel af hans Ko/nglig Ma/yestetz schatt staar Wbetalt, huilchen de ynschede at Kunde til Weye bringe. Ellers sagde de at de gierne wille were ferdige til hans Ko/nglig Ma/yestetz Tieniste naar fornøden giøris, Huilchen

deris Suar Foegden begierte at motte indföris och hannem at gifuis beschrefuen.

1668 den 26 Septembr/is holtis **Hösteting paa Lyren Tingstue I LindAas {Allenfitt}**
Schibred, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz Foeget Søfren Nielsen Bunde Lensmanden Ifuer
Fam/m/estad, Gudmund Qualuog, Christian Mogensløb Magne Brunteland Knud Schouge,
Hans Qualuog Ifuer LøfAas, Halsteen Fonnebost Laurs Fieldtzende Johans Qualuog, Erich
Aarsaas Laurs (og) Knud Holmbaas, Omund Hunduen, Ifr Wig, Knud Gaulen, Mogens
Synneuog, Mons Tuett, Laugrettismend, sampt en stoer deel af for/schrefn/e LindAas Schibreds
Almue.

Knud Schouge stefnt Anders *Hoppe formedelst at hand schal hafue Truet hannem formedelst
hand schal Verit Aarsage til at hans Broeder Søfren Reffsdal blef Vdschrefuen. Anders møtte
och Erchlerede sig at hand iche hafde Truett Knud, Men hand negtede iche, At hand Joe fore
Kaste hannem at hand war Aarsag til, At hans broeder blef Vdschrefuen. Afsagt at
for/schrefn/e Anders

1668: 27

*Hopland bør derfor at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet 1/2 March Sølf. Och saa frembt at
Knud Schouge Kand beuse at Anders har Truett eller Vndsagt hannem, da schal hand efter
Lougen worde tilKient, at stille hannem Borgen eller sielff Borgen blifue.

Laurs Hopland stefnt Agnette Børild, formedelst at hun schal Taget en Kierche Koe fra Magne
ibm: Nemblig i steden for Koen 2 Vng Nøed. Magne møtte och foregaf at Laurs tilmerchte
Kierchen en Koe met hans sambyche, dog som Koen iche war Rett dychtig, da merchte hand
Tuende Vng Nøed Kierchen til beste at om Koen døde, Kierchen da Kunde were forsichret i de
Tuende Vng Nøed, huilchet Magne nu sagde at hand dend tid suarede dertil, at de wel Kunde
merche dem, Men de fich dog iche meere af demb. Hand sagde nu for Retten at hand iche
sambtöchte Agnette at Tage for/schrefn/e Tuende Vngnøed, hand foregaff at Koen døde om
Sommeren och siden toeg Agnette VngNøedene Imoed hans wille, enddog hand Aduarede
hende at de ware merchet Kierchen til. Afsagt efterdj at Kierchens Koe er døed, som
KiercheWergeerne hafde Kierchen tilmerchet, da bør Agnette nu strax at Igien gifue Kierchen en
Quie 2 Aar gammel, som Kand OpYnges en Koe af, Kierchen til beste, eller och Kierche
Wergeerne magt at hafue, 2 Rdrs werd i steden der for Ved Wurdering at Vdsøege.

{Michel Hop} Omund Risse stefnt Agnette Børilde for 2 March 6 Schilling som hun er hannem
schyldig for fisch, huilchet hun nu for Retten Vedgich. Thj blef Agnette tilKient at betale
Omund sam/m/e 2 March 6 Schilling inden 14 dage eller Ved Wurdering at Vdsøegis
schadisløes, huis hun igien har at fordre hoes Michel Hop, da naar der paastefnis, gaais derom
huis Rett er.

Iblant andre Ko/nglig Ma/yestetz Schatter och Rettigheder som Foegden aff Almuen Oppebar,
fordrede hand af dem, Her General Weymesterens Løn, Och begierte at de dend nu til hannem
wille betale, saa wille hand den Annamme och der fore paa tilbørlige steder Rigtighed at giøre.
Huortil Laug-

1668: 27b

rettet och tilstedeuerende Almue suarede, At de iche formaar samme Her General Wejmesterens
Løn at betale, formedelst dend Armoed som hoes demb er, Men ynschede at de Kunde were

mechtig hans Ko/nglig Ma/yestetz schatter och Rettigheder, (huor af endnu en stoer deel Resterer) at til Weye bringe, saa ingen frembKom noget deraf effter Foegdens anfordring at betale, Huilchet Foegden begierte at motte Indføris och gifuis hannem beschreffuen.

Zacharias Wiche stefnt Ifr Kiellen for hand har slaget och schielt hannem. Ifr møtte och sagde at hand iche er Louglicg stefnt, som iche heller blef beuist. Derfor beroer Sagen til Nye Louglicg stefnemaal.

Laurs Laursen Rosenberg och Claus Pedersen Vissiteur I Bergen lod forKynde Welb/emelte Axsell Sehesteds pergements Schiøde, at hand til dem har Soldt til Eyendomb, Wiche schylder 1/2 W/og fisch, Førland 1 løb Smør 1 t/ønede Malt, AarAas 1/2 løb Smør 1/2 t/ønede Malt 1/2 W/og fisch.

Efter Hæderlig och Wellærdt Mand Hr Peder Finde Proufst I Sundfiord och Sogneprest til Førde Prestegield, Hans Begiering, Blef forKyndt eftterschreffne KiøbeBref.

Kiendis Vi eftterschreffne Niels Ørbech Boendis paa Møllendal, Niels Jensen Boendis paa Beem i Sogn, Søfren Søfrensen Borger och Induohner I Bergen, och her med Witterligt Giør for alle med dette Voris obne bref at Vi med Voris och Voris Kiere Hustruers frj Willie, beraad hue och sambtøche, hafuer soldt och afhent, saa och Hermed fuldkommelig selger Skiøder och afhender fra os, Voris Hustruer, Børn och Arfuinger Til Voris Kiere Suoger Hederlig och Wellerde Mand H/er Peder Finde, Sognprest til Førde gield I Sundfiord Etc Hans Kiere Hustrue Erlig Dydig och Gudfrychtige Quinde Anne Rasmusdatter Stud, deris Børn och Arfuinger, en Voris Hustruers sande och rette Odels Jord, dennem effter deris S/alige Forældre arfueligen tilfalden, Ved Nafn Rise, liggendis i Lindaas Prestegield Ved Kilestrømmen, och schyldendis Aarlig - 1 Løb Smør - 2 Faar och - 1 1/2 Rxdlr, arbeids Penge, foruden den Tønede Malt H/er Peder er tilforn bebreffuete; foruden hafuer Jeg Niels Ørbech solt och afhendt med Her forskreffne min Hustruis Villie och sambtøche en Hinde til-

1668: 28

falden, Jordepart som ligger paa Sognefioren och Kaldis Yttre *Torwere och schylder Aarlig, Smør - 1/2 Løb, Hud - 1/2, faar - 1 Arbeidspenge 3 Ort, Foruden det H/e/r Peder tilforn med S/alig Barbra Arfveligen Vaar tilfalden I for/schrefn/e Yttre *Torven, som och Var - 1/2 Løb Smør 1/2 Hud - 1 Faar, och 3 Ort Arbeidspenge, Dette forskreffne Alt sammen frelseligen for It fuldkommen Kiøb, Odel och Eyendomb att Niude och beholde, wigienKaldet aff os, Voris Hustruer eller Arfuinger. Och beKiende Vj os, for alt dette at hafue oppebaarit fyllist och fuld Werd, effter Woris egen begier och fornøyelse mindste penge med meeste, med Skiøtnings Øre och deslige, Thj Kiende Vi os, Voris Hustruer och Børn ey der til eller udj nogen ydermeere Rett eller Rettighed at Hafue, mens for/schref/ne Voris Suoger H/e/r Peder Finde med sin Hustrue och Børn det fuldkommelig tilstaae och Hiembler for Hver Mands Tiltale. Scheede det och saa, at samme godtz eller noget af samme goetzis Herlighed Blef H/e/r Peder Finde Ved nogen Loug och Ret, formedelst Vor Wanhiemmels brøst, frawunden da beplichte Vi os och Woris Arfuinger at igien gifue och forschaffe hannem Lige saa megit och gott Beleiligt godtz igien, paa Landschyld och Herlighed, inden 6 Wgers dag Wi der om anmoedis, Saa H/e/r Peder, hans Hustrue, Børn och Arfuinger aff os och woris Arfuinger aldels I alle optenkelige Maader schadisløs schal forbliffue, dog dend 1/2 Wog Fisch och 12 Schilling Arbeidspenge udj Bache, som ligger i Sunds Sogn mig Niels Jensøn Ørbech her effter for mit Rette Odell fra H/e/r Peder Finne at følge. Til ydermeere Stadfestelse hafuer Vj Trycht Voris Zigneter her neden Vnder, och med Woris Henders Vndertegnelse beKrefttet, saa och woris Quinder saa som Arfuinger til godset, tillige med os Wed deris Henders Vnderschriftuelse det ratificeret. Kierligen Ombedendis Voris goede Svogre, Hederlig och Wellærdt Mand Jørgen Paasche, Saa

och Erlig och Welforstandige Mand Hans Wilchensøn, at de denne schiøde Til Witterlighed och ydermeere Stadfestelse Wille med os forseigle och Vnderschriffue. Acterit Bergen d/en 20 Aug/ustj Anno 1664.

Egenhaand Eghd Lucia Hendrichsdatter Nitter Susanna Nitter Eghd

Efter Som denne schiøde er mig I dag Anwiist, och min Kiere Quinde haffuer Soldt til min Hedderlig och Wellærdt Suoger H/e/r Peder Finde I det Aar 1663 dend 30 Augustj I Riise Tho Faar och 7 March, Smør, Saa er det min Sambtøche der till

1668: 28b

Aff mig Vnderschreffuit, Daterit den 16 Julj 1668.

Maren Pedersdatter Paasche Søffren Søffrensen
Egen Haand D Iungge (Den yngre) Monspria(?)

1668 den 30 Septembr/is blef holden **Høsteting paa Halsuig I Gulen Schibred**. Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foeget Søfren Nielsen, Oluf Østgulen Lensmand, Laurs Løttuet(?), Jacob Oppedal Joen Høeuig, Joen Knaruig, Jørgen Myre, Joen Kiellinguold, Ifr Nordgulen, Knud Hantuett, Ole Matre, Ole Kieldbiue, Mogens Westeuig, Erich Risnes,

Joen Dale Kierchewerge stefnt Erich Høeuig for en Kierche Koe som hand meente hand burde betale. Erich Høeuig møtte och sagde at for 20 Aars tid siden satte S/alig Her Styrch en af hans Kiør til hannem paa Leye, som da iche war Kierche Koe, Thj Her Styrch war iche da blefuett Kierchewerge. Men der Imoed hiemblet hand Erich Hosteland denne Ombtuistende Koe til hannem for en barne Koe at hafue Vdmerchet for 4 Aars tid siden, och hafde Verit hoes hannem paa Leye i Tolf Aar. Afsagt at Kierchen iche Kand denne Ombtuistende Koe tilKiendis, efterdj den iche War en Kierche Koe da dend blef Nedsatt. Men I den sted maa Kierchewergerne mage hafue, en anden Koe eller des Werd paa Kierchens wegne straxen Ved Wurdering af Erich Høeuigs Boe och formue at Vdsøge, at det Kand Were Kierchen schadisløes. Huortil Ko/nglig Ma/yestetz Foeget wel blifuer Kierchewergerne Ved Bundelensmanden och Tingmends hielp, beforderlig.

Laurs Jacobsen stefnt Malene Sandersdatter, formedelst nogle ord hun om hannem schal ladet forliude, som hand formeener at Vere hans Nafn och Røgte for nær talt, efter stefningens widere Indhold som blef lest. Malene møtte och negtede at hun aldrig hafde tillagt Laurs Jacobsen noget som hand hende for beskylder, Men formeente at Laurs burde saadant beuise, efttersom hun der I er gandsche Vschyldig. Knud och Peder Birchenes møtte och sagde at de efter

1668: 29

Lauritzis begiering hafde werit i beschichelse hoes Magdelen Och da suarede hun, at hun wille staa wed de ord som hun hafde talt met Laurs, Men huad ord det war, Wiste de iche. Lauridtz Jacobsen sagde at Magdelene hafde sagt, at hand Var Fader til It Margrette Baarøens børn, som Margrette sielf for hannem hafde berett, Huortil Malene suarede at Lauritz der i har sagt Wsandferdigt, och schal hende aldrig saadant ofuerbeuise. Lauridtz sagde for Retten at hand iche hafde nogen Vidnisbyrd I Sagen Imoed Malene. Afsagt, efterdj at Lauritz Jacobsen iche Kand beuise hans beskyldning, at Malene Sandersdatter har talt hans Nafn eller Rygte til Onde eller fornær I nogen maader, da bør Malene for hans tiltale frj at were, Och Sagen ingen til hinder eller efttertale paa deris Nafn och Rygte at Komme, efter denne dag I nogen maader.

Foegden loed i Rette føre en Tiuf Ved Nafn Gunder Olsen som har gaait om at Trygle, och er barneføed paa Berge her I Schibredet, som beKiende at Ved St: Olsdag nest forleden staa hand en Kiste Werd 1 S/lette (eller S/ølf) March, Huorudj war nogle penge I en pung, som tilHørte Ifuer Olsen Grimmen Soldatt, Och af penge hafde hand hoes sig 2 Rdr 2 March, som nu blef optelt, Men huor mange penge der war i alt i pungen, Wiste hand iche, Och forgaf at hand hafde lefuerit Daniel {Buch} Isachsen demb. Ifuer Olsen som Kaasterne har mist, berettede at I pungen war 12 Rdr som Gunder hannem frastaal. Afsagt at Gunder Olsen formedelst denne hans begangne Tiufuerj, bør at straffis I Trej dage I HalsJernet, Och saa straxen at Rømme Bergenhuus Lehn, Och aldrig sig der (her) meere at Lade finde.

Mogens Watsuig stefnt Jan Dich, for 4 Slettedaler och 2 Slettedaler i Rente, som Hans SchiereHafn paa Jans weigne Vedgich, at hand wille hannem betale. Afsagt

1668: 29b

At Jan Dich bør betale for/schrefn/e Mogens Watsuig forskrefne gield Inden 14 dage hernest eftter, eller det Wed Wurdering af hans Boe at Vdsøegis.

Iblant andre Ko/nglig Ma/yestetz Schatter som Foegden nu af Almuen Oppebar, fordrede hand af dem, Her General Wejmesterens Løn, och begierede at de wille den nu til hannem tillige med Lefuere, saa wille hand dend af dem Annamme och derfor paa tilbørlig sted Regenschab giøre. Huortil nu tilstedeuerende Laugrettet och Almue suarede, at deris middel och formue iche war dertil, efttersom dend største deel af hans Ko/nglig Ma/yestetz paabudne schatter endnu hoes den/nem Wbetalt indestaar, Tilmed foregaff de, at hoes denn/em iche er saadanne Weyer, at saadant er hans Ko/nglig Ma/yestet eller Landet til nogen gafn eller Tienniste, Huorom de refererede sig baade til hans Exell/ense Her Statholder och anden Øffrighed, som dette Lands Egn, beKiendt er; Men I alt det som er hans Ko/nglig Ma/yestet och Landet til gafn, wille de Eftter deris Allerunderdanigst schyldighed, findis Lydige och willige, naar behøffuis, Huilchet Foegden begierte at motte gifuis hannem beschrefuen.

Anno 1668 den 2 Octobr/is holtis **Almindelig Høsteting paa Eide i Echanger schibred.**

Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz Foeget Søren Nielsen. Lensmanden Mogens Essem, Johannes Nummedal, Aschild Ascheuig, Ole Eide, Lauritz Hølleland, Lauridtz Eidtzes, Siur Aschelands Christian ibm: (Aschelands) Ole Rommerem, Erich Fyllingsnes, Ole Vrdal, Børge Jordal, Mogens Quinge, Ifuer Hindenes, Anders Esse, Wemund Yttre Eide, Baste Moluig, Laugrettismend, samt en deel af samme Schibreds Almue.

Paa hans Ko/nglig Ma/yestet och Rettens Weigne, Loed Foegden i Rette føre Johannis Knudsen Fyllinge som nu frjuilligen for Retten beKiende at hand hafuer beligget hans egen Steffdatter Ragnille Suendtzdatter. Stefdatteren for/schrefn/e Ragnille Suendtzdatter bleff och i Rette førtt, som frjuilligen wedgich at hun hafuer Auflet barn met be/mel/te hendis Steffader Johannis Knudsen, saa hun føede It dreng *bar (barn) wed

1668: 30hannem I gaar 3 Vger siden. BeKiende ydermeere at den tid barnet blef Christnet, Vdlagde hun Anders Hagsett, broeder til Steffaderen, for fader til Barnet, Och sagde nu at hun Løy Hannem paa, Och hafde iche haftt met fleehre at bestille end for/schrefn/e hendis Steffader {som} \huilchet/ scheede Tuende gange, och lofuede hende, at hun schulle ingen schade hafue der af. Foegden paa Ko/nglig Ma/yestetz Weigne Eschede domb i Sagen huad for/schrefn/e Tuende Persoenner for deris groffue misgierning och bedriftt burde at lide. Och beKiende for/schrefn/e Ragnille Suendtzdatter at hun iche er 20 Aar gammel. Afsagt eftterdj at Johannis

Knudsen hafuer frjuilligen for Retten beKiendt, at hand hafuer beGanget Blodschamb met hans Stefdatter Ragnille Suendtzdatter, Huilchet hun Iligemaade for Retten tilstaait hafuer, Da bør de formedelst denne deris groffue misgierning och forseelse at straffis paa deris Halse, Och naar de Halshugne ere, da Kroppene at Kastis paa en Ild at Opbrendis, Och huis de \ere/ Eyendis {er}, til hans Ko/nglig Ma/yestet at were forbrut, naar Louglic bortschyldig giæld betalt er.

Anders Totland stefnt hans Werfader Ole ibm: (Totland) formedelst hand har slaget It styche af hans Eng. Derom blef Anders Ofuertalt, at hand for den schade hannem derVed sceed er, Annammede 1 Rdr. Och schal Anders beholde den part i Eng som hannem af dannemend tilschift er, Men om Ole och Erich Totland schader paa Jefnit, da gaais derom efter Lougen.

Blef forKyndt Welb/emelte Axel Sehesteds Schiøde at hand har Solt Gillisuig til Lauritz Rossenberg Etc.

Foegden Søfren Nielsen gaf for Retten tilKiende at en persoen Ole Hachensen som tilholte paa Lindøe, hafuer i denne Sommer stollen en gammel baad fra Anders Eye och It par Wamels Kleder fra Johans Soldat paa Totland, som \saa/ strax met Komen bort Rømbte. Har efterlatt sig noget Ringe Høe och Korn, som Lensmanden Mogens Essem och Anders

1668: 30b

Eye nu for Retten tilstoed, efter Foegdens befaling at hafue werit paa Aasteden, och det Taxerit for 2 Rdr. Der Imoed befantis at hand er schyldig til Oluf Byesem 4 March, Huor paa Anders Eye gjorde hans æd. Noch er hand schyldig til Eye 3 March, Huor paa hand gjorde hans æd. Endnu schyldig V/nge Ole Eye 3 March Huorpaa hand och gjorde æd. Johans Num/m/edal gjorde hans æd paa at hand er hannem 7 1/2 March schyldig, saa hans Ko/nglig Ma/yestet intet der af beKommer, Men det Creditorerne os emellem schifftis. Anders Totland fordrede 2 March 4 Schilling och Aschild Ascheuig 2 Rdr, Huorpaa de gjorde deris æd at de hafde det met Rette at fordre.

Foegden fordrede Her Gen/eral Wejmesterens Løn af Almuen och begierte at de wille den nu tillige med betale. Huortil nu tilstedeuerende Laugrettismend och Almue suarede, at de det iche formaar, efttersom den største deel aff hans Ko/nglig Ma/yestetz schatter och Rettighed endnu hoes dem W-betalt staar, och er Iblant dem en megit stoer Armoed och fattigdomb, Wille ellers i Ald Vnderdanigh/ed findis lydige och willige at gjøre alt huis som Kand were hans Ko/nglig Ma/yestet och Landet til gafn och tienist, Foregaf och at de hafde en deris Vnderdanigst supplication til Her Commissarius Lefuerit, Och ald beschaffenheden Andraget, saa de met forderligst forWenter derpaa hans Ko/nglig Ma/yestetz Naadigste Resolution. Huilchet Foegden begierte at motte gifuis hannem beschrefuen.

1668 den 5 Octobr/is blef holden **Høsteting paa Hosanger Tingsted I Hosanger Schibred.** Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz Foeget Søfren Nielsen. Bunde Lensmanden Mogens Mielstad, Peder Wahre Gulich Nordaas, Niels Hatland och Oluf Litland <Haluor och Laurs ØfstHus Niels Hoele> Laugretismend, Och nogle af samme schibreds Almue.

Iblant andre Ko/nglig Ma/yestetz Schatter och Rettigheder fordrede Foegden af Almuen Her Gen/eral Wejmesterens Løn, och begierte at de nu wille den til hannem betale, saa wille hand den Annamme och derfor paa tilbørlige

1668: 31

Steder Rigtighed giøre. Huor til nu tilstedeuerende suarede at deris middel iche war dertil, saa at ingen frembKomb den at betale, Huilchen deris Suar Foegden begierede at motte gifuis hannem beschrefuen.

Peder Erichsen paa Her Oberst Leut/nant Ederich Jensens weigne (Eilerich Jensen Wisborg) stefnt Henrich och Steffen Herland formedelst at de moetuilligen hafuer forholdet hannem hans Landschyld och Tredie Tage af deris paaboende gaarder for Anno 1667. Huorfore hand formeente at de burde hafue deris gaarder forbrut, och dog betale deris Rettighed. Henrich møtte, och for Retten beKiende at hand iche hafuer betalt hans Landschyld och Tredie Tage for 1667. Men erbøed nu at wille betale baade Landschylden saauelsom Tredie Tage och Julemarchen. Steffen Herland møtte och for Retten tilstoed, at hand er Welfor/schrefn/e hans Jorddrot schyldig, Landschyld af hans paaboende gaard for 1667, saauelsom Tredie tage for 1666. Och begierte Dilation en Kort tid saa wille hand \det/ betale. Peder Erichsen paa Jorddrottens weigne begierte domb. Afsagt, efterdj at Indstefnte Henrich och Steffen Herland iche hafuer efter Lougen L: L: B: 1 Capit/el betalt deris Landschyld, Men dermed Imoed Lougen indesiddet. Da bør de derfor at hafue deris paaboende gaardepartter \til første Fardag/ forbrut, Och dog \nu/ betale deris Landschyld. Dog bør denne domb(?) iche at Exequeris førend at Jordrotten Welfor/schrefn/e Herr Oberst Leutnanten sig sielf paa den schrifttlig Resoluerit Hafuer, efftersom formoedis at hand herudinden hafuer medlidenhed, efterdj de sig nu erbyder at betale, och deris fattigdomb, (och iche nogen moetuillighed) til Rettighedens indeholdelse har werit Aarsage.

Peder Erichsen paa Her Oberst Leut/nantens weigne stefnt Ellef Halstensen formedelst at hand iche wil beholde 1/2 løb i Løtuet som hand \af/ hannem Leyet hafuer. Ellefs Fader

1668: 31b

Halsteen Bernes møtte och paa for/schrefn/e hans Søns weigne for Retten beKiende, at hand bøxlede 1/2 løbs leye af hannem I for/schref/ne Løttuet, och schulle gifue hannem deraf i bøxel 11 Rdr. Och formedelst hans fattigdomb Kunde hand iche blifue Ved gaarden, efftersom Hans Søn blef strax Siug efter at hand hafde fest gaarden; foregaf, och at hand hafde tilsaaed gaarden paa hans Søns weigne, Och Aduarede hand Peder Erichsen baade før hand Saaede gaarden saauelsom siden at hand wille den iche beholde. Peder Erichsen Eschede domb i Sagen efter Loug och Rett. Afsagt, at Ellef Halsteensen bør efter Lougen L: L: B: 4 Cap/itel at Suare Jordrotten til dette Aars Leyen, Leding, Landschyld och all Rettighed af gaarden.

Lauritz Mundal stefnt effterschrefne for Resterende Tiende Knud Rachnes beKiende for Retten at hand er schyldig 1 1/2 Rdr i Tiende, Mogens Knudsen Tuett beKiende at hand er schyldig 22 Schilling Joen Tuett sagde at Ifr Suinnem er schyldig 20 Schilling, Ole FladAas tilstoed at hand er schyldig 1 Rdr 9 Schilling, Gulich Nordaas sagde at Michel Røsland wille med første betale huis (det) hand er schyldig, som Gulich iche nu Wiste huor megit war. Torchel Heldal sagde hand wille betale 20 Schilling som hand er schyldig. De Indstefnte blef tilKient inden 14 dage at betale saa megit som de nu tilstaait hafr, at were schyldig, eller det Wed Wurdering af deris boe at Vdsøegis.

Haluor Mundal stefnt Haauor Haaland for en Smalle som hans Høstru har werit schyldig Hammers Kierche. Haauor møtte och tilstoed at da Arfueschifte stoed efter hans formand, da blef en Smalle Vdtaget til Kierchen och som hans Høstru siuntis at den Smalle som blef Kierchen tillagt, at were noget Ringe, da VdKaarit hun en bedre Smalle at Kierchen dermed Kunde blifue betalt och Hun were VKrefuet, Huilchen Smalle Agatte Eluig siden beKomb, Men

den Sauf som Mendene Vdlagde Kierchen, blev gaaendis paa Lechnes, saa ingen wiste huor den hen Komb.

1668: 32

Afsagt at Haauor bør at betale Kierchens Smalle, Och siden hafue hans søegning til den eller de, som Kierchens tillagde Smalle faait hafr.

Mogens Andersen Sergiant lod forKynde Ellen Langelands Schiøde at hun til hannem har Solt 8 Schilling 2 huide i Smør och Wahre i Langeland.

Anno 1668 den 6 Octobr/is blev holden **Høsteting paa Wallestrand I Mielde Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz Foeget Søren Nielsen, Bunde Lensmanden Elling Burcheland, Magne Birkeland Lauritz Houge Knud Hundhammer, Mogens Reestad, Ole och Simen Rønhofde, Ole Borge, Anders Øfste Mielde, Niels Bragwatten, Niels Daltuett, Ole Watle, Rasmus Blomb, Haluor Wallestrand och Mogens Hafre, Laugrettismend, sampt en stoer deel af for/schref/ne Schibreds Almue.

Foegden hafde ladet Magne Bircheland i Rette stefne formedelst at hand schal forholde hans Sogneprest Her Oluf Joensen en Mele Korn af hans paaboende gaard, huor om hand Eschede forKlaring, at de Kunde Erlange sin Rigtighed. Her Oluf Joensen møtte och i Rette lagde hans formand S/alig Her Jørgen paa Hougs hans Jordebog begyndt 1621, huorudj staar 1 løb Smør 3 Meler Korn Landschyld af Bircheland. Magne Bircheland fremb Eschede eftterschrefne Widner, Elling Burcheland Lensmand profuede, at hand Kand mindis fuldkommelig i 40 Aars Tid, Och Imidler tid War ald Rettigheden af Bircheland fordret och Oppebaarit eftter Malt och iche eftter Korn, Saa Jord Eigeren hafde sielf foruendt Maltet til Korn, af den Aarsage at Maltet war Ringe formedelst det er en field Jord, Huorføre Eigeren heller wille hafue Korn i Landschyld, endsom Malt, Saa at i førige Tide blev det saa Imoed huer andet anseet, at \af/ halfanden Tønde Korn, {gaff Landschyld,} schulle

1668: 32b

gifuis saa megit i Landschyld, som af en Tønde Malt, Och saaledis er denne gaards Malt Landschyld, til Korn forandrit Huor paa hand gjorde hans æd met OpRagte fingre. Oluf Borge Profuede at hand Kand mindis i 20 Aars tid, Och Imidler tid har Rettigheden af Bircheland altid werit betalt for 1 Løb Smør och 1/2 tønne Malt, Huor paa hand gjorde hans æd. Johannes Refuem blev och af Magne Bircheland fremb Eschett at profue, som for Retten beKiende, At wel for 40 Aars tid siden, da hørte hand i Gierestad Kierche, At S/alig Her Jørgen paa Hous, talte til Magne Birchelands Fader, och lige som lod Ilde paa Hannem formedelst at hand iche hafde gifuet hannem gott Malt i Landschyld; Derofuer tilbøed Magnes Fader Fabians Bircheland at wille gifue Her Jørgen 3 Meler Korn i Landschyld Isteden for 1/2 Tønne Malt, Huoromb de och saaledis blefue forligte, Och samme gang bøed Fabians Her Jørgen Hiemb med sig til giest, Och Johannes {war} med, Huor paa hand gjorde hans æd met OpRagte fingre, Men Her Oluf formeente at Johannis iche burde at proffue, dog Vdsagde hand iche Aarsagen dertil. Magne Bircheland foregaf, at hand hafde betalt Her Oluf Landschylden Aarligen tilfulde Nemblig for 1 Løb Smør 3 Rdr och for 1/2 tønne Malt 1 Rdr, lige saa Her Jørgen. Her Oluf tilstoed sielf at hand hafde betalt hannem altid i hans tid Aarligen i Landschyld 4 Rdr, Men dog iche at det dermed schulle were Klart.

Huor Imoed Magne suarede, at Her Oluf iche Krefuede meere, førind for faa Aar siden. Her

Oluf I Rette lagde S/alig G: (M/ester?) Hanssis och Peder Hansen Raadmand deris Anteignelser som blef lest. Denne Sag Optaget Indtil at Ko/nglig Ma/yestetz Schatte Mandtalle Saauelsom Capittels bøgerne I Her Jørgens och hans formands tid, til Sagens opliusning, Kand blifue eftterseet. Huor med partterne ware tilfridtz.

1668: 33

Oluf Erichsen af Bergen stefnt {Ole Erichsen} Lauritz Røscheland for 8 Rdr Opsigelse penge, som hand schal hafue lofuet hannem formedelst at hand schulle afstaa gaarden Røscheland. Aschild Røscheland møtte paa hans Faders weigne, och sagde at hand Kon hafde lofuet at gifue hannem 2 Rdr. Elling Burcheland profuede Elling Mieldstads ord at hand bøed Ole Erichsen 6 Rdr til Opsigelse af gaarden Aschild Røscheland beKiende at hand och bøed Ole Erichsen 6 Rdr I opsigelse af gaarden. Arne Blegelj beKiende at Knud Mosseuold paa Lauritz Røschelands weigne bøed Ole Erichsen It Koe Werd for gaardens afstaaelse, saa gich hand i stuen til Laurs, Men huorledis de blef forligte wiste hand iche. Anne Fladøen møtte iche. Aschild sagde at Ole Erichs/en haffde beKommit de for/schrefn/e 2 Rdr. Lauridtz Røscheland møtte for Retten, och sagde at omb Oluf Erichsen wille giøre æd at hand hafde Lofuet hannem for/schrefn/e opsigelse penge, da wille hand demb betale, efttersom hand negtede det at hafue giort, Saa blef Ole tilspurt, om hand wille Suerge æden, huilchet hand eftter mange paamindelser iche wille, Derfor blef Lauridtz for hans tiltale frj Kiendt.

Lauritz Mundal paa hans Faders weigne stefnt Ole Borge for 2 Rdr Resterende bøxsæl, Landschyld for 1664 3 March for 65 - 4 March 4 Schilling for 66 - 4 March 6 Schilling Tredie Tage forfalden 1666 fire Slette March, Noch ald hans Landschyld for 1667, som er 16 March Smør och 11 Kander Malt, foruden Jule March. Oluf Borge møtte och for Retten tilstoed forskrefne Landschyld och Rettighed til hans Jordrott at were schyldig, Och erbøed met første at betale, efttersom hand iche nu strax hafde Raad til det at Clarere. Men

1668: 33b

Lauritz Mundal Eschede domb i Sagen, efttersom Ole iche hafde betalt i Rette tide, Tilmed Saaed i Wfrelst Jord. Afsagt, eftterdj at Oluf Borge med sin Landschyld och Tredie Tage af hans paaboende gaard Imoed Lougen Indesider. Da bør hand derfor at hafue gaarden eftter Lougen til første Fardag forbrutt, Och dog at betale huis (det) hand Jordrotten schyldig er. Dog formoedis at Haluor Herudinden med hannem hafuer medlidenhed.

Johans Teppestad frem Eschede Peder Mieldstad och Anders Teppestad som for Retten beKiende, at det er dem I Guds Sandhed Witterligt, at for/schrefn/e Johans Einersen Teppestad och Sidtzele Samuelsdatter som boede och døde Ved Nøestet i Bergen, ere fulde Sambfedde Sydschinde Børn, saa at Johans er af broederen Einer Teppestad Och for/schrefn/e Sidtzele af Søsteren til hannem Auflede. Huor paa de giorde deris æd met OpRagte fingre.

Iblant andre Ko/nglig Ma/yestetz Schatter och Rettigheder fordrede Foegden Her Gen/eral Wejmesterens Løn, at de den nu til ha/nnem betale wille, saa wille hand dend Annamme och derfor Paa tilbørlig sted Rigtighed giøre. Huor til nu tilstedeuerende Laugrettet och Almue Suarede at ingen haffde noget der paa at betale, formedelst den stoere Armoed som Iblant Almuen er, efttersom en gandsche stoer deel af Ko/nglig Ma/yestetz schatter staar Wbetalt, Saa mange Nøedis formedelst Armoed och fattigdomb at gaa baade fra Hus och gaard, Men er hoes dem gandsche ingen Moetuilligh/ed. Huilchet Foegden begierte at motte gifuis hannem beschrefuit.

Lauritz Lauritsen Rossenberg och Claus Pedersen Vissiteur I Bergen Lod forKynde Welb/emelte Axsell Sehesteds til dennem Vdgifne Schiøde at hand Iblant meere goedtz til dem hafr Soldt och afhendt den gaard Windaas I Mielde Schibred liggendis.

1668: 34

1668 den 9 8br (Octobris) holtis **Høsteting paa Ytre Haaruig i Arne Schibred**. Neruerende Ko/niglich Ma/yestetz Foeget Søren Nielsen. Bunde Lensmand Johannis Indre Arne, Johans Bouge Halsteen Rødland Johans Hoele Erich Melcheraaen Knud Brueraas, Hans Jordal, Mogens Songstad, Joen Romsloe Johans Eichaas, Ole Semb, Halsteen Blindem Niels Hetlebache, Laugrettismend, sampt en deel af for/schrefn/e Schibreds Almue.

Welb/emelte Her Oberst Von Cicignon hafde i Rette stefnt Ole Indre Arne for Resterende Schatt och Rettighed af hans paaboende gaard. Ole møtte och tilstoed at hand er schyldig for 1667 och Neruerende Aar 1668 - 9 Rdr 3 ort 18 Schilling, som hand erbøed at betale. Lensmanden paa Niels Erichsens Weigne (Niels Erichsen Indre Arne) Vedgich at hand er Her Obristen schyldig Resterende Rettighed af hans gaard for 1667 och 1668 - 9 Rdr 1 ort. Johans Ifuersen (Indre Arne) Wedgich at hand er schyldig 3 Rdr 1 ort 4 Schilling. Iligemaade tiltalte hand samptlige Indre Arnes besiddere for Princessin Steur (utstyr og medgift ved prinsesse sitt giftarmål) och fischeschatt for Anno 1666 - 67 och 1668 nu til Martinj forfalden, som Fendrich Jørgen Andersen paa Welbe/mel/te Her Oberstis weigne formeente at de burte betale. Huor Imoed Johans och Peder Indre Arne møtte, och Refererede sig hen til den foræning met Her Oberste Gestorff giort, at naar de gaf hannem af gaarden 40 Rdr, da schulle de were frij for ald anden Kongelige Tyngge, Huilchet de nu formeente ligesaa at burde Nyde. Afsagt, At Oluf, Niels, och Johannis Ifuersen Indre Arne bør at betale Welbe/mel/te Her Obersten forschrefne Resterende Rettighed for 1667 och 1668 som nu for Retten er wedgaait at de met Resterer Inden 14 dage hernest eftter, eller det Wed Wurdering af deris Boe schadisløes at Vdsøegis met huis Ombkostning som hans Welb/emelte forAarsagis der paa at anuende. Anlangende Princess in Steur och fischeschatten som Fendrichen formeener at for/schrefn/e hans Assignerede gaards

1668: 34b

besiddere til hannem betale bør. Det Wide Wj iche Bønder at Kunde tilKiende, forind met Reglementet eller Ordre beuisis, at hans Welb/emelte det beretiget er, efttersom nu iche Rettere widis, end at Reglementet indeholder en Wis Summa, som Bønderne hafuer til Her Obersten Aarligen at betale.

Lauritz Mundal stefnt eftterschrefne for Resterende Kierche Korn Tiende. Haluor Toftt heder(?) Jacob(?) Vedgich at hans fader er schyldig 30 Schilling, Knud Huchaas Vedgich 2 March 3 Schilling, Johans Teigland 30 Schilling som Niels Flachtuett Vedgich, Marchus Bircheland tilstoed 4 March 11 Schilling, Johans Mielcheron tilstoed 3 March 2 Schilling, Joen Vlsett tilstoed 2 March 13 Schilling, Britte Angeltued møtte iche schal were schyldig 22 Schilling, Albert Melling paa Niels Westerlis weigne wedgich at hand er schyldig 12 Schilling, Men Laurs Mundal Krofuede 2 March 4 Schilling, Huilchet de blef tildømbt at betale inden 14 dage eller Wed Wurdering at Vdsøegis.

Oluf Lj tilKient at betale 1 Sletdaler til Kierchen inden 14 dage eller Ved Wurdering at Vdsøegis, formedelst at hand brøed gulfuet och begrafuede hans Høstruis *Lj (Lig?) i Kierchen.

Haluor Mundal stefnt Ole Omundsen Espel som wedgich, at hand er hannem schyldig Kierche Landschyld for 1667 4 March, Men Haluor Krefr 1 Rdr 12 Schilling. Oluf tilKiendt at betale for 4 March inden 14 dage eller Ved Wurdering at Vdsøegis. Dog Haluors tiltale forbeholden om Ole iche har betalt Resten som hand forgifr.

Britte Nebstad stefnt Anbiørn Jordal for 1 Rdr hans S/alig Fader war S/alig Børge Nebstad schyldig. Anbiørn møtte och sagde at hand iche wiste enten hand war pengene schyldig eller iche. Rasmus Mehle beKiende eftter Peder Houges ord, at sam/m/e 1 Rdr, blev Vdtaget i en Koe paa Arfueschifte eftter S/alig Rasmus Jordal, och Anbiørn har sam/m/e Koe. Sagen beroer til Peder Houge som har Rasmus Jordals Kone, bliffr stefnt hans Sandhed at Widne. Siden sagde Anbiørn at Om Britte schulle hafue for/schrefn/e

1668: 35

= 1 Rdr, saa hafde hand der Imoed at Krefue 1 Rdr paa en Schilling Jordegoedtz, hoes S/alig Børge Nebstad, som hand hannem hafde afKiøbt.

Iblant Ko/nglig Ma/yestetz Schatter och Rettigheder som Føegden af Almuen Oppebar, fordrede hand af dem, Her Gen/eral Wejmesterens Løn, och begierte at de den nu wille betale, saa wille hand den Annamme, och der for paa tilbørlig sted Regenschab giøre. Huortil nu tilstedeuerende Laugrettet och Almue Suarede, at deris middel iche war dertil, efttersom at Iblant dem er en stoer Armoed och fattigdomb, Och ynschede at deris formue Kunde were hans Ko/nglig Ma/yestetz Schatter och Rettigheder, at til Weye bringe, saa de I ald Vnderdanighed wille findis hørig och Lydig I altt huis som Kunde Vere hans Ko/nglig Ma/yestet til gafn och Tieniste. Huilchet Føegden begierte at motte gifuis hannem beschrefuet.

Blef lest och forKyndt Welb/emelte Axel Sehesteds Schiøde, at hand til Laurs Laursen Rossenberg och Claus Pedersen Vissiteur har Soldt och afhendt, Garnes schylder Aarlig 2 løber Smør 2 Huder en half Tønde Malt, Yttre Bouge 1 Løb Smør en half Tønde Malt, och Langhelle 3 spand Smør, som de til Euindeligh Odel och Eyendomb beholde Schal.

Eftter Hæderlig och Wellærdt Mand H/e/r Peder Finde SognePrest til Førde Prestegield och Proufst I Sundfiord Hans Begiering Blef forKyndt eftterschreffne Pantte Breff. Kiendis Jeg Hendrich Nitter Tilholdendis I Sogn I Lyster Prestegield, Och Hermed Witterligt Giør, mig af en Rettmessig gield schyldig at Were min Kiere Suoger Hederlig och Wellærdt Mand H/e/r Peder Finde Sogneprest Til Førde Gield oc Proufst I Sundfiord, Fiere Hunderede Rixdaler in Specie Huilche Hand mig Til Adschillige min Fornødenhed Wenligen Laant oc forstracht Hafuer, och det med saadan Condition och Wilchor at Jeg Aarligen schal giffue Hannem deraf I Rentte 6 pro

1668: 35b

Centio al dend stund Hand mig dem paa Rentte Wil Beuilge Huilche forschrefne - 400 Rd in Specie Jeg Hermed Lofuer och beplichter mig, min Hustrue Børn och Arfuinger, Hannem Hans Høstru eller Arfuinger Redelig Igien at schulle och Wille betale naar paa Eschis och Thilsigis, dog paa et fierings Aars opsigelse paa begge sidder. Och paa det min Kiere Suoger des Bedre paa sine Børns Wegne, af Huis patrimonio De ere Tagne, dis Bedre Kand Were forsichret, Hafuer ieg Hermed til et Wis Wnderpantt, I pant satt Hannem for samme Børne penge Tuende mine egne Odels Jorder dend ene Wed Nafn Jordal liggendis Her I NordHord Lehns Fogderi och schyldendis Aarlig 3 Løber Smør - 2 faar och derHos Arbeidtzpenge, disligeste min Jord Tanle(?) I Indre Sogn I Lyster som ieg sielf paaboer och schylder Aarlig - 1 Løb Smør 1 Hud och viij (5) M/ele Korn, Huilche Gaarder iche Thil nogen Anden Tilforn ere forpanttet, ey

Heller schal blifue, førend min Kiere Suoger beKommer sine Wdlaante Penge igien, Hofuit Stoel och Rente I en Summa. Och schal ieg sielf schatte och Wdgifue Huis Tyngde deraf Kand paa Eschis imidlertid ieg sielf opberger Rettighed deraf. Til ydermeere Certification Hafuer ieg denne Handschrift med mit Zignetis och egen Haands Wndersettelse Ratificeret, Saa och Wenligen Ombedet mine Kiere Suoger Erlige och Welachte Mend Michel Gabelsen och Ibe Jacobsen at de dette med mig Til ydermeere stadfestel/se Wille Wnderteigne.
Acterit Bergen dend 29 Aug/usti Anno - 1665. Hendrich Nitters
Til Witterlig Ibe Jacobsen Eghd (Egenhaand)
Eghd

1668 den 12 8br: (Octobris) holtis **Høsteting paa Hop I Schiold schibred**. Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz Foeget Søfren Nielsen. Bunde Lensmanden Peder SmørAas, Fredrich Steen, Peder Houge, Steffen Hammersland, Peder Hop, Ole Hop, Ole Schiold, Ole Eide, Simenn Schiold, Niels Dingeland, Laurs Smøraas, Peder Hornes, Oluf Totland Ole Heldal, Ole Tittelstad Matias Bratland, Michel Bircheland, Laugrettismend, sampt en deel af for/schrefn/e Schibreds Almue.

Her Otte Hansen Sogneprest til Nye Kierchen i Bergen stefnt Lauritz Mittun for 11 Rdr som hand har oppeborit til en Bygning som hand schulle Opsette paa Fantoftt, huilchet hand iche

1668: 36

har efterkommit, eftter hans nu i Rette lagde schriftlig Indlegs formelding. Lauritz blef paaRaabt, møtte iche, ej heller nogen paa hans weigne. Lensmanden berette, at for/schref/ne Lauritz blef stefnt en Søndag for denne Sag. Derfor beroer Sagen til Nye Louglig stefnemaal.

Anders Larsen Atlestead (Hatlestad) stefnt Oluf Hop for 9 March Smør i Lonne (Lone) som hans S/alig fader har Arfuet for 40 Aar siden, och Imidler tid ingen Rettighed deraf beKommit. Oluf møtte, berettede at hand hafde intet met goedtzet at schaffe, widere end at S/alig Torchel Hop hafde for 10 Aars tid siden begierte at hand wille suare Anders til hans stefnemaal Anlangende sam/m/e goedtz. Afschediget at Anders bør stefne dend som har Kiøbt goedtzit, heller och den det Soldt hafuer, Saa gaais huis Rett er.

Niels Olsen EsPeland for Retten fremb Eschede Peder Houge och Oluf ibm: (Houge) at Widne deris Sandhed, Anlangendet det Odels goedtz i Lonne (Lone) som HosPitalit følger eftter S/alig Mogens Larsen Lonne. Da for Retten beKiende for/schrefn/e Peder och Oluff Houge, at det er dem i ald Sandhed Witterligt, at det Kon er en fierdepartt i ald gaarden Lonne, som for/schrefn/e S/alig Mogens Ved Arf och Kiøb berettiget war, Och er det noget I Smør och noget Wahre Landschyld, Nemblig 27 March Smør och 6 Kander Korn.

Her Tomas Gilbertsen loed Ved hans broeder Søren Tomasen I Rette ligge schriftlig stefning ofuer Ibe Jacobsen Niels Ørbech Leene Møldal med hendis Suoger Johan Buchholt Jacob Møller Joen Siursen Møller S/alig Joens Johanne (Johanne til avdøde Joen), Niels Møller, Raadsfolch paa Fjøsanger Harbache och Landaas, Ole Selle med sin grander formedelst at de iche Retter sig eftter Ko/nglig Ma/yestetz woris Allernaadigste Arfue Herris och Kongis Naadigste *Naadigste Breff, I det de iche wil Agte och Kiende hannem for deris Sogneprest och beuisse hannem den Respect och Rettighed som hannem der eftter bør, med widere. Blef och i Rette lagt Ko/nglig Ma/yestetz Naad/igste breff som blef lest.

1668: 36b Søfren Tomasen tilspurte Ibe Jacobsen om hand hafde fuldmacht paa de Indstefntis

weigne til denne Sag at Suare, Huortil Ibe Suarede at hand hafde ingen fuldmagt, Men I Rette lagde en Capitels Citation, som hand foregaff at were paa ald Meenighedens weigne, huilchet hand formeente at were fuldmagt noch. Ibe Jacobsen Suarede at hand hidtil hafde gifuet Her Tomas hans Offer, Och er hannem ingen Prestelige Rettighed forholdet som Hidindtil forfalden er, saa hand Vnderdanigst hafde Rettet sig eftter Ko/nglig Ma/yestetz Naadigste bref, och wille giøre det samme her eftter, Men de andre Kunde suare for sig sielf. Blef fremblagt Her Commissarj schrifttlig befaling, at Ko/nglig Ma/yestetz Foeget schal Holde ofuer Ko/nglig Ma/yestetz Bref, at den Vnderdanigst blifuer eftterkommit. Michel Ole och Niels Selle møtte och sagde at de wille i ald Vnderdanigh/ed Rette sig eftter Ko/nglig Ma/yestetz bref, saa de och hidindtil hafde gifuet Her Tomas hans Offer och Rettighed. Søffren Tomasen blef tilspurt, om hand hafde noget at frembføre, huor med hand Kunde beuisse, at de ej haffde Rettet sig eftter Ko/nglig Ma/yestetz Naadigste bref. Huortil hand Suarede, at hand iche hafde widere end som allerrede er fremblagt. Foegden Eschede domb och formeente at de Vdeblifuende, som iche har møtt, at suare til Stefningen, burde at bøede stefnefald eftter Lougen. Søffren Tomasen paa Her Tomassis weigne, Eschede Kost och Terring. Afsagt at de Indstefnte, som ej har møtt til stefningen at suare (Vndtaget Raadsfolchet paa Fiøsanger och Landaas for huem den ej forKyndt er) bør derfor eftter Lougen J: B: 9 Cap/itel at bøede til Ko/nglig Ma/yestet 8te Ørtuger och 13 March Søloff, Och huer af dem at gifue Her Tomas en halff Rixdaler i Kost och Terring.

Iblant Ko/nglig Ma/yestetz Schatter och Rettigheder, som Foegden af Almuen Oppebar, fordrede hand af dem, Her Gen/

1668: 37

eral Wejmesterens Løn, och begierte at Almuen den nu wille betale, saa wille hand den Annamme och derfor Rigtighed giøre. Huortil nu tilstedeuerende Laugrettet och Almuen suarede at deris middel och formue iche er, at de Kand samme penge til Weye bringe, Men ynschede at de Kunde betale hans Ko/nglig Ma/yestet sin schatt, som endnu en stoer deel Resterer. Foregaf at de wille giøre Weyene ferdige, det meeste dem mueligt Kunde were, efttersom det och Kon er Bøgde wej, Men ingen Rett Alfar wey. Huilchet Foegden begierte at motte gifuis ha/nnem besch/refuen.

Eftter Hæderlig och Wellærdt Mand H/e/r Tomas Gilbertsens Begiering blef forKyndt eftterschreffne panttebreff. Kiendis Jeg Henrich Nitter och hermed WitterligtGiør, At Efttersom Jeg med min Kiere Suoger Søffren Søfrensen dend Vnge, er Contrahered och Jeg Hannem Hunderede Femb och Tiffue Rixdaler paa samme Jordegoedtz eftter Contractens Liudelse er Blefuen schyldig. Huilche forskreffne, 125 Rdlr min Suoger Søffren Søfrensen til dend Hæderlige och Wellærde Mand Her Tommes Gilbertsen Tamson SognePrest til Hospitals Kiercke Her udj Staden Haffuer Transporterit, Huorfore Jeg Henrich Nitter Hermed for mig, mine Arfuinger fuldkommeligen Kiendis mig til forbe/mel/te Hæderlige Mand Her Tomas Gilbertsen Thamson, Hans Høstru och Arfuinger at Were forskreffne 125 Rdlr: schyldig. Och haffuer dend Hæderlige Mand mig samme Hundrede Femb och Tifue Rixdlr paa Nogen tid for Tilbørlige Rendte Vndt och beuilget at maa Nyede. Mens naar Hand mig samme penge iche Lenger paa Rentte Wil forunde, eller Jeg dennem iche Lenger Wil hafue paa Rentte, Da Wi huer andre It Fierding Aar tilforn derom schal adware, Och udj midlertid schal dend Hæderlige Mand och hans Arfuinger af mig och mine Arfuinger Were forsichrit med 2 Løber Smør udj min Gaard Jordal, Her wed Staden Liggendis, med Bøxsel och des Hærlighed for It fast Wnderpandt til forskreffne Summa med dis forfaldne Rentte er Nøyachteligen och schadisløs betalt udj alle maader. At dette Wrygeligen af mig

1668: 37b

Och mine holdis schal, Haffuer Jeg denne min Handschrift med egen Haand Vnderschreffuit och mit Zignet hos Trygt och Venligen Ombedit min Kiere Suoger Søfren Søfrensen och Albredt Snel, med mig til Witterlighed att Wnderschriffue.

Actum Bergen Dend 22 Aprilis A/anno 1667. Hendrich Nitter Søfren Søfrensen
 Egen haand De Jungge
 Albredt Snel

Den forfaldne Rentte til 68 dend 22 Aprilis, er betalt dend 9 Septembr/is 68. T:G:T: Efttersom dend Hederlig Mand Her Tomis Gilbertsen Tamsson iche Wil Were fornøyet med dend forpantning, udj Jordal. Da panttSetter ieg Hannem, eftter denne min Handschrift fuldKommeligen, I Steden for dj Toe Løber udj Jordal, Min Gaard Hucheland liggendis Ofuen for Bergen, schylder Aarligen fire pund Smør och en Tønde Malt. Huilche forschreffne Gaard Hucheland, Jeg Hermed fuldKommeligen panttSetter dend Hederlig Mand H/e/r Tomis och hans Arfuinger, Indtil forschr/ef/ne 125 Rdlr. eftter min Handschrifts Lydelse, Hannem eller hans Arfuinger schadisløs bliffuer betalt.

Bergen dend 9 Septembr/is Anno 1668.
Hendrich Nitters Eghd.

Anno 1668 den 14 Octobr/is holtis **Høsteting paa Schouge Tingstue I Sartor Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz Foeget Søfren Nielsen, Bunde Lensmanden Oluf Bielcherøen, Mogens och Willem Worland, Ole Hambre Peder Echerhofde Jacob Hammersland Niels Hommelsund Hans och Lauritz Kousland, Michel Windenes, Anders Bildøen Anders Kobbeltuett Oluf Colbensen Echerhofde och en deel af Almuen.

Anders och Oluf Kaabeltuett stefnt formedelst de iche wille føere Foeqden paa Ting Reigsen til nest for-

1668: 38

Leden Waarting. Derfor blef de tilKiendt, huer at bøede til Ko/nglig Ma/yestet en half Rixdaler.

Iblant Ko/nglig Ma/yestetz Schatter och Rettigheder som Foeqden nu af Almuen Oppebar, fordrede hand af dem tillige med, Her Gen/eral Weymesterens Løn, Och begierte at en huer wille den nu til hannem betale, Saa wille hand den Annamme och derfor paa tilbørlig Regenschab giøre. Huortil nu tilstedeuerende Laugrettet och Almue suare, at de iche hafde noget der paa nu at betale, Til med formeente de iche til saadant at burde suare, efttersom de boer Ved Søe Kantten huor gandsche ingen LandWeye er, Och at de met deris folch och baade maa were ferdige at schydtze hans Ko/nglig Ma/yestetz betienter, naar paa Krefuis, Sampt at ofuer alt Iblant dem findis en stoer Armoed och fattigdomb, saa de ynschede at deris midel Kunde streche, hans Ko/nglig Ma/yestetz Schatter och Rettigheder at tilWeye bringe. Huilchet Foeqden begierte at motte gifuis hannem beschref/uen.

Eftterschrefne hans Ko/nglig Ma/yestet Voris Allernaadigste Arfue Herris och Kongis Naadigste Brefue och Forordninger ere paa huer af forschrefne Høsteting i huer Schibred I Nordhorlehn I tilstedeuerende Laugrettismend och Almue deris paahøer, blefuen lest och forKyndt.

Wi Fridrich Dend Tridie, af Guds Naade Danmarckis, Norgis Wendis och Gottis Konning Hertug udj Slesuig, Holsten Stormarn och Dytmerschen Grefue Vdj Oldenborg och Delmenhorst. Giøre Alle Witterligt, efttersom til Woris flodis (flåtes) frembdeelis fornøden W-omgengelige Wdreedning, Endnu Langt meere Prouiandt VdKreffuis, end Huis som Allereede Er Paabuden, dertil Wdj nogen maader Kand tilstrecke: Thj er Wj derfor Atter Naadigst

foraarsaget at Lade Paa Liude, saasom Vj Her med Biuder och befahler, at for det ThillKommende Aar 1669. Offuer alt Vdj Wort Rige Norge, Baade paa Landet saauelsom Vdj Kiøbstederne, Endnu ofuer huis som er paabuden, schal Vdgiffuis och Til

1668: 38b

Martini først Kommende Leffueris saa megit Smør och Tørfisch, Paa de Steder och dend maade och Wider omstender, som Vdj Woris Sub Dato dend 2 Januarij Anno 1667, Wdgangne Breffue Wdj alle maader Er paabuden och formeldis, saa at ingen Mangel eller Ophold der udj forspørgis, eftterdj Woris Thienniste och Woris Rigers och Landers sikkerhed det Wdkrefuer saa som en Huer dertil Achter at suare, och sig for schade at Tage Ware, Giffuit Paa Woris Kongl/ig Residentz Wdj KiøbenHafn dend 28 July Anno 1668. Under vort Zignett

Friderich.

Fridrich Dend Tridie med Guds Naade Danmarckis, Norgis, Wendis och Gottis Konning Hertug wdj Slesuig, Holsten, Stormarn och Ditmerschen, Greffue wdj Oldenborg och Delmenhorst, Vor Naade tilforn, Woris Naadigste Willie och befahling er at de hoesføyede Woris Tuende Forordninger Straxen paa Tilbørlige Steder Lader forKynde, och dig Self derefter Vnderdanigst, Saauelsom deroffuer holder, at dis Indhold Tilbørligen Worder eftterKommit; Och efttersom fornem/m/is att wdj de Aaringer Saugschatt hafuer werit paabuden, Saasom in Anno 1663, 1664 och 1665 En deel endnu iche hafwer betalt deris Saugschatt, Mens dermed Indsider, ey heller en deel at haffue Angiffuet, huad de wdj huer Aar Kand hafue Schaarit, Sampt Kunde hafue i Behold, at der wed det Enne Aars Schuur fra det Andet Kunde Adschillis och erlangis eftterRettning om dessen Wdførsel; Thj er hermed i Lige maade Woris Aluorlige Befalling och paabud at huem Som med nogen Saugschatt Resterer, och iche dend med tilføyede OmbKostning betaller inden dend første July førstkommendis dend Samme at haffue sin Saugpartt forbrudt, Som hand wdj Schatte=Mandtallet och Commissariernis Taxt Fra Anno 1663 staa Ind-

1668: 39

ført for at schal Betalle; Dersom och Saadanne Saugers Anpartter, Som Resteris Schatt af, til andre Kand Were forhandlede eller Transporterede da schal de nu saadant tilhører det Resterende Vnder slig Saugpartts forbrydelse betalle Inden forbe/mel/te tid eftterdj {dj} de wed deris tilforhandling iche hafuer ladet sig were Angelegen Woris Rettighed /: huilchen sig ingen Kand bemechtige /: først at Kunde worde Wdlagt och blifue Lefuerit med mindre wed Lougfaste Tings widner af woris Stadtholder Vdj Norge approberede, Nogen formedelst derwdinden indførte W=løchelige hendelse eller Tilfelde Kunde erlange forschaansel, som I saa maade schal Vorde Gott giort, Dog at alting derom inden forbe/mel/te dend første July Til Tiende Schriffuerene paa en huer Sted som dehler VdSchibis, worder Indlefuerit som straxen woris General Told och Tiende forwalter derom haffuer at giffue tilKiende til wisse Widenschab derom wed Itzige Aars Vdgang Skatt Cammer Kand IndKomme Ilige maade huor Tuifl/ighed falder at da en huer wed Tingswinder forKlarer, huad hand wdj huer Aars Schatt er blefuen Giffuen, Kand hafue Schaarit, til Confereringh Imoed huis Som wdført er, Och endnu schal Were Vdj Behold, paa det med Tiendens betalling af det Som er eller Worder med negotierit, os wed Angiffuelserne iche schulle schee for Kort; Thil dend Ende wj dig Naad/igst Wil hafue Anbefahlet, at du schannem(?) och hans Supdeligerede worder Assisterlig, och endelig Laade Offuer- och wnderDommere paa woris weigne Aluorlig tilholder och anbefahler, at de wdj Huis for dennem udj Rette Kommer strax wden nogen forhaal, WitLøfftige Opsettelser, eftter woris derom wdstedde Forordninger, Som de i Sig self forKlarer, Kiendis och Dømmer Saaledis, Som de will ansuare, och Strax fra Sig at Giffue Beschreffuen; Huem Som med W-uillighed, Wrangle Vdtydelser och forKlaringer til woris Intraders forsuechelse och Nachdeel befindis, Straffis

eftter Louen Told Ordinantzen och andre wdstedde Forordninger eftter forseelsens
Beschaffenhed, Huor eftter du dig Vnderdanigst hafuer at Rette, Befallendis dig Gud
Schreffuit paa Woris Kongl/ige Residentz Vdj Kiøbenhaffn dend - 10 Aprilj Anno 1668
Under Vort Signett Fridrich

1668: 39b

Vi Fridrich Dend Tridie aff Guds Naade, Danmarckis, Norgis, Wendis och Gottis Konning
Hertug Vdj Holsten Stormarn och Dytmerschen Greffue udj Oldenborg och Delmenhorst,
Giøre alle Witterligt, Efttersom Wj Kommer Vdj Naadigst Erfaring, huorledis en deel
Vnderdommere Vdj Wort Rige Norge sig Vnderstaar, heldst I Confiscations Sager, som Woris
Told- och Tiende Intrader wedKommer, Tit och oftte iche allenniste med adtschillige Paafund
och Vdflugter Sagen forlenger, Mens och dømmes Tuert imoed Woris Told- Rulle, och andre
Forordninger Vdj Told- och Tiende Wæsent (Tiendevesenet?), som Naadigst er Anbefallet, At
schulle eftterleffuis, Huor Vdoffuer Wj iche allenniste Tidt och oftte i Woris Rettigheder
scheer Indpas, Mens och Told- samt Tiende betiendterne, som er plichtig at forfølge saadanne
Woris Sager, derwed førre udj stoer OmbKostning och Pengespilde, Och naar be/mel/te
Vnderdommere siden Indsteffnis, for deris Offuerdommere bliffuer de iche /: omschønt deris
domme feldis :/ til Synderlig schadis opreisning, eller nogle merchelig Bøder eftter Told-Rullen
Henfunden, huilchet giffuer dennem Anledning och tilgang, At de iche med Frygt och
Vnderdanigste plicht deris Embede saa troelig, som det sig Bør, forretter, Thj wille wj
Naadigst hermed hafue paa det Alworligste Anbefahlet, At huor som heldst slige Vnderdommer
findis som forbe/mel/te Imoed told-Rullen Och Andre Woris Forordninger sig at hafue forseet,
Eller och her eftter sig forseer med W-billig Porschaab(?) (Fo..?), Opsettelse Och Vdflugter,
Eller och iche følger dend Bogstaff Wj Naadigst haffuer befallet at dømme eftter, de {?} da iche
allenniste at schal Casseris och afsettis, och ald tilføyede Louglig OmbKostning betahle,
Mens och eftter samme Told-Rullens formelding Tiltallis af Fiscalen paa deris Boes Lod och der
eftter Straffis och stande til Rette eftter Forseelsens Beschaffenhed, Saa och paa det alle
Confiscationer, saauel Vdj Told som Tiende-wæsent iche schal med Lang process opholdis, da
huor Borgemester och Raad Vdj Kiøbstederne eftter Told Rullen iche self dømmes Wdj
Confiscations Sager, {betienner}, da schal den der til beschichede Vnderdommer lige saauelsom
de der paa Landit wed Lade pladtzerne Confiscations Sager betienner, paa ToldBoeden eller
Tiendesteden, huor nogen Confiscation falder dømme, Och huem som noget paa første domb
Kand haffue at præterdere, eller formeen sig at were scheed w-rett, da samme domb for
Laugmanden strax at Lade IndKomme, som Vden ophold bør Partterne wed louglig och
Forsuarlig domb

1668: 40

Eftter Told Rullens och andre Forordningers Anledning adtschille, Saa at Wj Vdj Woris Intrader
iche scheer for Kort, Eller Woris betiendtere paaføris Stoer och W-fornøden BeKostning, Och
paa det at wj Kunde saa megit des bedre schee rett, da huor saadanne Vnderdommere findis med
forseelse eller och at were Interesserit, och derpaa Aff Told Officererne Anchis, da schal af
Woris Stadtholder andre Ordineris och indsettis, Och I lige fald huor Borgemester och Raad I
Kiøbstederne dømmes, om de Kunde weret Interesserit Wdj nogen Angribende Confiscations
Sag, da for andre V-partiische dommere af Woris Stadtholder Ordinerit, at schal Indsteffnis, och
saaledis holdis offuer som forsuarligt, Och Told Rullen, samt Andre Vdj Told- och Tiende-
wæsent Giffuer Forordninger, och woris Interesse er Gemes, I ligemaade dersom Woris
General Told och tiende Forwalter fornehmer, At Told och Tiende beTiendterne iche med flid
och Troschab deris Embede forRetter eller huis dennem befahlis eftterkommer, da derfor
dennem eftter sin bestalling och Told Rullen at sette til Rette, och andre I deris Sted ordinere,

dog Strax derom Vnderdanigst Vdj Woris Schatt Cammer at giffue tilKiende saa och huor nogen slige Wrang dommere findis, da det for Be/mel/te Woris Stadtholder at Andrage tillige med huis Hand foraarsagis udj at giøre Forandring iblantt Told- och Tiende Officerne, Paa det Woris Interesse Kand tilbørligen bliffue I Agt Taget, och efterKommit, Huor efter de WedKommende sig Vnderdanigst haffuer att rette, Giffuet paa Woris Kongl/ig Residentz
Vdj Kiøbenhaffn dend - 10 Aprilis Anno 1668

1668 den 24 9br: (Novembris) for Retten paa Bergen Raadstue,

den Sag emellem Hans Knag paa den ene, och Toldbetienten paa Sundmør Søffren Brun paa dend anden side foretaget Anlangende 50 V/oge Tørfisch, som Toldbetienten har beschylt hannem for at hafue Solt och afhent til en fremmede schipper Jacob Ides af Molguern som indtog sin Lading paa Molde i Rumbsdal, Saa at Jens Andersen och hans følgere derfor har dømbt fischen forbrut, med widere efter dommens indhold som blef Lest. Poul Wilhelm møtte paa Hans Knags weigne och efter Indlagde Documenter eschede domb i Sagen

1668: 40b

Erich Hansen møtte paa Søffren Bruns weigne och i Rette Lagde hans schriftlig Indleg som blef lest. Och sagde Erich hand hafde iche meere paa Bruns Weigne at Indlegge eller suare. Afsagt, endog Søren Brun Toldbetient paa Sundmør har beschylt Hans Knag for, at hand hafr Solt och afhent til en frem/m/ede schipper Jacob Ides af Molguern 50 W/oge Tørfisch huilchen beschylding hand iche hafr Kundet beuise. Men der Imoed sees af dom/m/en at Hans Knag hafr efter Toldbetientens i Rette settelse, och den i Sorenschrifuerens sted beschichede Confiscations dom/m/ers egen paaleggelse for Retten aflagt hans Høyeste æd, efter Told Ordin/antzen at hand ingen fisch til for/schrefn/e schipper hafde Soldt eller betaling derfor Annamit; Men hans Wermoeder paa Molde faait fischen af ha/nnem i betaling for 25 Rdr hand hinde schyldig war; Och hand allene paa hendis weigne førtt fischen paa Schibet. Told Rullens 6 art/ichel siger at Borgerne som ere tillatt at Kiøbe, schulle Wahrene tilbørligen forTolde førend de de/nnem til fremmede maa Selge Etc. Vnder straf, første gang af fire Rdr, anden gang 8 Rdr Tredie gang 16 Rdr och saa frembdeelis, Nu er Hans Knag iche ofr beuist at hand hafr Soldt til en fremmede. Det beuisis och met Ko/nglig Ma/yestetz Tolder paa Molde Christian Rafns Testificatz, At ingen fisch er Kommen i for/schrefn/e schipper Jacob Ides schib, Wden de som der er angifuen och afhendt; Huilchet saa strider imoed Toldbetientens beschylding. Toldbetienten och sielf i hans Indleg wedgaar, at hand iche prætenderer paa nogen Told. Det war och Toldbetienten Saauelsom Confiscations dommeren Witterligt, At Hans Knag war en Borger i Bergen, Huor fore om nogen billig tiltale til ha/nnem for Wlouglig Handel Imoed Privilegierne som Told Rullens 6 art/ichel sig til refererer, hafuis Kunde, da

1668: 41

burde hand der for at tiltalis for hans tilbørlige Øffrigh/ed (efttersom Confiscations dommere allenne wedkommer om Told och Tiende Suig {at dømme} efter Forordningen och Told Rullen at dømme) Borgemestere och Raad i Bergen; efter woris allernaad/igste Arfue Herre och Kongis Bergen Bye Naad/igste Welbegafuede Privil/egier Dat/erit 30 Julj 1662 som i den 8 Post formelder. Iligemaade schal de Borgere som beuilgis Wden Byen at Boe, udj deris Lefuende Liffue, Suare och tiltalis for B/orgemestere och Raad der sam/m/e steds Etc. Med meere som i Sagen er at Demonstrere, och for Witløftighed, nu forbj gaais at Om Røre. Thj er for Retten afsagt at den Indstefnte domb bør were magtisløes; Och Søffren Brun at giffue Hans Knag Otte Rixdaler Och Jens Anders/en at gifue hamb Sex Rixdaler i Kost och Terring, inden 14 dage eller

wed Wurdering af deris Boe at Vdsøgis. Och Jens Andersen som iche har taget Sagen i bedre Consideration, at endtholde sig, och iche meere her eftter i Sorenschriuerens sted i Confiscations Sager at dømme, Wden hand der paa erlanger Øfrighedens Nye tilladelse. Men om nogen formeener at Hans Knag som dog er en Borger i Bergen, sig Imoed Byens Privilegier, huortil Told Rullen refererer, at hafue forseet, I det hand i hans gields betaling førte fischen af Bergenhus Lehn och til It frij Toldsted, Nemblig Molde i Trundhiembs Lehn. Da Kand hand derfor eftter Privilegierne for B/orgemestere och Raad i Bergen Indstefnis, saa Kiendis wel derom huis Retten gemes were Kand.

Dend Sag emellem Jacob Jørgensen af Nordfiord och Borger i Bergen paa den ene, Och Hans Jørgensen Ko/nglig Ma/yestetz foeget I Nordfiord paa den anden side, Anlangende 670 Bord

1668: 41b

som Sorenschriuren och 6 Mend har dømbt forbrutt. Huorudinden Jacob formeener sig were scheid WRett, Jacobs Høstru, och fuldmegtig Baltzer Wirdtmand møtte, och blef stefningen, dommen och fleere i Sagen indgifne Documenter nu for Retten lest. Men paa Sorenschriuren och dombsmendens weigne Ingen møtt, ej heller nogen paa Ko/nglig Ma/yestetz Foeget Hans Jørgensens weigne, noget til Sagen at Suare. End dog at Foeget i gaar schichede Hans Tiener Niels {Rasmus} Hansen her til Bergen, Och Soerenschriuren Søn Baldtzer Søfrensen Iligemaade for nogle dager siden Her til Byen anKomb, Huilche begge ere tilspurt om de hafde noget til Sagen at Suare eller der i at Indligge, Huortil de hafr Erchlerit Ney. Afsagt eftterdj at Sorenschriueren och Dombsmendene Wiste at Jacob Jørgensen War en Borger I Bergen, Huorfore de iche haffde burdt I Sagen dømbt, Men den til paaKiendelse for hans Tilbørlige Øfrighed Borgemester och Raad I Bergen at hafue henuist. Efttersom Woris Allernaadigste Arffue Herrer och Kongis Bergen By Naadigste Welbegaffuede Privilegier Daterit 30 Julj 1662, I dend 8 Post formelder. Iligemaade schal och de Borgere som Beuilger Vden Byen at Boe udj deris Leffuende Liffue Suare och tiltalis for Borgemestere och Raad dersammesteds Thj Bør for/schref/ne Indstefnte domb at Were magtisLøes, och iche Komme Jacob Jørgensen til hinder eller schade, Och Søffren Christensen at giffue Jacob Jørgensen Fire Rixdlr och Dombsmendene at giffue han/nem Fire Rixdlr I Kost och Tæring Inden 14 dage eller Wed Wurdering af deris Boe at Vdsøgis Mens saafrembt Ko/nglig Ma/yestetz Fougit Hans Jørgensen Kand formeene nogen Billig tiltale til Jacob Jørgensen at haffue formedelst samme SaugBord, da Kand hand han/nem derfor eftter Privilegiernis tilhold for Borgemestere och Raad I Bergen Indstefne, Saa gaais derom huis Retten gemess Were Kand.

1668: 42

1668 den 30 9br: (Novembris) for Retten paa Bergen Raadstue

Hans Tomasen Byeschriuer stefnt Her Præs/ident och Borgemestere och Raad, formedelst de iche har willet Kiende endelig paa hans i Rette settelse anlangende hans fordring i Else paa Aschis g/aa/rde grund eftter foregaaende domme. Ifuer Christensen Raadmand møtte paa B/orgemestere och Raads weigne, och formeente eftterdj at Borgemestere och Raad tilforn har dømbt i Sagen och det wed Laugmandens domb Confir/merit formeente derfor at de ej widere der I dømme Kunde, Men at det gemenlig werit giort affRegning af 6 Mend, naar saadane domme ere gangen. Borgemester Offue Jensen møtte och i Rette lagde nogle domme och Documenter som blef lest, huilche hand formeente were hans AdKombst til grunden, Och begierte at Hans Tomasen wille fremblegge Hans AdKombst, Men Hans Tomasen formeente I Rette lagde domme er AdtKombst noch. Afsagt, eftterdj at Borgemestere och Raads domb

1655 formelder At Adelus Tomasdatter bør for hendis Capital och deraf opløbende Rente hafue sin betaling udj S/alig Hans Rasmusens grunder, saauit Hendis anpart Wedkommer, {som} lige wed andre hendis medArfuinger som enten pro questa er tilfridtz stillet, eller endnu med Rette Kand Restere, Huor af nochsom erfaris fleere at were interessarit, och at betaling eller Wurdering schal schee met Wilkor, som vt supra. Derfore er det io billigt, at paa de andre interesseridis Rett Kiendis, huor meget en huer aff dem pro quota, lige Ved Adeludtz Troelsdatters Arfuinger, bør och schal hafue, at saa der eftter forsuarlig Vdleg schee Kand, Och at den ene iche {schulle} meere end den anden schulle schee for Kort, om grunderne sig iche till allis fulde betaling streche Kunde. Thj hafr W: W: Her Præsident och Borgemestere och Raad Sagen igien eftter foregaaende stefnemaall at foretage, och dette <wed deris Kiendelse> Adschille, at der eftter saa Wurdering eftter foregaaende Domme, Kand søegis och giøris

1668: 42b

Anno 1668 den 11 Decembr/is for Retten paa Bergen Raadstue.

Christen Nielsen I Rette lagde stefning offuer Hans Clausen Sorenschriuer och hans meddombsmend formedelst hand formeener scheed WRett wed deris domb, I det dend Ved magt Kiender Niels och Christen Lauridtzsønners panttebreff paa 2 pund Smør i Sande och Tuneuold. Blef i Rette lagt Hans Frandtzen schiftteschriuerens Arfueschiftebeschriufelse eftter S/alig Niels Laursen, blef och fremblagt Christens Indleg. Anders Sande møtte, fremblagde paastefnte domb, samt S/alig Niels och Christen Lauritsens panttebreff saauelsom Christen Larsens Sedel at ingen schifte eftter hans broeder er scheed, saa och hans Indleg och nogle beschichelse Sedeler, Item Sorenschriuerens Indleg. Hans Frandtzen møtte iche ey heller nogen paa hans Veigne. Afsagt eftterdj at S/alig Niels och Christen Lauridtzsønner, iche TilKomb meere, end huer en Broderlod I 2 Løber Smør I Sletteland och I 2 pund Smør I Sande och Tuneuold. Saa det war dem wel witterligt, at deris Søster Kiersten Lauridtzdatter, Arfueligen der udj tillige med dem, tilfelltitz tilKom, en Søsterlod, eftter schifteBrefuetz Indhold, efttersom det iche war blefuet dennem Imellem schift. Och som for/schref/ne Tuende Brødre Wel hafde magt, at pantsette samme fellitz goeds, saauit deris egen Loder Kunde taale, Men iche Søsterens. Huorfore schiftteschriuerens fuldmegtig iche hafde Burt befattet sig med det at schifte, tuert Imod panttebreffuet och Sorenschriuerens Domb, Efttersom dend ene Broder, och da tilforn, war wed Døden afgangen. Thj Wed Jeg derfor, iche samme schifte at følge. Sorenschriueren och DombsMendene, hafde Iche heller burt panttebreffuet widere at hafue eftterfult, End allene saauit, for/schref/ne tuende Brødris egne fellitz Loder strechede, efttersom de hafde ingen magt, deris W-myndiges Søsters fellitz Lod och Andeel, Imod hindis formynders willie at hen forpante. Thj er for Retten afsagt, at Søsteren Kiersten Laursdatter, Bør W-behindret at følge hindis Søster Lod som er en fembte part af 2 pund Smør I Sande och Tuneuold. Men for/schref/ne tuende Brødris Loder der udj, som er fire fembte parter af 2 pund Smør, Bør Anders Sande at beholde, Indtil at hans der paa udlaante penge 48 Rdr Blifuer han/nem igien, eftter panttebreffuetz Indhold, af de beretige {igien} eller Odelsbaaren, betalt; Och huis hand

1668: 43

formedelst Søsterens Lod Kand Komme til Kort, det søge Hand I S/alig *Anders (Niels?) och Christen Laursøn\er/s anden formue Iligemaade bør Søsteren Kiersten Lauridtzdatter och at nyde och følge hindis Søsterlod som er en fembtepart af 2 Løber Smør I Sletteland. Och saa frembt at nogen sig Vnderstaar, formedelst hindis brødris forpantning, eller och Vnder nogen schin, som sig der af Reigser, hinde det at forholde, da hafuer de hinde at Indstaa for ald dend

schade OmbKostning och penge spille, som hun Kunde lide och bliffue foraarsaget, der paa at anuende.

Anno 1668 den 18 10br (Decembris) blev Retten betient i Eidtsuog af Johans Arne Halsteen Rødland Steffen Blindem Niels Hetlebache Johans Eichaas Ole Quam/m/e.

Her B/orgemestere Peter Trojel Indlagde stefning offr Weinche Simens, forme/e/nende(?) hun bør hafue Eidtsuog gaard och Mølle forbrutt formedelst hun iche har betalt ha/nnem Landschyld der af for 1667, met widere steffningens indhold. Paa Wenchis wegne møtte hendis fuldmegtig Peder Jensen och i Rette lagde hendis Indleg. Och som hun derj foregifr at hun wed Mend och hendis pige har tilbøeden Landschylden, och B/orgemestere den iche willet Annamme, Huortil B/orgemestere nu suarede at det Kon scheede for 2 dage siden \wed de ? Mend/ och dagen tilforn wed hendis Sønnedater sampt 2 dage før wed hendis pige som nu Kand were wed Vngefer 8 dage siden. Anne Wibe suarede at hun ingen dilation hafde gifuet Weinche at indeholde Landschylden, och at hun det iche heller af hende begierede. Saa foregaf och Her B/orgemestere at hand Komb hiemb dend 16 Febr/uary 1668, saa hun hafde tid noch at betale hannem Landschylden inden den 14 Ap/rilis som Lougen tilholder. Peder Jensen indlagde Copie af hendis benaadingsbreff paa Eidtsuog, och sagde derhoes at Weinche {iche} heller hendis børn, iche hafde andre eller fleere Kongelige benaadinger paa for/schrefn/e Eidtsuog gaard och Mølle, Huilchet B/orgemestere begierte at motte indførís.

1668: 43b

B/orgemestere I Rette lagde en besigtelse anlangende Møllens brøstfeldighed. Huor efter i partternis Neruerelse blev efterseet, om nogen forbedring war scheed, Da befant wj tillige med for/schrefn/e Tuende Møllere Petter Wulf och Oluf Møller i Grafdal, gandsche intet efter besigtelsens tilhold, Møllerne at were forbedrit eller reparerit i nogen maader, saa at Weinchis anpart i den Nederste Mølle saauel som i den Øffuerste befindis, slemmere och Wdøgtigere af Regen och draaber, end som tilforn befantis ej heller nogen Materialia ført dertil, Wden allene 6 Ringe stocher eller Trær, Men hendis fuldmegtig foregaff at hun nu wille Kiøbe tilfang i beredschab, och lade det ferdig giøre til Paasche førstkommendis. Peder Jensen blev for Retten tilspurt, om Weinche hafde noget med at beuise, Landschylden af gaarden och Møllen at were B/orgemestere i Rette tide tilbøeden, Huortil hand suarede Nej, at hun hafde intet det met at beuise, Wden allene saauit B/orgemestere sielff wedgaar, begierte ellers hendis forseelse motte hende efterladis, hun wille gierne betale Jule March, och ellers for hendis forseelse met Landschyldens efterstaaelse, were i Her Borgemesters minde. Lauritz Jacobsen anuiste hans anpart i Møllerne, som blev maalt, Och strecher hans anpart i den Nederste mølle, fra den Øffuerste Ende och Need ad 16 allen lang och bredden 14 Allen, och hans anpart i dend Nederste Ende 15 Allen Lang. Foregaf at hans Anpart er den Nordre side i den Øffuerste Mølle. Huor om nu blev anuist Her Oluf Posbergs bref at Jan de Lange har erbøedet at wedligeholde den Nordre side, som Laurs hidtil har fuldt Dat/erit 28 Juny 1628

1668: 44

Dernest gaf Laurs tilkiende at hannem tilhører de{nd} Nederste werlser (værelser/rom) i Waanhuset, dend liden Sønderste Røgstue tilkommer hannem alt, sampt den Sønderste Lade met Vnderfloren, Noch It Nøst som er bygt i fiæren och It Huus eller gaashus staaende offuen for for/schrefn/e Nøst, Endnu en Bunde Mølle. Peder Jensen och Weinchis Raadsmand Oluf (gardsstyraren på Eidsvåg), gjorde ingen Moedsigelse paa hussene at de som Nafngifuet, io Laurs tilkom/m/er, Men Bunde Møllen sagde Ole hand wiste intet omb. Her Borgemester erbøed i alle billige maader at wille accrodere (accordere?) met Weinche, om hendis fuldmegtig

hafde nogen magt der til paa hendis weigne, Men den forseelse met Landschyldens indeholdelse, wille hand iche efterlade, Mens Peder Jensen sagde hand hafde ingen fuldmagt til at indgaa heromb nogen forligelse. Her B/orgemestere Indlagde Laurs Jacobsens Affstaaelse, saa och Copie aff Hans Ko/nglig Ma/yestetz breff, at Weinche och Laurs schal beuise ha/nnem Lejlendings pligt efftersom hand er deris Jordrott, eller gaarden och Møllen at affstaa. Borgemester begierte domb i Sagen omb Weinche Simens iche burde haffue gaarden och Møllen forbrut, effterdj hun iche hafuer frembøedet \ej/ *eller (heller) betalt hannem Landschylden deraff effter Lougen och hendis egen nu fremblagde Kongl/ige benaading, efftersom Møllen och gaarden iche heller effter foregaaende besigtelse, er holden Ved hefd och bygning som det sig bør, helst at hun sig iche til nogen forligelse wil bequemme, och ej heller gifuet hannem nogen Tredie tage af gaarden, endog gaarden har fult hanem til Odel siden den 9 Febr/uary 1665 (1655?). Peder Jensen blef tilspurt, om hand hafde widere at indlegge eller føre i Sagen paa Wenches weigne, huortil hand suarede Nej, Men nu som før begierte hendis forseelse met Landschylden motte efterladis, Møllen wille hun effter erbydelse lade forbedre

1668: 44b

Peder Jensen frembøed penge som hand sagde war Landschyld och Rettighed af gaarden, Men Her B/orgemestere wille dem iche Annamme, Mens begierte domb paa gaarden och Møllens forbrydelse effter Lougen L: L: B: 1 Cap/itel Dog sagde hand naar Considererit blef, dend brøstfeldighed paa Møllen och gaarden formedelst Wenchis forsømmelse, som hun er schyldig at oprette, {blifr} Saa wille hand wel bequemme sig at gifue hinde huis (det som) Dannemend billigen Kunde schiøne, naar hun med goede wille føye sig. Afsagt, effterdj at Her Borgemester Eschede domb paa gaarden och Møllens forbrydelse, da effterdj at Weinche Simens iche beuiser at hafue betalt Landschyld der af, som hun effter Loug och Rett pligtig och schyldig war, Men befindis at hun dermed har Indesidet for 1667, Och iche beuist at hun dend hafuer frembøedet førend for 8te dage siden at steffning i Sagen allereede war forhuerfuet. Tilmed har hun och ladet Møllens bygning megit forfalde, och iche saadant effter besigtelse och forelagde tid, igien forbedrit, som det sig hafde burt, met widere Thj bør hun derfor at haffue Møllen och gaarden til først-kommende fardag, forbrutt, Dog at Her Borgemester \da/ Kommer hinde til goede {for} effter 4 Mend och Tuende Mølleris billig schiøn souched(?), saauit de anlangende Bygningens beschaffenhed {billigen} Kand forefinde, saa frembt hand och Weinche iche forinden, derom Kand Komme offuerens,

1668: (45)

Wdj denne Protocol som Indeholder Førgetiufge och Otte Igiennembragene och Nummererede Blader, Hafver Soerenschrifveren I Nordhor Lehn Hans Hansen richtigten at indschrifve, alt huis, som for Loug och Rett passerer, Hans Bestilling Wedkommende, saasom hand achter at answare,
Bergen d/en 28 Janv/ary 1668.

Hans Hansen
Egenh/aan/d